

Avtocenter Dodič Podgrad 3, 6244 Podgrad
Tel.: +386(0)5 705 00 00
Fax: +386(0)5 705 00 18
robert.dodic@porsche.si

SNEŽNIK

BANKA KOPER

Ilirska Bistrica
Letnik XVII, št.: 229
oktober 2009

Cena 1,50 €

TISKOVINA

POŠTNA PLAČANA
PRI POŠTI
6251 IL. BISTRICA - TRNOVO

ISSN 1318-3656

917713181365006

Pri Peternelju nova turistična ponudba

Tonjo Janežič.....

Z obeh strani od hribov obdana, zato lepo dostopna naj si bo z Brkinov ali Ilirske Bistrice je dolina reke Posrtvice. V svoji notranjosti skriva čudovito in neokrnjeno naravo, mešani gozd nad bistro vodo Posrtvico, ki ji daje še posebno identiteto. Del te prečudovite narave je postala v soboto 17. oktobra nova pridobitev – Turistična kmetija Peternelj.

Družinska kmetija, na kateri gospodarji Florjan Peternelj ob pomoči žene Alenke in otrok Jake, Valentine in Urške se je pred časom odločila za dodaten izziv trženja svojih doma ekološko pridelanih kmetijskih proizvodov. Odločitev ni bila lahka, ampak pridnost in vztrajnost je le obrodila sadove, tako je zdaj kmetija odprla svoja vrata, saj so dopolnili svojo dejavnost in jo uredili v turistično kmetijo. Zanj je nekaj denarja prispevala Evropska unija, največ pa seveda sami. S pripravami na gradnjo so začeli veliko prej, saj je bila pot do gradbenega dovoljenja dolga in zahtevna. Sredi leta 2006 pa so zasadili lopate in pričeli z gradnjo. Gradnja je dokončana, v spodnjih prostorih so uredili lokal v katerem je 60 sedežev. Svojim gostom bodo ponujali predvsem domače jedi. Računajo tako na domače kot tuje goste, saj so prepričani, da jim imajo kaj ponuditi. Prepričani so tudi, da se bodo pri njih dobro počutili morebitni udeleženci seminarjev ali drugih izobraževanj. Objekt je lahko dostopen tudi težje mobilnim osebam. Kulinarčni del ponudbe, bo po besedah gospodinje Alenke, sestavljen iz domačih jedi, ki se še kuhajo po receptih naših babic, pa tudi iz novodobnih jedi. Kuhinja pa bo nudila tudi z specialitete iz telečjega in zrebečjega doma pridelanega mesa in jedi iz mesa divjačine. Na željo gosta, se bodo potrudili in pripravili tudi ostale jedi.

Na kmetiji BUBEC so se pred leti odločili za turistično dejavnost z izgradnjo ribogojnice, nato je starejši brat ponudbo razširil na ribje jedi, v hiši so uredili nekaj turističnih sob, kjer lahko gostijo prehodne goste, sedaj pa je k temu mozaiku Florjan dodal še novo ponudbo. Turistični del kmetije je zasnovan tako, da se medsebojno dopolnjuje.

Na turistični kmetiji za zdaj še ne bo mogoče prenočevati, sobe in nekaj apartmajev, pa nameravajo urediti v naslednjih letih, ko se malo finančno opomorejo, kot pravijo. Otvoritev turistične kmetije so pospremile čestitke številnih gostov. Ilirsko Bistriški župan g. Anton Šenkinc je z zadovoljstvom čestital mladi družini za tako velik uspešno realiziran projekt in jim zaželel še veliko uspeha pri delu, po stari krščanski navadi pa je blagoslov stavbe opravil in zaželel v njej dobro počutje vseh kaplan g. Martin Šuštar, Pevska skupina Društva kmečkih žena pa je med odprtjem prispevala veselje v pesmi. Za zaključek in dobro počutje gostov je poskrbel ansambel Akordi. Čestitkam se pridružuje tudi SKZ- Slovenska kmečka zveza Il. Bistrica.

Obvestilo kmetijskega krožka

Poleg ostalih aktivnosti, pri kmetijskem krožku zbiramo stare sorte fižola iz naših krajev. V spomladanskem času nameravamo postaviti tudi razstavo teh sort. Zato naprošamo gospodinje, ki vzgajate kakšno staro sorto fižola, če nam lahko odstopite peščico fižola. Fižol lahko date kateremu od otrok, ki hodi k krožku ali pa ga prinesete ali pošljete po pošti v tajništvo OŠ Dragotin Kette. Zaželjeno je, da napišete tip fižola (nizek, visok, stročji, zrnje) ter vaš naslov. Če ima katera več sort, jih lahko pridem tudi iskat. Tel.: 040 919 396.

V naprej hvala, mentorica Tamara Urbančič

VABILO

Vljudno vabljeni, da se udeležite zanimivih predavanj, na katerih bodo sodelovale štiri krajevne skupnosti iz občine Il. Bistrica

Predavanje in sijalke za manjše stroške energije, URE in OVE,

ki bo 29.11.2009 v Domu na Vidmu.

9.00 – 11.00 za krajanje Jasena; 11.00 – 13.00 za krajanje Topolca;
14.00 – 16.00 za krajanje Kuteževega; 16.00 – 18.00 za krajanje Prem in Kosez.

Predavanje nacionalna energetska pot

S pričetkom 18.00 – 20.00 NEP Slovenija - nacionalna energetska pot – primeri dobre prakse. V sklopu naše občine bodo lastnikom referenčnih objektov iz naše občine ob tej priložnosti podeljene energetske tablice. Seznanjeni boste tudi z drugimi primeri dobre prakse.

Vitra iz Cerknice, Fragmat...

Za dodatna pojasnila lahko pokličete: Ado Barbiš na 040 864 786 ali e-mail ado.barbis@guest.arnes.si

FINANCE mušević

DAVČNO IN FINANČNO SVETOVANJE, D.O.O.

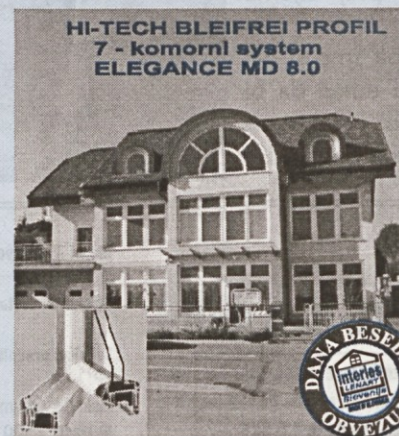
TEL/FAX 05 710 14 99
GSM 040 838 520

Nudimo celovite računovodske storitve po konkurenčnih cenah za samostojne podjetnike, gospodarske družbe in društva.

VOJKOV DREVORED 2, 6250 ILIRSKA BISTRICA

družba:
V SPOMIN SREČKU SANABORJU
STRAN 5**družba:**
OBRAZI NAŠEGA KRAJA
STRAN 29**RIBARNICA CERKVENIK**
NA PLACU* sveže ribe
* zamrznjene ribe
* školjke raki
* "bacala in bianco"
* konzerveILIRSKA BISTRICA
Čopkarjeva 26, tel.: 05/71 44 579POTUJOČA RIBARNICA
tel.: 041/633 593**AVTOPRALNICA**
KOREN JOŽKOKoseze 3, Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118URNIK
8.00 - 18.00
sobota 8.00 - 13.00
nedelja zaprto**AVTOMATSKA TUNELSKA AVTOPRALNICA****KAKOVOST JE PRVA**

Svetovanje, Prodaja, Proizvodnja, Montaža oken in vrat

Vprašajte nas:
tel:02 / 7200 330
fax:02 / 7200 340
www.interles.si
info@interles.siInterles d.o.o.
Kraigherjeva 19a
SI-2230 Lenart

Jasna perspektiva za bodočnost.

Priznanje
za najboljšo dosežka
v gradnjaštvo

Celoviti izvajalski inženiring

DANA BESEDA OBVEZUJE

OKNA ***
VRATA ***
SENCILA ***
ZIMSKI VRTOVI ***
PVC ***
LES ***
ALU ***

GSM CENTER

KOPIJARozmanova ulica 2, 6250 Ilirska Bistrica
TEL.: 05/71 00 333, MOB: 031/779 169
e-mail: maljevac@volja.net, www.gsm-kopija.si

debitel

- PRODAJA IN ODKUP RABLJENIH GSM APARATOV
- PRODAJA IN SERVIS GSM APARATOV TER DODATNE OPREME
- SKLEPANJE NAROČNIŠKIH RAZMERIJ

FOTOKOPIRANJEPONEDELJEK - PETEK
8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 19⁰⁰
SOBOTA
8⁰⁰ - 12⁰⁰**NOVO** DŽABEST PAKET - PAKET POVEZANI - INSTANT INTERNET
od 15 do 30 let starosti**NOVO** ŠE UGODNEJŠE
NOVI UMTS APARATIVEZAVA ZA GSM APARATE
SAMO 12 MESECEV

UVODNE BESEDE

Bistriški
Westminster

mag. Milena Urh

Ponavadi vedno kritiziram občino, jo pa moram tokrat pohvaliti. Stavbo v Jurčičevi, pa če tudi le-ta nima priključkov za telefon in internet, ne kante za smeti, še manj pa parkirišča, mi je pred nosom naredila pravo politično središče. V našem »malem Westminsteru« namreč domujejo skoraj vse politične stranke.

SD, SDS in SLS so prostor dobile že v prvi delitvi, LDS pa pred kratkim v drugi delitvi prostorov. Če računam še NSI katere predsednik živi v neposredni bližini imam tako na kupu prav vse. Še kakšna majhna sobica bi se našla, mogoče za Zares ali pa za koga drugega in bi bili kompletni. Za spremljanje političnega življenja v občini mi tako ni več potrebno prestopiti niti hišnega praga.

Dober pokazatelj, kaj se v sosednji hiši dogaja je tudi lajež našega psa. Ko pridejo SD-jevci po ulici navzgor, laja in teka po vrtu, kot da bi se bližal konec sveta. A, saj veste kako pravi star pregovor – pes, ki laja ne grize.

SDS-ovci imajo drugo taktiko in se Westminsteru bližajo z zgornje strani, tako da le te pes samo voha in je njegov lajež temu primerno tudi manj glasen.

Taktika SLS je najbolj potuhnjena. Ti avte »skrijejo« med sosednje hiše, za razliko od ostalih, ki jih puščajo na pločniku ali na cesti, zato pa pes samo podmolklo reži i kaže zobe.

Živali imajo 6 čut, pa če verjamete ali ne. Vsaka živalska vrsta nosi v sebi instinkt, torej nagon po preživetju. Gre za preprosto obliko intuicije, ki pomaga ohraniti živalsko vrsto. Instinktivno živali delujejo, ko iščejo hrano, se pari in borijo za svoje življenje. Intuicija pa nas popelje korak dlje od instinkta. Popelje nas k zavestni komunikaciji. To pomeni, da živali določene misli, v vizualni oz. drugačni obliki, posredujejo svojim lastnikom, kot obliko komunikacije.

Vsi lastniki domačih ljubljencev se zavedamo, da naše živalce nenehno nekaj sporočajo. Včasih njihovo oglašanje izraža kaj si tisti trenutek želijo, morda nas želijo opozoriti pred nevarnostjo ali pa preprosto kramljati!

V naših življenjih igrajo veliko večjo vlogo, kot bi si včasih utegnili misliti. Psi naj bi s svojim vedenjem napovedovali tudi potrese ter hude nevihte z grmenjem, mogoče pa tudi rezultate volitev in zato bom v tem predvolilnem letu pozorno spremljala obnašanje svojega psa in volila tistega, na katerega ne bo renčal, lajal in se besno slinil, ampak tistega, ki se ga bo opogumil pobožati.

Mogoče bo tako še najbolje.

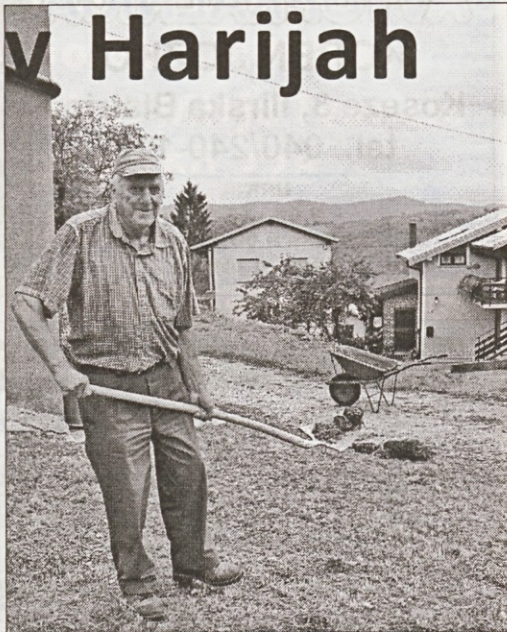
Akcija v Harijah

Alenka Penko

Nedavno minulo prireditve Dobrodošli pri nas so v Harijah izkoristili tudi za temeljito čiščenje vasi in okolice.

Sodelovali so skoraj vsi vaščani, od najmlajših do najstarejših, saj je bilo nesodelovanje prej izjema kot pravilo.

Prav vsi pa smo si bili ob zaključku edini, da bi veljalo akcijo v takšnem obsegu večkrat ponoviti.

OCENJEVANJE ŽGANJ

Ocenjevanje sadnih žganj
2009

Kmetijska svetovalna služba Ilirska Bistrica, Danijela Volk

Društvo brkinskih sadjarjev in Kmetijska svetovalna služba sta v mesecu septembru organizirala ocenjevanje sadnih žganj. Na ocenjevanje je prispelo 56 vzorcev sadnih žganj iz celotnega brkinskega sadnega okoliša.

Vzorci je ocenjevala tri članska strokovna komisija iz Kmetijske gozdarskega zavoda Nova Gorica. Rezultati ocenjevanja so zelo spod-

BIŠČAK ANTON, BUJE 5, 6217
VREMSKI BRITOF
TURISTIČNA KMETIJA PRI DAM-
JANU, SLOPE 6, 6240 KOZINA

V skupini sadjevcev in jabolčnih žganj je bil v letu 2009 izbrano najboljšo jabolčno žganje, katerega je skuhal Biščak Anton iz Buj.

Nagrajena hruševa žganja - 2009

Bronasto priznanja:
MORELJ ERIK, GORNJA KOŠANA
7, KOŠANA

JELUŠIČ FRANC, SLOPE 8, 6240
KOZINA

Srebrna priznanja:
FRANK JOŽE, PODGRAD 118,
PODGRAD

MIŠE MATJAŽ, SABONJE 9, ILIR-
SKA .BISTRICA

JENKO IVAN, TOMINJE 6, 6250

budni, saj je od 56 vzorcev sadnih žganj prejelo priznanja kar 50 vzorcev. Podeljenih je bilo : 21 zlatih priznanj, 18 srebrnih priznanj in 12 bronastih priznanj.

Nagrajeni sadjevci - 2009

Bronasto priznanje
PRELC MAJDA, GORNJA KOŠANA 7, KOŠANA

Srebrno priznanje
VATOVEC DRAGO, OREHEK PRI
MATERIJI 4, 6243 MATERIJA
POPLAŠEN MAKS, TATRE 37,
6243 OBROV

RISERTVATO ROBERT, TOMINJE
17, ILIRSKA BISTRICA

Zlato priznanje
SADJARSKA KMETIJA MORELJ,
BUJE 16, 6217 VREMSKI BRITOF
GRK DUŠAN, SLIVJE 22A, 6243
MATERIJA

Nagrajena jabolčna žganja 2009

Bronasto priznanje
MIŠE MATJAŽ, SABONJE 9, ILIR-
SKA BISTRICA

BIŠČAK ANTON, BUJE 5, 6217
VREMSKI BRITOF
VOLK FRANKA, SENOŽEČE 22,
6224 SENOŽEČE
MOHORČIČ JOŽE, HRUŠEVJE 21,
6225 HRUŠEVJE

Srebrno priznanje
LIČAN MIRAN, PODGRAJE 26,
ILIRSKA BISTRICA
DRUŽINA KLEMEN, NOVA SUŠI-
CA 3, KOŠANA

KOVAČIČ ZVONKO, KOLODVOR-
SKA 6, 6240 KOZINA

SEGULIN ANGEL, SLOPE26, 6240
KOZINA

Zlato priznanja

Bronasto priznanje
DRUŽINA KLEMEN, NOVA SUŠI-
CA 3, KOŠANA
MOHORČIČ JOŽE, HRUŠEVJE 21,
6225 HRUŠEVJE

GRK DUŠAN, SLIVJE 22A, 6243
MATERIJA

Srebrno priznanje
BIŠČAK ANTON, BUJE 5, 6217
VREMSKI BRITOF
VOLK FRANKA, SENOŽEČE 22,
6224 SENOŽEČE

VATOVEC DRAGO, OREHEK PRI
MATERIJI 4, 6243 MATERIJA

Zlato priznanje
MOHORČIČ JOŽE, HRUŠEVJE 21,
6225 HRUŠEVJE

Nagrajeni brinjevci - 2009

Srebrno priznanje
VATOVEC DRAGO, OREHEK PRI
MATERIJI 4, 6243 MATERIJA

Zlato priznanje
POŽRL DRAGO, BREZEC PRI DI-
VAČI 10, 6215 DIVAČA
ŠIŠKOVIČ IGOR, SLIVJE 21, 6243
MATERIJA

KLJUN FRANC, GRADIŠČE 46,
6243 OBROV
JELUŠIČ FRANC, SLOPE 8, 6240
KOZINA

V skupini brinjevcev je bil v letu 2009 izbrano najboljši brinjevec, katerega je skuhal Jelusič Franc iz Slop.

Nagrajeni slivovci - 2009

ILIRSKA .BISTRICA
SEGULIN ANGEL, SLOPE26, 6240
KOZINA

ŠIŠKOVIČ IGOR, SLIVJE 21, 6243
MATERIJA
GRK DUŠAN, SLIVJE 22A, 6243
MATERIJA

PRUNK MIRO, DOLNJE VREME
16, 6217 VREMSKI .BRITOF
Zlato priznanja:
DRUŽINA KLEMEN, NOVA SUŠI-
CA 3, KOŠANA

KLJUN FRANC, GRADIŠČE 46,
6243 OBROV
POPLAŠEN MAKS, TATRE 37,
6243 OBROV

SADJARSKA KMETIJA MORELJ,
BUJE 16, 6217 VREMSKI BRITOF
TURISTIČNA KMETIJA PRI DAM-
JANU, SLOPE 6, 6240 KOZINA

MOHORČIČ JOŽE, HRUŠEVJE 21,
6225 HRUŠEVJE

VOLK FRANKA, SENOŽEČE 22,
6224 SENOŽEČE

Za najboljši slivovec je bil v letu 2009 izbran slivovec, katerega je skuhal Kljun Franc iz Gradišča.

Vsem nagrajencem čestitamo in jim želimo še naprej uspešno delo.

Snežnik

Časopis Snežnik je nestrankski časopis,
ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica.
Cena izvoda je 1,5 EUR

Naslov uredništva:

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica
tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124
e-pošta: sneznik@kabelnet.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnulović

Izdajatelj: GA Commerce d.o.o.
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Glavni in odgovorni urednik: Borislav Zejnulović

Strokovna svetovalka: mag. Milena Urh

Tehnični urednik: Raymond Fabijanić

Tisk: GA Commerce d.o.o.

Naklada: 1.500 izvodov

Nenaročenih člankov ne honoriramo.
Rokopise in fotografije na željo vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode,
za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%.
Medij Snežnik je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi
Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 347.

OBMOČNO ZDRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA OBVEŠČA

Nujno rabijo

Območni odbor OZ RK Ilirska Bistrica

V novembru 2009 bomo sprejemali blago v našem skladišču.

NUJNO POTREBUJEMO: vse za dojenčico staro 1 mesec

- ženske in moške bunde, hlače, puloverje...
- toplo posteljnino in odeje,
- otroška topla oblačila (trenirke, budne, puloverje, hlače....)

Blago bomo sprejemali vsak torek od 16. do 17. ure!!

Če želite prispevati denarna sredstva, jih prosimo nakažite na naš račun: TRR št. 1010 0002 9208 538

Sredstva bomo namenili družinam iz socialno šibkega okolja, otrokom, katerih starši so izgubili službo, za nakup hrane, za plačilo položnic itn.

Vabimo vse, ki bi želeli pomagati pri zbiranju in razdeljevanju blaga in hrane v našem skladišču ter postati prostovoljci Rdečega križa Slovenije, da se oglasite na našem naslovu. Veseli bomo vaše pomoči.

Spoštovani!

OZ RKS Ilirska Bistrica vas vabi, da namesto državi namenite 0,5% vaše dohodnine naši organizaciji, ki bo sredstva porabila za pomoč otrokom, starejšim in drugim revnejšim prebivalcem naše občine.

Sporočite vašo odločitev na DAVČNI URAD v Ilirski Bistrici in pomagajte, da bomo pri nas vsi živeli boljše!

Zahvala

Območno združenje Rdečega križa Ilirska Bistrica se prisrčno zahvaljuje vsem, ki ste darovali večje količine hrane in krompirja v našo košarico v trgovin ENGRO-TUŠ v Ilirski Bistrici.

Posebno zahvalo namenjamo prijaznemu osebju omenjene trgovine, ki velikodušno pomaga pri zbiranju in odpremi blaga, ki ga sproti razdelimo med socialno šibke občane in občanke naše občine.

JUBILEJ

30-letnica društva

V letošnjem letu praznuje domače društvo za varstvo in vzgojo ptic Snežnik Ilirska Bistrica častljiv jubilej – 30 let dela. Ob tej priložnosti je društvo izdalo zanimivo in bogato brošuro. O društvu in o pticah smo se zato pogovarjali s predsednikom društva Jožetom Rolihom.

Gospod Jože – 30 let je dolga doba, kakšni so bili začetki vašega društva?

Društvo za varstvo in vzgojo ptic Snežnik Ilirska Bistrica je bilo ustanovljeno leta 1979. Na ustanovni skupščini je bilo prisotnih 24 članov. Kot pri vsakem začetku je bilo potrebno tudi ob ustanovitvi društva vložiti veliko organizacijskih in drugih naporov, da je le-to zaživel. Poleg tega so člani društva sami financirali nakup inventarja za prirejanje razstav, kar je bila precej velika investicija. Že od vsega začetka je bilo društvo zelo aktivno, njegovi člani so z veliko intuizma in vložena prostovoljnega dela pridobili velik ugled v Sloveniji. Posledica tega je bila, da mu je Zveza

leta 2002. Gojim pa barvne kanarčke, rumene, rdeče in bele.

Kakšne vrste ptic gojijo vaši člani. Koliko članov je vključenih v vaše društvo?

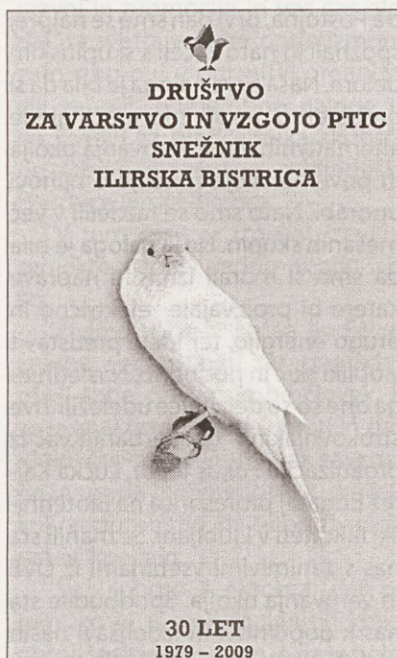
Trenutno ima društvo 18 članov. Naši člani gojijo kanarčke pevce, barvne kanarčke, postavne kanarčke, križance in papige.

Kateri so največji uspehi vašega društva? Na kaj ste najbolj ponosni?

Največji uspehi na organizacijskem področju so organizacije dveh državnih in ene republiške razstave. Na tekmovalnem področju pa osvojitev dveh naslovov svetovnega prvaka, ki jih je osvojil naš član Željko Furlan, temu sledijo dva tretja mesta na svetovnih prvenstvih ter prvo in drugo mesto na evropskih prvenstvih.

Kakšni so trendi oziroma kate-re ptice so v današnjem času najbolj v »modi«?

Nekateri imajo radi papige drugi kanarčke, tretji križance in tako naprej. Je pa res da so bile v nekaj

V pravilih društva imamo zapisano tudi varovanje ptic v naravi. Člani so zavezani skrbeti za varstvo ptic v naravi. Vsak posameznik mora biti zgled v okolici, kjer živi. Predvsem se tu kaže skrb za ptice v neugodnih zimskih razmerah. V tem smislu je društvo v sklopu večjih prireditev organiziralo predavanja na šolah o varstvu ptic in organiziralo natečaje in razstave na to temo. Občasno je tudi pridobivalo semensko hrano, ki jo je razdelilo šolah, da so otroci pozimi krmili ptice. Naša moto na tem področju je: če bomo skrbeli za čisto naravo, potem bo to dobro za vse, za ljudi in živali torej tudi ptice. Če mlade vzgajamo v tem smislu smo veliko naredili za bodočnost.

Kakšne načrte imate v prihodnosti?

Gospodarska kriza je prizadela tudi društva. Zelo težko je dobiti denar za delovanje. Načrti so vezani na preživetje društva in na delo z mladimi, na skrb za kvaliteto vzgojenih ptic, da bi ohranili stik z najboljšimi v Sloveniji in na svetu.

društev za varstvo in vzgojo ptic Slovenije leta 1983 zaupala organizacijo 8. republiškega ornitološkega prvenstva in razstave sobnih ptic.

Koliko let ste že predsednik in katere ptice imate vi doma?

Jaz sem predsednik društva od

zadnjih letih v »modi« papige, se je pa že lani začel trend spreminjati v prid kanarčkov.

V naslovu društva je uporabljena tudi beseda varstvo, s kakšnimi aktivnostmi društvo deluje na področju varovanja ptic?

KOLUMNA

»Prodajanje megle«

Vojko Tomšič, Jasen

Prejšnji mesec so mediji poročali o obisku stranke SDS v Ilirski Bistrici. Po pisanju vseh medijev, ki so o tem obisku poročali, bi bralec lahko upravičeno verjel, da SDS dejansko zelo skrbi za nas in probleme, ki nas tarejo. Zgodovina nas uči drugače. Obiske po regijah in občinah je SDS začel že v prejšnjem državnozbornem sklicu, torej takrat, ko je SDS-ov absolutist še trdno držal oblast v svojih rokah. V času vladanja SDS so se zgodila dva obiska naše občine. Torej je bil zadnji obisk, že tretji po vrsti.

Skupna značilnost vseh obiskov je ta, da gre vodja stranke z svojimi glavnimi gromovniki na obalo, kajti na tem delu Slovenije prejme najmanj glasov. V Ilirsko Bistrico praviloma pošlje manj pomembno garnituro politikov, saj Ilirska Bistrica tradicionalno v velikem odstotku podpre SDS. Ta pa ji vrača s puhlimi obiski. Tako že v prejšnjem mandatu, ko so imeli večino v vladi in celo izvoljenega poslanca iz naše občine, kasneje celo ministra Zvera, niso za našo občino naredili ničesar. Že takrat bi lahko začeli postopek umeščanja avtoceste Postojna – Jelšane v prostorske akte. Vendar niso. So pa nekaj vendarle naredili za našo občino. Okradli so lastnike zemlje za mejni prehod Starod, prebivalce Staroda in tudi občino Ilirska Bistrica. Zato je blebetanje o skrbi za cestno povezavo le za puhloglavce. Dejansko se gre SDS-u za volilni rezultat. Pa ne za lokalni volilni rezultat prihodnje leto, temveč za volilni rezultat leta 2012. Gre pa pri tem obisku za tri zanimivosti.

V delegaciji je bil glavni demagog stranke, Grims. Zanimivo je, da je prav Grims glavni kričač, ko gre za poveljne poboje in kolaboracijo. Po njegovih nastopih, bi sklepal, da bi najraje izenačil borce NOB-ja na eni strani in belogardiste in domobrnce na drugi strani. In prav tak človek pride v našo občino, ki je bila med NOB-je med najbolj narodno osvobodilno usmerjenih, če ne celo najbolj v Sloveniji. V naši občini praktično nismo poznali izdajalcev naroda (razen nekaj izjem). Prav tako v naši občini po vojni ni bilo množičnih pobojev. Nimamo niti množičnih grobišč. O čem se je torej pogovarjal Grims. Verjetno se je prišel pogovarjati o vremenu.

Druga zanimivost je, da jih je sprejel župan. Neodvisen župan namreč, kot se sam sebe razglašča. To gre za istega župana, ki ga je v prejšnjem državnozbornem mandatu prav SDS vedno spustila le do vratarja na posameznih ministrstvih. Tudi rezultati dela občine, v SDS-ovem štiriletnem mandatu so za našo občino dobesedno katastrofalni. Če Šenkinca ne bi poznal, bi pač menil, da imamo župana boljših manir, kot jih imajo njegovi obiskovalci. Vendar ga poznam in vem, da ni tako. Očitno sprejme vsakega, ki ga sploh še hoče poslušati. Glede na opozicijski položaj obiskovalcev, ki še za časa vladanja niso naredili ničesar koristnega in popolno nesposobnost našega župana, so se na tem srečanju verjetno pogovarjali o vremenu. Pač v skladu s sposobnostmi.

Še zanimivejši je podatek, da je turistično skupino SDS –ove delegacije sprejela tudi Območno obrtno – podjetniška zbornica (OOPZ). Na prvi pogled precej nenavadna zadeva, saj je splošno znano, da naša OOPZ na področju politike niti na nivoju občine ne naredi popolnoma ničesar. Ne spomnim se, da bi kdaj dala kakšno pobudo občini v obravnavo, čeprav je prav na tem področju v naši občini največ problemov (neurejenost obrtnih in industrijskih con). Vendar če pogledam nekaj let nazaj ugotovim, da je prav SDS-ova vlada ohranila obvezno članstvo za vse obrtnike v OOPZ. Obrtniška zbornica Slovenije, je prav z slinjenjem takratni Janševi vladi dosegla, da je postalo članstvo v Gospodarski zbornici prostovoljno, članstvo v OZS pa obvezno. Ne gre pozabiti, da so takrat za potrebe argumentacije po obveznem članstvu celo priredili anketo med člani zbornice. Tako so anketirali le 720 članov raznih vodstev območnih zbornic. Seveda ni ne z OZS, še manj pa z Območno obrtno podjetniško zbornico Alenke Penko nikakršne koristi. Prepričan sem, da če bi se zbrali vsi člani OOPZ Ilirska Bistrica, bi jo takšno kot je, z veliko večino razpustili. Vendar dobra desetina obrtnikov, ki si jih je Penkova pred dobrim desetletjem temeljito izbrala, poskrbi, da se zbor članstva ne zgodi. S sprejemom SDS-ove delegacije je morala OOPZ Ilirska Bistrica plačevati uslugo SDS, za obvezno članstvo za vso Slovenijo. Očitno v naši občini ni podjetja, ki bi se bilo pripravljeno pogovarjati s prodajalci megle, kot se je to zgodilo na obali.

Okradli so lastnike zemlje za mejni prehod Starod, prebivalce Staroda in tudi občino Ilirska Bistrica

Skupaj z organizacijo IFOK iz Nemčije in Šolskim centrom Postojna smo v Društvu mladinski ceh izvedli projekt

MLADE IDEJE ZA EVROPO

Povzetek dogajanj pripravili: dijaki in dijakinje ŠCP, Martin Lenarčič, Tadeja Mesojedec in Ado Barbiš

Projektni teden na katerem smo mladi razmišljali o inovativnih virih novih energij je potekal na Šolskem centru Postojna od 29. septembra do 2. oktobra. V petek 2. oktobra, so dijaki skupaj s svojimi mentorji širši javnosti in medijem, predstavili svoje ideje. Kot častni ambasadorji projekta, so se zaključne prireditve in dinamične predstavitve rezultatov, udeležili evropski poslanci Lojze Peterle, Jelko Kacin, Milan Zver ter evropska poslanka Romana Jordan Cizelj, ki so dijakom podelili spodbudne besede in jih podprli pri njihovi viziji za boljši jutri.

Tematika zajema zelo široko področje novih energij, ki ga so dijaki podrobneje razdelali. S pomočjo strokovnjakinj Barbare Kvač iz organizacije Fokus ter dr. Lučka Kajfež Bogataj profesorice na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, ki sta nas obiskali drugi dan, so dijaki

inovativne rešitve pridobivanja novih energij v prihodnosti. Te ideje se danes morda še zdijo neverjetne, vendar dijaki verjamejo, da bo razvoj v prihodnosti omogočal realizacijo njihovih sanj. Nekaj idej, ki so zrasle skozi delo manjših skupin:

- dvojna uporaba strehe: solarne celice na eni strani, »lovilci dežja« na drugi strani – deževnica bi se zbirala v žlebu, večja količina dežja pa bi sprožila poseben mehanizem, ki bi ustvarjal elektriko; na ta način bi tudi zbirali deževnico, ki bi jo lahko uporabili še v druge namene;
- gradnja cest na posebne baze, vzvode, ki bi ob večji teži prometa izpodrinili vodo v bazenih in po zgledu plimovanja ustvarjali energijo;
- izkoristek valovanja zvoka (ob avtocestah, železnicah, glasnih prostorih) za pridobivanje energije;
- lovljenje energije strele in shranjevanje le-teh.

Zaključna prireditev pa je vsebovala poleg energetskega tudi širši družbeno-ekonomski vidik. Dijaki so namreč pripravili simulacijo parlamentarne debate, kjer so svoja stališča predstavi-

oblikovali predloge za oblikovalce politik, stroko in gospodarstvo.

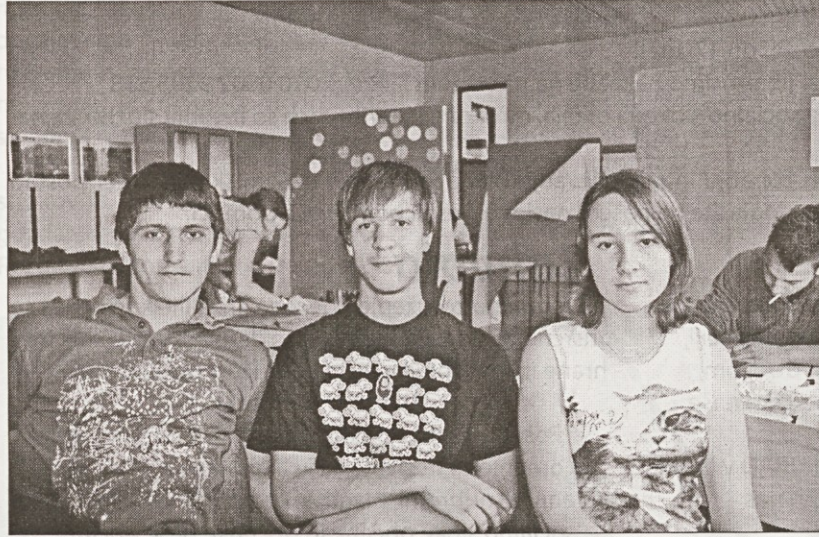
Glavni cilj projekta je, da mladi skozi vodene delavnice iščejo inovativne rešitve za Evropo 2020 na področju novih energij ter se ob tem naučijo politične participacije in aktivnega udejstvovanja v družbi. Prav tako si prizadevamo pričeti dialog o političnih vprašanjih med mladimi preko meja z izmenjavo pogledov in mnenj z drugimi mladimi iz različnih evropskih držav.

Dijaki so tako izoblikovali nove

stranka Za eko svet (okoljevarstvena usmeritev), Mladi kapitalisti (gospodarsko razvojna usmeritev) Velika Evropa malih ljudi (socialno usmerjena stranka). Na simulaciji volitev so zmagali Mladi kapitalisti, ki so imeli izvrstno pripravljeno predvolilno kampanjo z lastno propagando in izdelanimi smernicami.

V projektnem tednu smo sodelovali Šolski center Postojna skupaj z dijaki nemške šole Europaschule Marie & Pierre Curie iz Gubna, kjer je bila častna ambasadorka projekta najmlajša evropska poslanka Ska Keller.

Dijaki so med seboj ves čas izmenjevali rezultate, kar projektu zagotavlja nadnacionalni pogled. Tudi na zaključni prireditvi smo se povezali z nemško šolo preko Skypa in tako razglasili rezultate volitev. Sočasno so nam tudi kolegi iz Gubna posredovali rezultate njihovih volitev; pri njih je zmagala stranka, ki je bila okoljevarstveno usmerjena. Inovativne ideje se bodo neposredno predstavile in posredovale oblikovalcem politik, tako na nacionalni, kakor tudi na nadnacionalni ravni. Projekt sicer poteka v petnajstih evropskih državah, finančno ga pa podpira Robert Bosch Stiftung

iz Nemčije v Sloveniji ga pa izvaja Društvo mladinski ceh iz Ljubljane.

Kaj so zapisali dijaki:

Z delavnico smo začeli v torek 29.9.2009.v prostorih šolskega centra Postojna, prvi dan smo se najprej spoznali in nato začeli s skupinskim delom. Naša prva naloga je bila da si preberemo nekaj informacij glede alternativnih virov varovanja okolja in povemo svoje mnenje o njihovi uporabi. Nato smo se razdelili v več mešanih skupin. Naša naloga je bila da smo si morali izmisliti naprave katere bi proizvajale električno in drugo energijo, ter ideje predstaviti v obliki skic in podobno. Naslednjega dne so se delavnice udeležili dve strokovnjakinji ga. Barbara Kvač iz organizacije Fokus ter dr. Lučka Kajfež Bogataj profesorica na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Seznanili sta nas s zanimivimi vsebinami iz OVE in varovanja okolja. Spodbudile sta nas k dopolnitvi in izboljšavi naših idej. Za tem smo se razdelili v 3 »politične stranke«. Prva stranka je bila Ekološka stranka, ta se je zavzemala za ekologijo... 2. stranko so predstavljali Mladi kapitalisti, ki so se zavzemali za ekonomično in okolju prijazno gospodarstvo, 3. stranka pa je bila Socialna stranka ki se je zavzemala za socialo. Ustanovili smo tudi nevladno organizacijo ki je podpirala različne stvari ter zaničevala druge. V četrtek 1.10.2009 smo morali vse ideje zbrati, narediti potrebne plakate in druge promocijske materiale in se pripraviti na

zaključno prireditev, ki je potekala v okviru volitev v petek 2.10.2009 v sejni dvorani š.c. Postojna, kjer so bili prisotni tudi župan občine Postojna-Jernej Verbič, župan občine Pivka- Robert Smrdelj evropski poslanec-Lojze, Peterle, evropski poslanec-Jelko Kacin, evropski poslanec-dr. Milan Zver, evropska poslanka-dr. Romana Jordan Cizelj, Koordinatorica na CPI- Marija Šibanc, dijaki ŠCP in še nekaj drugih visokih gostov.

Ob zaključku smo naredili še nekaj fotografij skupaj z evropskimi poslanci in se poslovili ob hrani in pijači Ter veselem vzdušju. Udeleženci smo prejeli tudi priznanja o sodelovanju. Projekt Young ideas for Evrope nam je mnogim dijakom razširil način gledanja na uporabo alternativnih virov in na celoten

svet. Delavnice in predstavitve so bile zelo zanimive in poučne. Tudi v bodoče si želimo takih ustvarjalnih delavnic.

YOUNG IDEAS FOR EUROPE
»MLADE IDEJE ZA EVROPO«

Potek delavnice - Predstavitvev strank

ZES

Stranko ZES sestavljajo Larisa, Janez, Miran in Luka. Svojo prednost vidijo v tem, da se edini zavzemajo za ekologijo. Obljubljajo varovanje narave in boljše osveščanje ljudi. Zavzemali se bodo tudi za zmanjšanje odpadkov in manjšo porabo energije. Ljudem se bodo približali tako, da jim bodo potrkali na dušo s sloganom »GREEN WAYS FOR GREEN DAYS«.

VELIKA EVROPA MALIH LJUDI

To stranko sestavljajo Iurie, Ula in Aleš. Pomagati želijo revnim, saj se zavzemajo za varovanje človekovih pravic in pomoč ljudem. Izboljšati želijo razmere socialne strani.

Predstavili nam bodo probleme ljudi in prepričani so, da bodo za njih tudi našli rešitve. Pa jim bo uspelo?

MLADI KAPITALISTI

Predstavniki te stranke so Anja, Manca, Sanjin in Gašper. Poskrbeli bodo za finančno stabilnost države in omogočali boljši in bogatejši jutri. S svojo raznolikostjo članov, bodo prepričali volivce vseh starosti. Obljubljajo izhod iz recesije, varovanje Evropskega in Slovenskega trga ter večjo naravovarstveno osveščenost. Na volitvah bodo predstavljeni pod sloganom »obogatimo prihodnost«.

Na predstavitvi so nekaj spodbud in kritik izrekli tudi EU poslanci. Najboljša misel je bila, Sloveniji in Evropi se ni potrebno bati, saj imamo dober in kvaliteten podmladek, ki nas bo v prihodnjih letih nasledil in zastopal skupne interese.

GA
COMMERCE
GRAFIČNE STORITVE
IN TRGOVINA d.o.o.

Bazoviška 40
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-320
fax: 05/71-41-124

OFFSET TISK KNJIGE, PLAKATI, LETAKI,
VSTOPNICE, VIZITKE ...
SITO TISK MAJICE, KOČKE, NALEPKI
- OPOZORILNI ZNAKI ...

VEZAVA DIPLOMSKIH NALOG

NOVO EKOSOLVENTNI PRINTER
TISK NEOMEJENIH MOŽNOSTI

*Kaplje, drobne dežne kaplje
padajo izpod neba,
kot kropila siva megla
zemljo bi zdaj-mrtveca.*

*Brez zelenja in življenja
se razteza širna plan,
le nad golim, pustim poljem
kraka smrtno pesem vran.*

*Motna kot mogočni vali
silna reka proč drvi
in nekje tam daleč, daleč
zvon na zadnjo pot zvoni....*

Josip Murn

Ko se človek rodi, vzame življenje čopič in barve. Platna pravzaprav ne potrebuje, kajti celo naše življenje je eno samo veliko platno.

In potem začne slikati....

Včasih slike uspejo bolj, drugič manj, zato so nam nekatere vseč bolj kot druge. Prav vseh pa se dotakne naše življenje.

Sčasoma se jih nabere toliko, da bi lahko vsak dan pripravili novo razstavo, ki bi bila zagotovo najbolj zanimiva razstava na svetu....

Šestdeset let je drsel čopič po življenjskem platnu našega Srečka. Nastala je ogromna zbirka slik radostnih, uspešnih, veselih, pa tudi trpkih dogodkov. Prav vse pa pričajo o zgodbi skrbnega moža in očeta, ljubečega dedka, iznajdljivega podjetnika in človeka neštetihtalentov....

2. oktobra 1949 leta se je v Hrenovcah pri Postojni rodil mami Amaliji in očetu Karlu prvorojenec Srečko. Družina se je pozneje preselila na Pivko, od tam pa v Skrilje pri Dobravljah. Tu je Srečko s starši in sestro Leo preživel najstniška leta, se navdušil za igranje kitare, aktivno igral rokomet in podedoval očetovo veliko ljubezen do sadjarstva in narave.

Po končani osnovni šoli je nadaljeval šolanje na Srednji trgovski šoli v Novi Gorici, kjer se je izučil za trgovskega poslovodja in se pozneje tam tudi zaposlil.

Med tem časom so njegovi starši dokončali gradnjo stanovanjske hiše v Solkanu, a Srečko toplino novega doma ni dolgo okušal. Šest mesecev po vselitvi je bil vpoklican na služenje vojaškega roka.

Pisalo se je leto 1971 in čeprav so nam v šoli ves čas dopovedovali, da smo najbogatejši narod na svetu, smo za današnje razmere v Harijah prav vsi skromno živeli. Bogastvo se je merilo po dobrem paru konj, kravi, ki je dajala posebno dosti mleka, debelem krompirju in podobnem.

Na začetku vasi je v skromni hišici živela »tjeta Morija«, ki je od vsega bogastva premogla le eno staro kravo. Imela pa je lepo, mlado hčerko Lilijano.

1. julija 1971 leta se je k »Morijini šiši« pripeljal postaven modrooki mladenič. Stare ženske, ki so že pozabile, da ljubezen ni naprodaj, so skomigale z rameni: »Joj, koj, koku lejp člouk. Pa ze usoku delu. Praujo, de je sz bogate šíše doma, volej sz Gorice. Pa ne tako sromošijo de se bw ožjenu !«

Čez dober mesec dni sta si Lilijana in Srečko izmenjala poročna prstana z besedami: »Dokler naju smrt ne loči« in pri tem je tudi ostalo.

Naslednje leto sta povila prvo-

rojenca Aleša, leto za tem pa še sina Romana.

»Morijina šiša« je vse bolj spreminjala podobo in vaščani so pohvalno prikimali: »Se vidi, de je gospodar pr šiši! Ma koku je pridn ta člouk!«

Kmalu je postala Marijina hišica pretesna in Srečko je začel pospešeno graditi nov dom za svojo mlado družino.

V nedeljo, 18. oktobra je minilo 30 let od kar je dobil nov Sanaborjev dom hišno številko Harije 8b in hišno ime »Pr Sanaborji ne ovinič«.

Srečko je bil človek neštetihtalentov. Z idejami in zamislimi se je

kar prehitel, tako, da smo mu velikokrat le s težavo sledili. Njegova največja ljubezen pa je bilo ekološko sadjarstvo, kateremu se je zapisal leta 1986.

Za izdelke iz sadja je prejel certifikat domače obrti, številna priznanja doma in po svetu, nešteto medalj in šest znakov kakovosti.

Kljub obilici lastnega dela je Srečko ves čas aktivno deloval v krajevni skupnosti Harije, v času, ko so se izvajala največja investicijska dela.

Leta 1995 je postal del organizacije, katere korenine segajo v nekdanje cehovske vrste.

Običajno so ljudje ob takšnih trenutkih še nekoliko negotovi, a Srečko je startal z bogatimi izkušnjami, ki si jih je predhodno pridobil v trgovsko gostinskem podjetju Ilirija, podjetju Bess in opravljanju številnih popoldanskih in dopolnilnih dejavnosti: reji prašičev, izdelovanju oken, vzreji čistokrvnih psov, proizvodnji humusa, vzreji puranov, pridelavi ostrigarjev in trgovinski in prevozniki dejavnosti, s katero se je ukvarjal v sklopu družinskega podjetja Laris, d.o.o., ki ga je ustanovil leta 1991.

Leta 2002 sta s sinom Alešem razširila dejavnost družinskega podjetja Laris, d.o.o. in Prevoznništva

Sanabor še z opravljanjem avtobusnih prevozov in zadnji prevoz, ki ga je Srečko opravil pred nepričakovano boleznijo, je bil prevoz romarjev na Sveto goro.

Skorja obrtniškega kruha še zdaleč ni mehka in za vsako rezino si je potrebno zelo prizadevati. Brez posebnih dodatkov in bonitet se delavnik razpotejuje čez vse normalne meje. Obveznosti je veliko, pravic pa malo, med drobtinami, če sploh kaj ostane.

A Srečko se ni nikoli pritoževal. Nasprotno. Z novimi in novimi idejami nas je vsak dan znova silil v nove in nove projekte. Stavljal je na razvoj in promocijo in ves čas gledal na svet z velikim optimizmom, zato smo mu v obrtniški organizaciji zaupali pomembne naloge in ga izvolili za predsednika skupščine Območno-obrtno podjetniške zbornice Ilirska Bistrica.

V tem času je izpeljal številne projekte, čeprav vedno ni bilo lahko.

Živimo v času, ko se ljudje ne znajo več ustaviti ter pogledati okoli sebe. Srečko je bil človek, ki se je znal ustaviti, prisluhniti in dati idejo, čeprav se je ves čas zavedal, da je usoda ljudi negotova, da velikokrat pozabimo, da se bo življenje nekoč končalo....

Še v soboto, 3. oktobra, dan po tem, ko je v svoji življenjski knjigi obrnil šestdeseto stran in ga je bolezen že močno razjedala, je načrtoval

nove podvige. Žal pa je človeško življenje prekratko, da bi se dalo v njem uresničiti vse, kar smo se namenili.

Ljudje lahko nadaljujemo le s tem, kar je nekdo prekinil, ali pa postavimo temelje tistim, ki pridejo za nami.

Srečko je bil aktiven član Društva brkinskih sadjarjev, celo vodja projekta Brkinska sadna pot, vsakoletni sponzor Slikarske kolonije v Brkinah in sponzor številnih športnih, kulturnih in drugih društev. O njegovi priljubljenosti navsezadnje pričča priznanje za ON leta 2002, po izboru poslušalcev Radia 94 in Notranjskega radia ter letošnja harijske Bučjade, ki je bila posvečena njegovemu spominu. Kajti čeprav težko bolan, je še do zadnjega klical, vzpodbujal, dajal ideje in predloge, da bi prireditev čim bolj uspela.

Srečko je bil aktiven tudi na političnem področju in član liste društev SOS ZA BISTRIC in je s svojimi idejami predvsem zaznamoval program liste na področju turizma, podjetništva in kmetijstva, za kar so mu člani neizmerno hvaležni.

In tako, kot je Srečko rad pomagal in ustregel, ljubil sadjarstvo, je bil zaljubljen tudi v Brkine.

Prizadeval si je, da bi znali lepoto Brkinov ceniti in spoštovati tudi drugi. V ta namen je v letošnjem letu na njihovi domačiji uredil poseben prostor za sprejem popotnikov. V prostorih Območno obrtno – podjetniške zbornice Ilirska Bistrica pa brez podpore širše skupnosti odprl Turistično informacijski center Bistr, z namenom, da bi združeni lažje konkurirali vse večji ponudbi na trgu. Žal je načrte prekrižala zahrbtna nepričakovana bolezen in prezgodnja smrt.

Življenje je eno samo potovanje, za katerega nihče ne dobi zemljevida. Vsakdo potuje po svoje in si sproti riše svoj zemljevid. Sprva potujemo zaradi nuje. Pozneje da bi dohтели druge. Največkrat pa kar preprosto iz navade.

Srečko je porisal svoj zemljevid do konca. Ne da se ga več ponavljati, popravljati, spreminjati ali zaobiti.

V sredo, 14. oktobra smo še zadnjič potovali z njim. Le, da tokratno potovanje ni spremljala vesela pesem, razposajen smeh in glas harmonike...

»Tako lepo bože jutro ! Kako bi ga bil človek vesel, da bi bilo čisto njegovo srce! Zakaj sije tako prijazno to jesensko sonce ? Nič več ne sije zame ! Zakaj diše tako prijetno jesenske rože, zakasnelke? Nič več ne diše zame !...«

...Cerkev je bila natlačena; iz dahnih krajev so bili priromali ljudje, stali so celo na stopnicah pred odprtimi vrati in vsi kori so bili polni....«

Ivan Cankar

Za Srečkom je ostala velika praznina, čeprav je slik, spominov, dobrih del in dogodkov preveč, da bi lahko tako hitro dojel praznino.

Naj mu bo rahla naša domača brkinska zemlja, ki jo je ljubil veliko bolj kot marsikdo od nas, ki je pogljal korenine življenjskega drevesa prav na tej zemlji.

V imenu članov KETŠD Alojzij Mihelčič Harije, posebej članov Brštrulin bande, članov MŠD Harije, Cerkvenega pevskega zbora Harije, KS Harije, vaščanov Harij, članov Območno obrtno-podjetniške zbornice Ilirska Bistrica in sodelavcev podjetja Laris in Prevoznništva in domača obrt Sanabor: Marjana, Rada, Darka, Antona, Rajka, Boštjana, Stojana, Vojteha, Alda, Stanka, Dejana, Lare, Aljane, Saše in Katje ter v svojem imenu, izrekamo žalujči ženi Lilijani, sinovoma Alešu in Romanu, vnukoma Kleju in Marku, vnukinji Maruški, snahama Ksenji in Majdi, sestri Leji ter ostalemu sorodstvu najiskrenejše sožalje.

O Srečku sem že nešteto pisala, kajti bil je človek, ki te je vedno z veseljem pozdravil in če si ga klical ob še tako nemogoči uri, nikoli ni tarna, da mora zjutraj ob petih na pot. Nikoli tudi ni pričakoval, da bi karkoli pisala o njem, a vse kar je bilo napisano, je sprejel z veliko hvaležnostjo, zato mi je najbrž svinčnik vedno s takšno lahkoto drsel po papirju, ko sem pisala o njem.

Danes je bilo pravzaprav najtežje. Prekoračila sem že vse mogoče osebne roke, a svinčnik ni ni hotel steči, kot da bi hotel podaljšati tisto, kar je bilo zdavnaj dokončano....

Ko se človek rodi, vzame življenje papir in svinčnik in začne pisati našo življenjsko knjigo. Z leti papir zbledi, porumeni,Neprijetne dogodke pozabimo in naš življenjski zapis se bere kot ena sama zgodba o sreči, veselju in uspehih.

Dragi Srečko, čeprav nisem kakšen poseben pisec in nerada zaključujem Tvoj življenjski roman, moram obrniti zadnjo stran, Hvala Ti, da sem lahko del življenjske poti prehodila skupaj s Tabo. Seveda vedno ni bilo lahko, a nate sem se lahko vedno zanesla. Zavedam se, da je beseda hvala v tem trenutku veliko premalo, saj je navsezadnje le beseda. A če je beseda tudi v srcu, je to že molitev.

In moja je in bo ostala !

Alenka Penko

27. seja

27. seja Občinskega sveta Občine Ilirska Bistrica, je potekala v četrtek 24. septembra. Po potrditvi sklepčnosti so svetniki potrdili dnevni red in pričeli z vprašanji in pobudami.

Karmen Šepec je predstavila pobudo občinskega aktiva ravnatelj, da se spremeni občinski Pravilnik o dodeljevanju denarnih socialnih pomoči v tistem delu, ki se nanaša na dodeljevanje pomoči za letovanja, šole v naravi, druge šolske dejavnosti osnovnošolcem. Šole namreč ugotavljajo, da so dodeljene pomoči v letošnjem letu bistveno nižje od planiranih z občinskim proračunom, kar je glede na socialne stiske družin v času krize nesprejemljivo. Predlagajo, da se dodeljevanje teh pomoči uredi na podoben način, kot je urejeno subvencioniranje šolske prehrane in šole v naravi s strani državnega proračuna.

Rok Jenko je predstavil problem, da v naši občini deluje kar nekaj mladinskih glasbenih skupin, ki imajo velike težave pri iskanju prostorov za ustrezno vadbo. Občinski upravi je dal pobudo, da pri pripravi proračuna za leto 2010 prouči možnost zagotovitve potrebnih sredstev in najde tudi ustrezen prostor v okviru občinskega premoženja, kjer bi se vzpostavili normalni pogoji za to glasbeno dejavnost mladinskih skupin.

Pri izvedbi raznih gradbenih del pod 100.000 € opaža, da se predvsem v Brkinih uporablja gradbeni material iz kamnoloma Gabrovec, če pa se ozremo po drugih občinah se tam striktno držijo uporabe naravnih materialov, ki sodijo v tisto okolje. Če se zapeljemo proti Koprju, bomo videli, da uporabljajo kamen peščenjak, ne uporabljajo pa apnenca. Menil je, da bi se morali tudi v naši občini tega bolj držati. V tistih delih občine, kjer je doma apnenec bi morali imeti zidove in infrastrukturo iz tega kamna, v drugih delih, kjer je peščenjak oziroma lapor (Brkini, dolina reke Reke) pa naj bi pri teh gradbenih delih, ki so financirana iz občinskega proračuna, uporabljali okolju ustrezno kamnino.

Opozoril je še, da je na eni izmed preteklih sej dal pobudo, ki naj se jo naslovi na Direkcijo za ceste, v zvezi s prometnimi oznakami za smer vožnje Trst in Koper. Ker še ni dobil odgovora, ga je zanimalo, kaj je s to zadevo.

Franč Gombač je opozoril, da na relaciji Reka – Trst zlasti skozi Račice in Podgrad vozniki ne upoštevajo nikakršne omejitve hitrosti, niti ne prehodov za pešce. Na Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je naslovil pobudo naj proučijo možnost postavitve table, ki označuje hitrost in opozarja voznike na njihovo hitrost.

Branka Počkaj je dala pobudo oziroma vprašanje je naslovila prisotnim novinarjem oziroma predstavnikom sedme sile – v časopisih (Primorske novice, Delo, ipd.), da je relativno malo novic o tem kaj se dela po Občini Ilirska Bistrica (mestu in vaseh). To jo zelo moti. Za vse stvari, ki se dogajajo po drugih

občinah je takoj v časopisu, če se dela ali ne. V naši občini se kar nekaj dogaja, se dela, pa ni zasledila, da bi bilo to v pozitivnem smislu, primerno obeleženo. Menila je, da bi bili lahko prisotni predstavniki sedme sile, bolj objektivni in enkrat tudi pohvalili Občino Ilirska Bistrica za trud, ki ga vlaga ali je to šola v Jelšanah ali most na Betuli, da se bistveno več piše o tem, kaj se dogaja v Občini Ilirska Bistrica.

Anton Frank je opozoril, da ima Glasbena šola v uporabi objekt, kjer je balet in pred to stavbo ni nobene razsvetljave, zato je predlagal, da se postavi luč.

Na Direkcijo za ceste je naslovil pobudo, da popravijo makadamsko cesto do Sviščakov.

Dal je pa še pobudo, da se obvesti investitorja, ki je kopal v Harijah (misli, da je bil Telekom), da na cesti vzpostavi prvotno stanje.

Danilo Pugelj je vprašal, da se v občini izvajajo investicije v vrednosti preko 6 milijonov evrov, vendar občani sprašujejo, kako je s parkiriščem za občinsko stavbo, kje je stanovanjska cona Koseze, kako je z investicijo države v upravno stavbo služb državne uprave.

Ado Barbiš je dal pobudo v zvezi z obvoznico, avtocesto skozi Ilirsko Bistrico, da se pripravi študija, ki naj se jo obravnava tudi na seji občinskega sveta, na katero se povabi tudi kompetentne predstavnike DDC, DARS-a, ministrstva za okolje, župane sosednjih občin. Občinski svet je na glasovanju sklep soglasno sprejel.

V zvezi s širokopasovnim internetom je Barbiša zanimalo, ali je kaj znanega o ponovnem razpisu, saj je bilo na začetku leta, po neuspelem razpisu, rečeno, da bo septembra.

Zanimala ga je tudi informacija, kako je z zaključkom vračila vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje.

Vladimir Čeligoj je dal sledečo pobudo: Do sedaj so potekale določene aktivnosti s strani občine za pridobitev širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij. Prijavili smo se na razpis na Ministrstvo za gospodarstvo vendar smo izviseli, kljub temu, da je naša občina slabo pokrita ter da je tudi premajhen interes posameznih operaterjev za izvedbo tega omrežja. Dejstvo je, da brez širokopasovnega omrežja ni celovitejšega dostopa do TV programov in do interneta, ki je v današnjem času neobhodno potreben za vsakdanjo komunikacijo posameznika kot za opravljanje podjetniške dejavnosti. Predlaga, da se intenzivira aktivnosti priprave programa za ponovni razpis ter da se v kratkem času opravi razgovor na Ministrstvu za gospodarstvo na to temo.

Dejan Baša je dal pobudo, da se v občinskem proračunu za 2010 zagotovi sredstva za asfaltiranje ceste od Soz do ribiške kočice.

V nadaljevanju so svetniki obravnavali pripombe na idejno urbanistično rešitev za prometno ureditev ob kompleksu Doma na Vidmu, OŠ Dragotina Ketteja, zdravstvenega

doma in stanovanjskih stavbah na Gregorčičevi 8a in 8d Ilirska Bistrica. Za vse pripombe so bili mnenja da le-te ne posegajo v sam koncept urejanja in so idejno zasnovo takšno kot je bila predlagana tudi sprejeli.

Sledila je obravnava oblik organiziranosti redarske službe. Karmen Pugelj, komunalna inšpektorica, je predstavila štiri oblike organiziranosti redarske službe. Prva oblika je ustanovitev lastnega občinskega redarstva, druga oblika je me-

..... ■ Danilo Pugelj: ... kako je s parkiriščem za občinsko stavbo, kje je stanovanjska cona Koseze?

dobčinski inšpektorat in redarstvo Divača, Hrpelje kozina in Sežana, tretja oblika je medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Postojna, Pivka, Bloke, Cerknica in Loška dolina in kot zadnja oblika je izpostava II. Bistrica. Svetniki so se odločili in podprli delovanje redarske službe v sklopu občinske uprave Občine Ilirska Bistrica, stroški njene vzpostavitve in delovanja pa znašajo 74.650 EUR.

Svoje delo so svetniki nadaljevali s potrditvijo letnega programa športa v Občini Ilirska Bistrica za 2010 in potrditvijo Poročila o izvrševanju proračuna Občine Ilirska Bistrica v prvem polletju 2009.

Pri premoženjsko-pravnih zadevah so Potapljaškemu društvu Mola, Strelskemu klubu Črne njive in Občinskemu odboru LDS, za določen čas 5-ih let oddali v najem poslovne prostore v stavbi na Jurčičeva 1. Podaljšali so najemno pogodbo sklenjeno s Komunalnim podjetjem za stanovanje št. 2, v pritličju večstanovanjske hiše v Koso velovi 18, do 31.12.2011.

Pri imenovanjih so Domna Ujčiča iz Podgraj razrešili dolžnosti člana – predstavnika Občine Ilirska Bistrica v Svetu zavoda OŠ Podgora Kuteževu z dnem 24.9.2009 in od tega dne naprej imenovali za to funkcijo Mirka Proseno iz Trpčan 28. Sprejeli so še dopolnitev sklepa sprejetega na 26. seji in sicer: Občinski svet Občine Ilirska Bistrica ne daje soglasja k imenovanju Helene Vahnjal, Zagorje 38, Pivka, za vršilko dolžnosti direktorice Razvojnega centra Ilirska Bistrica.

Kot zadnjo točko so obravnavali in sprejeli Poročilo o delovanju Komunalnega podjetja Ilirska Bistrica.

TUDI VAŠE MNENJE ŠTEJE

Judež ni izdal Boga

Valenčič Matija, Gregorčičeva 1A

Zakaj ga ni izdal? Zato ker ga ni bilo - ne boga, ne Judeža. Danes je bogov v Sloveniji na tisoče, Judežev pa še enkrat toliko, ki pa hodijo z roko v roki. Ti bogovi so tako in tako nedotakljivi, kot bogovom pripada. Našel bom samo enega od Judežev - to so na primer naši vrli sindikati. Ti ne da so izdali boga, ti so izdali slovenski narod. Še pomnite tovariši, kako ste - smo šinfali bivši sindikat, ki nam je priskrbel kislo zelje, krompir, svinjske polovice itd. itd. Danes se sindikat z dolgo mesečnimi pogajanji pribori pri mesečni plačici za delavca kokakolo in pizzo - živijo bivši sindikati. Tu je nastala še mala razlika, da ta sindikalistična golazen prejema spotoma še 6000 tisoč evrov plače, hodi na neke shode z nekim oranžnim anorakom, s piščalko v ustih in ima za norca par sto ljudi. Potem deli nekakšne sendviče, katerim je rok že zdavnaj potekel in nato pa vidim to barabo sedi v avtu z nekim napihnjnim žabcem, ki komaj še sedi v avtu - moral si bo kupiti večjega in ga pelje na poslovno kosilo, pa še nekaj malega mu primakne, pa sva si BOT, samo daj mi mir, se bomo že zmenila, samo to delavsko rajo mi vrzi z pleč, ti bom kupil še enega BMW.

V nekem bodočem članku, v katerem mi mora uredništvo nameniti več prostora, vam bom napisal zgodbo o MOŽU KATERI JE PREVEČ VEDEL. Morda se nekateri, ki ste prisluhnili pouku še spomnite tov. Brecljevke v eni od Postojnskih šol. Morali smo se učiti slavnostni Lincolnov govor na pamet. Rekel je: «Nekaj časa imaš nekaj ljudi za norca, dolgo časa imaš polno ljudi za norca, ves čas pa ne moreš imeti vseh za norca.» Lotil se bom še kar nekaj resorjev, kar me bo verjetno drago koštalo, kar bom na lastni koži občutil povračilne ukrepe, kakor sem jih že, pa nič zato. Enega vam bom omenil že danes. Večje bedaste ustanove, ki je namenjena sama sebi, da se tam pase nekaj voluharjev in prejema »plačetine« še nisem videl v življenju - to je zavod za spomeniško varstvo. Dragi bralci, kadar se podre kakšna stara žaga, pila, mlin, hiša in se najde gospodar ali kupec in to poslopje preuredi v garažo ali hišo, takrat se pojavi imenovana ustanova in začne dotičnega J..AT, takrat pridejo zopet na površje, prej in potem jih ni nikjer ali pa je ustaljen odgovor kje pa naj vzamemo denar za obnovo, komaj zberemo za plače, HA:HA HA.

Pa pojdimo lepo po vrsti naprej, kadar sedim pred lokalom pred hišo, ki jo je zgradil pokojni Mussolini, jih opazujem kako se lenobno vlečejo preko zebre, nikamor se jim ne mudi, organ za iztrebljanje se jim je že zdavnaj povisil pod kolena, vamp jim visi preko spolovil, brada jim visi preko Adamovega jabolka. To je vse od brezplačnih požrtij in brezveznega posedanja. Ne vem, kaj jim porečejo žene doma kadar jih vidijo gole ali sami sebe, ko se tuširajo ali se ne pogledajo v ogledalo in se zamislijo kakšen stas pa je to. Saj s tako postavijo si ne morejo dobiti niti ljubice, še mene bi bilo sram se sleči pred njo. Vmes gremo še malo v nabavo po trgovinah in odnesemo špežo domov, potem če se nam še zljubi gremo še v belo hišo, če ne pa gremo kar malo po vasi, bo že kdo nas potreboval, pa bo kaj narezal in kaj dal za popit. Pa saj smo že zdavnaj dorekli, da narod ima takšno oblast kot si jo zasluži, čeprav je nekaj pred menjor rekel NE FRAK IN NE TALAR....SLOVENSKI NAROD.. NAKO BI SI SODBO PISAL SAM. Kot vidite dragi bralci pa nam jo pišejo Butalci, kreteni ali pa morda brihtneži. Toliko v razmislek. Morda nam jo pišejo bivši črpalkarji, morda nam jo pišejo rupsiji, morda pivovarji, morda farji, morda nam kroji usodo celo BELA GARDA, katero mislimo tako in tako pobit. Kdo si ga vidi kdo, morda se bomo izvlekli iz recesije če bomo rili po Kočevskem Rogu, kaj veš kje nas čaka sreča. Hitler je na polni črti usekal mimo, ampak gospodarsko krizo je pa vseeno rešil. Včasih so dejali »Kadija te sodi, kadija te toži« jaz pa bom dodal kadija te še brani, kajti zjutraj kadar pridem na pijačo k Rožetu sedijo skupaj sodnik, tožilec, advokatič, tako, da zdaj ne vem kdo me toži, kdo me brani, in kdo me sodi.

S tovarišem TITOM naprej. SMRT FAŠIZMU SVOBODA NARODU.

orajit
TIK TAK
IRENA KOŽMAN s.p.
6250 IL. BISTRICA, Cankarjeva 8
tel/fax: 05/71-45-059

NOVO DAMSKE TORBICE PO UGODNIH CENAH.

Za posebne priložnosti kreacije domače oblikovalke **MOJCE CELIN**
Kvalitetno spodnje perilo za njo in njega
italijanskega proizvajalca **COTONELLA**

Majčke - T-SHIRT - Mehkoba perila, ki "dihajo z kožo", namenjena je vsem, ki želijo vsakdanjo kakovostno brezšivno lagodnost za ugodno ceno
Nakit **BROWWAY** izdelan iz antialergijskega kirurškega jekla, obogaten z 18-karatnim zlatom **NOVO NOVO NOVO NOVO**

Kdor svojo domovino ljubi, se bo vsega veselil, kar srečo domovine povišuje

Anton Martin Slomšek

Tonjo Janežič

V organizaciji Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, občine Šentjur pri Celju, župnije Ponikva in številnih prostovoljcev je v nedeljo, 11. oktobra, na Ponikvi potekalo 6. tradicionalno srečanje kmetov pri zavetniku slovenskega kmetijstva in kmetijskega slovstva Antonu Martinu Slomšku. Letos se ga je udeležilo okoli 2000 kmetov in vseh, ki jim je kmetijstvo blizu. Tudi iz naše občine se je romanja k zavetniku slovenskega kmetijstva in kmetijskega slovstva Antonu Martinu Slomšku na Ponikvo udeležilo čez 100 romarjev.

pogostitev s tipičnimi jedmi svojih krajev.

Na svečani akademiji pred rojstno hišo blaženega Antona Martina Slomška na Slomu je predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Ciril Smrkolj izpostavil problematiko slovenske prehranske samooskrbe. Poudaril je nujnost čimprejšnje vzpostavitve mehanizmov za urejanje tega področja. Prav tako je poudaril pomen kupovanja slovenskih domačih proizvodov in lokalno pridelane hrano.

Vse udeležence so pozdravili

va najboljših likovnih del natečaja osnovnošolskih otrok iz vse Slovenije na temo Zvoki podeželja, ki jo vsako leto pripravlja Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, in prikaz 110-letnega neprekinjenega izhajanja mesečnika Slovenski čebelar, ki jo je pripravila Čebelarstva zveza Slovenije.

"Verjamem, da je vsakdo domov odšel z mislijo, da je srečal prijatelja, ki ga je razumel", je po srečanju povedal predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Ciril Smrkolj. Govor predsednika SLS mag. Radovana Žerjava na svečani akademiji pred rojstno hišo blaženega Antona Martina Slomška na Slomu – velja govorjena beseda

Spoštovani slovenski kmetje in kmetice, spoštovani gostje!

Iz zgodovine vemo, marsikje pa velja tudi danes, da je slovenski kmečki življ v času med veliko in malo mašo, med velikim in malim šmaranom, množično romal k božjepotnim svetiščem, se priporočal za zdravje in dobro letino in se zahvaljeval za prejete darove. Tudi danes smo prišli s tem namenom v rojstni kraj blaženega Antona Martina Slomška, čeprav je že oktober in je čas največjih romanj že za nami. Kaj nam Slomšek, zavetnik slovenskih kmetov, sporoča danes? Kaj bi nam povedal, če bi stopil med nas v ta, za mnoge solzni čas in solzno dolino?

Povedal bi, da lahko pričakujemo blagoslov pri delu le, če bomo spoštovali nedeljo kot Gospodov dan; da si moramo medsebojno pomagati, biti solidarni, si prizadevati, da s poštenim delom ustvarimo materialne dobrine zase in za svojo družino. Voditelje naroda, države in različnih ustanov pa bi pozval, naj naredijo vse, kar je v njihovi moči za dobro svojega ljudstva. To sem prebral iz nekaterih Slomškovih nagovorov in k temu pravzaprav ni kaj dodati. Morda to, da danes slovenski kmet skupaj z vsemi drugimi doživlja in občuti hudo moralno krizo, ko smo priča pravi eroziji vrednot, ki so nas kot narod ohranjale stoletja. To krizo tudi vsi skupaj soustvarjamo, med drugim zato, ker premalo sledimo svojemu zavetniku Slomšku.

Danes pa slovenski kmet, enako ali še bolj kot drugi sloji in stanovi, občuti tudi hudo gospodarsko in socialno krizo, ki je tisoče družin pripeljalo v nezno stisko in v strah pred prihodnostjo. Kako mu lahko in zmoremo pomagati? Po eni strani tako, da od države, vlade, kmetijskega in drugih ministrstev zahtevamo več namenskih sredstev, predvsem pa intenzivnejša prizadevanja za ohranitev in

razvoj slovenskih kmetij in podeželja. Obenem pa moramo samokritično ugotoviti, da morajo bolje delati in bolj prizadevno slediti potrebam svojih članov tiste ustanove, katerih vodstva postavljate in v pomembnem delu financirate kmetje sami - od zadrug in Zadrugne zveze do Kmetijsko-gozdarske zbornice. Dokler sami ne pometemo pred svojim pragom, ne moremo biti prepričljivi in verodostojni v zahtevah, da država naredi več za izboljšanje pogojev za razvoj kmetijstva. Premalo učinkovita organiziranost in posledično premajhna konkurenčnost skoraj na vseh področjih, povezanih s kmetijstvom, agroživlilstvom in razvojem podeželja je ob svetovni krizi, na katero praktično ne moremo vplivati, lahko dolgoročno usodna za prihodnost slovenskega kmeta, kmetijstva in podeželja.

Res je, da tudi v številnih drugih državah nimajo pravih odgovorov za trenutno mlečno krizo. Ne moremo pa se izgovarjati na EU in svetovno krizo, če vlada ni sposobna pobrati denarja od gozdnih gospodarstev kot koncesionarjev v državnih gozdovih za posekan les; ne moremo se sklicevati na druge, če nismo z ustreznim odstrelom in drugimi ukrepi sposobni zaščititi ljudi, ki jim življenje in premoženje ogrožajo pretirano zaščitene divje zveri. In predvsem, vlada nima pravične tarnati, da ima zvezane roke, če ne uporabi vzvodov, ki bi preprečili, da se veletrgovci mastijo na račun preslabo organiziranih kmetov in premalo povezane in premalo konkurenčne živilsko-predelovalne industrije.

Ponavljam: več mora narediti vlada, več pa tudi pridelovalci in predelovalci sami. Kot predsednik Slovenske ljudske stranke in poslanec zagotavljam, da bom ves svoj vpliv in možnosti uporabil za to, da se bomo vsi skupaj še pravočasno zavedli, da moramo preprečiti umiranje na obroke slovenskega kmeta in slovenskega podeželja. To je tudi naša obveza do naših zanamcev in naših naslednikov.

Naj zaključim z verzi pesnika Simona Gregorčiča, ki so eden najlepših poklonov slovenskemu kmetstvu: "Kar mož nebesa so poslala, da večnih nas otmo grobov, vse mati kmetska je zibala, iz kmetskih so izšli domov."

kateri udeleženec shoda stisnil roko z besedami: » Hvala, pa drugo leto na nas ne pozabi. » Verjemite mi, da so bile te besede še ena velika drobtinica k resnično uspelemu letošnjemu 6. srečanju kmetov na Slomškovi Ponikvi.

Kot pobudnik in organizator romanja se zahvaljujem vsem Vam, kateri ste me ves čas vzpodbujali in mi stali ob strani, da smo se lahko

Srečanje se je pričelo v cerkvi sv. Martina na Ponikvi, kjer je ob somaševanju duhovnikov mašo daroval nadškof msgr. prof. dr. Anton Stres. Slomškova misel »Kdor svojo domovino ljubi, se bo vsega veselil, kar srečo domovine povišuje«, ki je bila tudi geslo letošnjega srečanja, je prišla posebej do izraza ob prinašanju simboličnih darov k oltarju. Kmetje iz različnih koncev Slovenije so z darovi svojih krajev izrazili hvaležnost do plodov, ki jih daje narava. Tudi letos je k oltarju v cerkvi sv. Martina na Ponikvi prinesli skupen dar ilirsko bistriških kmetov.

» Jabolka, suho sadje, sadjevec in kis so pomembni kmetijski pridelki in izdelki z območja Ilirske Bistrice. Na marsikateri kmetiji je postala predelava sadja ob pomoči Kmetijske svetovalne službe pomembna dopolnilna, če ne kar glavna dejavnost. Lokalno kmetje pridelke in izdelke prodajajo na sejnih v Ilirski Bistrici, marsikateri pa so prodrali do Ljubljane in še dlje – na Štajersko, kjer smo danes. Dar prinaša Špela Sedmak, mlada kmetica z območja Ilirske Bistrice. » z temi besedami je uradni napovedovalec pospremili naš dar in Špelo Sedmak k oltarju.

Po maši so članice sedmih lokalnih društev kmečkih žena pripravile

tudi minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Milan Pogačnik, predsednik skupnosti južnokoroških kmetov Štefan Domej, župan občine Šentjur pri Celju Štefan Tisel ter predsednik Slovenske ljudske stranke Radovan Žerjav.

Kulturni program je bil pripravljen v duhu slogana prireditve z osrednjim govornikom prof. dr. dr. dr. Jožetom Mačkom. V svojem govoru je namenil posebno pozornost 150-letnici prenosa sedeža Lavantinske škofije iz Šentandreža v Labotski dolini v Maribor, ki ga je označil kot Slomškov največji narodopolitični dosežek kot tudi največji dosežek za ohranitev slovenstva in slovenskega ozemlja. V drugem delu govora je izpostavil pozitiven odnos Slomška do kmeta. Glasbeno so akademijo obogatili godci in plesalci folklorne skupine Šentjur ter pevke ženske skupine Mihelce. Po končani akademiji so za zabavni program poskrbeli člani skupine Mladi upi. Prostovoljno gaisilsko društvo Ponikva je pripravilo golaž in ob pomoči učencev Srednje kmetijske šole Šentjur ter kmečkih žena poskrbelo za pogostitev udeležencev.

V rojstni hiši Antona Martina Slomška sta bili v nedeljo na ogled postavljeni dve razstavi: razsta-

Po slavnostni akademiji smo imeli možnost, da si v lepem in sproščenem pogovoru z gosti izmenjamo nekaj misli. Po zaključku slavnostne prireditve smo odhajali domov polni resnično lepih spoznanj in doživetij. Veselil sem se, ko mi je v slovo marsi-

skupaj v tako velikem številu udeležili 6. vse slovenskega shoda na Ponikvi. Še posebej bi se rad iskreno zahvalil: g. Cirilu Smrkolju predsedniku KGZS, g. Marjanu Papežu, mag. Miranu Nagliču, ga. Tatjani Vrbovšek, gđč. Ivani Bratož, g. Janezu Okolišu, strokovnim delavkam Kmetijske svetovalne službe v Ilirski Bistrici, ga. Majdi Godina vodji KSS V Postojni, dekanu č.g. Gabrijelu Vidrihu, Avtobusnemu podjetju EDOTURSU za lepo predvsem pa varno vožnjo šoferjema Urošu in Miranu, Zorku Šabcu – Predsedniku Čebelarstva društva AŽ iz Il. Bistrice, nepogrešljivemu Cvetu Proseni – poročščaku Čebelarstva društva AŽ iz Il. Bistrice, Poloni Štemberger - cvetličarna POLONA za pripravo darila, Turistični kmetiji Malečkar iz Prema še posebej prijatelju Ivanu za darovano sadje in Ivanu Valenčiču, kmetiji Miše iz Sabonj, Forjanu Peternelju, delavkam MERCATOR CENTRA iz Ilirske Bistrice, še posebej pa bi rad izrekel pohvalo in zahvalo gđč. Špeli Sedmak za vso pomoč pri organizaciji in vodenju, hvala tudi vsem Vam, kateri ste se tega romanja udeležili in z tem izkazali zaupanje v A. M. Slomška zavetnika slovenskih kmetov, hvala tudi vsem Vam, katere ste mi kakorkoli pripomogli, da je 6. naše srečanje na Ponikvi uspelo v vsem svojim žarom.

O Zarečje, vas domača
ti mi vedno ljuba si,
tam je zibel moja tekla,
rojstna hiša tu stoji.

Milan Grlj

Spomini na gospoda Milana niso zbledeli

Alenka Penko

Letošnjega 29. septembra je minilo 80 let, ko je v trnovski cerkvi pel novo mašo pok. duhovnik Milan Grlj (1904-1981).

Njegova življenjska pot se je začela 5. januarja 1904 v Zarečju pri Cesarjevih. Po končani osnovni šoli v Trnovem je nadaljeval šolanje na gimnaziji v trapistovskem samostanu Rajhenburg (današnja Brestanica ob Savi). Bogoslovje je študiral v Benetkah in na Reki, kjer je bil 22. septembra 1929 posvečen za duhovnika.

Na novomašniško podobico je pred osemdesetimi leti zapisal: »Poslal me je, da oznanjam blagovest ubogim in da zdravim trpeča srca.« To svoje poslanstvo je vestno izpolnjeval vse do svoje smrti. Večji del v reški škofiji, ki je bila ustanovljena leta 1925 po italijanski zasedbi naših krajev, pod njo pa je spadal tudi precejšnji del slovenskega ozemlja na območju dekanij Ilirska Bistrica in Hrušica, katere so leta 1977 prešle pod koprsko škofijo (vir: Družina, št. 45, letnik 2007, »Skupaj smo delili težko usodo«).

V času med 1929 in 1935 letom je služboval v Moščenicah in Brgudu pri Opatiji, od leta 1935 do 1940 v Trnovem, od 1940 do 1942, ko je bil še z nekaterimi duhovniki konfiniran v Verono, pa v Harijah.

Po vrnitvi iz konfinacije je prevzel župnijo v Podgrajah, kjer je služboval do svoje upokojitve leta 1973.

Zaslužen je za gradnjo kapelice na Fabcih (ponarodela pesem Marija s Fabške gore), obnovu župnijske cerkve Karmelske Matere Božje v Podgrajah, gradnjo soške cerkve, kapelico Matere Božje v Harijah, podružnične cerkve Matere Božje v Zabičah, Kraljeve poslikave (1958-1959), sodeloval je pri ureditvi grobnice padlim partizanom na pokopališču v Podgrajah... Ker je v času svojega poslanstva obnovil in zgradil veliko kapelic, se ga je oprijel hudomušni nadimek »gospod Kopelca«.

Čas med leti 1942 in 1945 v svojih spominih opisuje kot najhujšo dobo svojega življenja: »Od 1942 do 1945 je bila zame najhujša doba v življenju. Najprej moji interniranci v Italiji: Bari, Rim, Altamura in še drugod. Ker sem bil dobro večš italijanskega jezika, sem jim nosil zbirke njihovih faranov. Potem nemška okupacija in internacija. Naši interniranci na Koroškem niso imeli niti ene žepne ure s seboj. Prosili so me zanjo. Poslal sem jim svojo edino žepno uro po skrivnih kanalih. Še danes so mi hvaležni. Nato požig moje fare in župnišča 6.5.1944. Hodil in blodil do 1945 z mojimi farani po raznih stanovanjih. Rešil sem si le golo življenje. Niti žlice ne. Bil dvakrat obsojen na vešala v Podgrajah, tretjič na streljanje v Trebčanah. Vendar je vse prav zadnji trenutek steklo tako, da sem ostal živ. Vsa leta italijanske in nemške okupacije sem brezplačno

Letošnjega 27. septembra so v Harijah počastili spomin na osemdesetletnico dveh pomembnih duhovnikovih jubilejev, mašniško posvečenje in prvo mašo.

dajal v najem vsa cerkvena zemljišča – 10 ha – ženam, da so si pridelale toliko živeža in sena, da so se skozi tista težka leta pomanjkanja pretokle. Vsi krsti, poroke in pogrebi so bili »zastonj«. Vsi smo skupaj prenašali tista težka leta. Po borbi je OBNOVA obnovila vsaj za silo požgane hiše. Mani župnišča niso. So bili pač taki časi! Sem si moral vse sam. Za časa okupacije sem ustanovil zasilno šolo v sedanjem župnišču. Dobil par deklet in smo poučevali otroke.« (iz osebne korespondence duhovnika, 12. aprila 1976)

O zadnjem govori tudi poročilo, ki je shranjeno v podgrajskem župnišču, v celoti pa je objavljeno v zborniku Šolstvo v Kočaniji, ki ga je leta 1999 izdala Osnovna šola Podgora, Kuteževo. V njem je Milan Grlj pojasnil svoj odnos do pomena šolske vzgoje: »Kot duhovnik sem pred Bogom in narodom odgovoren za vzgojo mladine. Zato raje nisem ničesar kupil za cerkev, ampak sem ves cerkveni denar porabil za šolo... Hvaležen vam bo narod, a še najbolj jaz, ki mi je šola res pri srcu in bom po svoji moči vedno in povsod stal ob strani učiteljicam.«

Duhovnik Grlj je bil eden izmed prvih članov CIRILMETODIJSKEGA društva, vse do svoje upokojitve pa

tudi glavni tajnik in organizator za vso Koprsko in del Goriške.

Za svoje zasluge za narod je bil z Odlokom maršala Tita, z dne 29. novembra 1959, odlikovan z Ordenom Bratstva i jedinstva II. reda.

Upokojska leta je preživel v Harijah pri sestrični Mariji Grlj-Motijovi, ki smo jo zaradi tega in prejšnjega službovanja v podgrajskem župnišču preimenovali kar v »Morijo Gospudovo«. V Harijah je praznoval zlato mašo. Tu je našel tudi zadnje počivališče pri pokopališkem križu, za katero že vsa leta skrbi Marijina nečakinja Milena Vičič.

Gospod Milan je bil izjemen človek, velik domoljub, močno zaveden Slovenec, spreten retorik, ljudski pesnik in človek velikega srca, zato, čeprav je minilo od njegove smrti že skoraj trideset let, spomini na njegovo poslanstvo in delo še vedno niso zbledeli.

Vsem, ki so mi pomagali pri nastajanju zapisov se iskreno zahvaljujem, posebej ga. Mileni Vičič, ga. Magdi Logar in patru Marjanu Vogrinu (Škofijski arhiv Koper). Hvala tudi neimenovanim, ki ste me obogatili s spomini na vaše poznanstvo s pokojnim duhovnikom. Žal je bilo spominov preveč, da bi jih lahko strnila v tako kratkem zapisu.

Preventivni pregled na ulici

Petar Nikolič

Osebe zdravstvenega doma v Ilirski Bistrici, je še enkrat pokazalo, da jim ni vseeno, kakšnega zdravja so njeni meščani. To so pred kratkim tudi potrdili in na dan semnja organizirali preventivni pregled.

Namesto udobnega prostora, sta referentka za zdravstveno vzgojo v zdravstvenem domu Ilirska Bistrica, Andreja Rebec, ter višja medicinska sestra Virginia Benigar na improviziranem prostoru pred knjižnico Makse

Samse izvajali preventivni pregled sladkorja v krvi, holesterol in merjenje pritiska.

Po besedah zdravstvenega osebja je jesenski izhod na teren pokazal večje zanimanje med starejšimi ljudmi, tako da je v petih urah preventivni pregled opravilo 55 oseb različni let in spolov. Virginia Benigar: »Preventivni pregledi, ki jih organizira naš zdravstveni dom so se izkazali kot zelo koristni, dobronamerni, naš uspeh je toliko večji, če pravočasno odkrijemo eno od teh bolezni. Z današnjim odzivom smo več kot zadovoljni.«

Najmlajša mojstrica

Alenka Penko

Adrijana Zadnik iz Harij se je leta 2006 zapisala v družino slovenskih mojstric in mojstrov kot najmlajša mojstrica leta.

Med tem časom je odprla frizerski salon v Obrovem.

Da pa ji tudi ličenje ne dela težav, je dokazala na nedavni harijski bučjadi, ko je v čarovniški lepotilnici skrbela za jesenski videz najmlajših, mladih in mladih po srcu. In naj vam zaupam skrivnost, dela ji ni zmanjkalo!

DRUŠTVO TVOJ TELEFON

Če ste v stiski...

Če potrebujete pogovor in bi radi ostali anonimni...

POKLIČITE NAS!

OD PONEDELJKA DO PETKA

OD 08. URE DO 20. URE

TELEFON: 05 720 1 720

PURPLATEX

d.o.o.

* REZANA POLIURETANSKA PENA

Podgrad 110, 6244 PODGRAD

Tel.: 05/783-62-10 centrala

05/783-62-11 direktor

Fax: 05/783-63-20

GSM: 041/611-395

e-mail: purpllatex@siol.net

Mladi planinci na Šestanovem vrhu

Avtor: Andrej Novak, vodnik PZS, Foto: Tašo Hrvatin

V okviru mladinskega odseka planinskega društva Snežnik smo 3. 10. 2009 tradicionalno organizirali srečanje mladih planincev Ilirskobistriške občine. Tokrat smo se odpravili v Kočanijo, kjer je bil naš cilj osvojitve Šestanovega vrha (1194m). Še pred vzponom smo si z avtobusa ogledali Kočanijo, nato pa se skozi gozd in mimo pašnikov

odpravili cilju naproti. Na vrhu se nam je odprl čudovit pogled na Kvarnerske otoke in Učko. Ob zasluženih malici je skupina stotih planincev izvedela še marsikatero zanimivost o Kočaniji. Pred spustom v dolino pa so najbolj pridnim

mladim planincem mentorice podelile zaslužene zlate, srebrne in bronaste znake. Polni lepих vtisov smo se poslovili v pričakovanju novega planinskega izleta, ki bo v novembru. Upamo, da nas bo tudi na

naš naslednji cilj pospremlilo lepo sončno vreme.

Drobtinica 2009

Andreja Rebec, dipl. san. inž.

18.10.2009 – pohod za zdravje, posvečen dnevu duševnega zdravja, dnevu hoje in prehrane. Bili smo na Dolnjem in Gornjem Zemnu. Brez velikih besed – BILO NAM JE LEPO.

Za zadovoljstvo udeležencev se zahvaljujemo: KD Grad iz Doljnega Zemna in Društvu Studenc iz Gornjega Zemna ter Zavarovalnici Adriatic Slovenici. Še posebej zahvala Primožu Rojcu, Ivanu Simčiču, Iris Dolgan Primc in Marici Vrh ter vsem, ki so za dobro počutje pohodnikov skrbeli v zakulisju.

RAZMIŠLJANJE

Vsemirje nas želi bogate

Tamara Laris

Ste pomislili kdaj, kateri je najboljši bančni račun, ki ga lahko odprete na najbližji banki? Sama verjamem, da je to človekova zavest, široka in globoka kot ocean. To je prepričanje, da bodo vse naše želje in potrebe zadovoljene, da skriva univerzum v svojih nedrjih za nas neizčrpne zaklade tega sveta ter čaka, da nam jih položi v naročje, ko bomo pripravljeni zaupati v vse najboljše, kar nam lahko ponudi življenje. Omejitve so ovire v naši zavesti, ne pa v vesolju, ki nosi en sam atribut brezkončnosti. Sama verjamem v sočutje in obilje vsemirja, ki želi, da se pomikamo vselej navzgor in naprej, da se nikoli ne zaustavimo. Če se v življenju dolgočasimo ali celo trpimo, je to zato, ker smo zaustavili pretok kozmične energije in obilja ter smo stopili v trnje ob poti. Prepričanje, da si ne zaslužimo vsega najboljšega, je velika ovira na poti v življenju in pri pretoku obilja. Tako začne bogastvo vsemirja zamujati, kar pa ne pomeni, da ga primanjkuje.

Nekoč sem prebrala zanimivo misel. Če bi vse bogastvo tega sveta zbrali na kupu in ga potem ponovno bolj enakomerno in pravično porazdelili med ljudmi, bi bili v nekaj tednih revni spet revni in bogati zopet bogati. Skrivnost tiči v človekovi zavesti, le-ta pa domuje v domeni nas samih.

Brezplačna številka društva Kala

080 18 16

Vsi, ki si želite pogovora s strokovnjakom o okužbah s HPV, raku materničnega vratu in cepljenju, pokličite Modro številko društva Kala 080 18 16. Strokovnjak bo brezplačno odgovorjal na vaša vprašanja vsak torek med 14. in 16. uro.

Spletne strani društva Kala

Informacije o društvu in cepilnih mestih najdete na novih spletnih straneh društva www.kala.si.

PARK ŠKOCJANSKE JAME

Tujerodne vrste v divaški knjižnici

Park Škocjanske jame Slovenija

Sidonija Mozetič

V četrtek, 22. oktobra, so v knjižnici v Divači odprli razstavo poimenovano »Tujerodne vrste-prezrta grožnja«. Ob odprtju so zbrani lahko poslušali predavanje o tujerodnih vrstah, o katerih je pripovedoval naravovarstvenik Leon Kebe.

Organizacijo predavanja in razstave sta pod svoje okrilje vzela Knjižnica Divača in Javni zavod Park Škocjanske jame, Slovenija, pripravila pa sta jo v sodelovanju z Ministrstvom RS za okolje in prostor. Zato je zbrane prisotne, ki so prihajali iz OŠ dr. Bogomirja Magajne in enote Varstveno delovnega centra iz Divače, najprej predstavila vodja knjižničnega oddelka v Divači Magda Bezlaj, nato pa besedo predala predavatelju Leonu Kebetu.

Ta se je sprva osredotočil na definicijo tujerodnih vrst in predstavil nekatere bolj ali manj poznane. Prav tako je zbranim predstavil, kako lahko vrsta preide iz enega v drugo okolje in kakšni so učinki posledic namerne ali nenamerne vnosa. Kot je dejal: »Ni vse, kar pride iz tujine, slabo. Paziti pa je vseeno potreb-

no, kaj sprejmemo v okolje,« in pri tem vseeno poudaril, da je le en odstotek od tujerodnih vrst takšnih, ki povzročajo velike spremembe, ogrožajo dobiček in gospodarstvo ter nenazadnje zdravje ljudi.

Predavanju se je pridružila tudi delegacija UNESCO iz južnoafriških držav, ki jo je Park Škocjanske jame gostil prav na ta dan. Tem je poseben pozdrav ob obisku divaške knjižnice in ogledu razstave namenila tudi ravnateljica Kosovelove knjižnice Sežana, Nadja Mislej Božič.

Ob zaključku predavanja je obiskovalcem in predavatelju pozdrave iz PŠJ prenesla še etnologinja Darja Kranjc in zbrane povabila k ogledu odprte razstave, ki sicer gostuje po zavarovanih območjih Slovenije, v divaški knjižnici pa bo na ogled še do 11. Novembra. V tem času pa bo za vse zainteresirane organizirano še eno podobno predavanje in sicer 3. novembra ob 18. uri.

- VZGOJA IN PRODAJA OKRASNIH RASTLIN
- SVETOVANJE IN NAČRTOVANJE BIVALNEGA OKOLJA
- UREJANJE OKOLJA
- UREJANJE GROBOV

OD IDEJE DO IZVEDBE

Ulica 7. maja 19, Ilirska Bistrica
Tel/fax: 05 / 714-13-72

URNIK 08⁰⁰ - 12⁰⁰
13⁰⁰ - 17⁰⁰
SOBOTA 08⁰⁰ - 13⁰⁰

AKCIJSKA PRODAJA
V MESECU NOVEMBRU
RASTLIN ZA ŽIVE MEJE
VZGOJENE V LASTNI VRTNARIJI

na tel. št. 041 / 567 882 lahko pokličete od 7 do 20 ure

OB 10. OBLETNICI VRTNARSTVA BILKA S TEM KUPONOM
DOBITE **10%** POPUST V MESECU **NOVEMBRU**

Radovan Gobec in 100 letnica rojstva v Podgradu

Za KD Podgrad, Predsednik Mitja Ivančič

S postavitvijo spominske plošče na rojstni hiši Radovana Gobca se je zaključil skoraj enoletni projekt kulturnega društva Podgrad obeležitve 100 letnice rojstva tega slovenskega glasbenega velikana.

Prišlo se je že ob obeležitvi 20 letnice delovanja MeCePZ Podgrad, ko je na zakuski po koncertu k meni pristopil Dimitrij Grlj in dal idejo o obeležitvi tega dogodka. Ker se je po nekaterih podatkih Radovan Gobec rodil prav v Podgradu, smo na naslednjem sestanku upravnega odbora KD Podgrad sklenili, da se bolj podrobno pozanimamo o resničnosti tega podatka. Stopili smo do matičnega urada in z matičarko Nedijo Štemberger pregledali matično knjigo. In res, tukaj je bil zapisan v knjigi, 1.6.1909. Sledila je zima in iskanje rešitev primerne počastitve temu priznanemu glasbeniku. Do zgodnje pomladi smo imeli že nekaj planov, vendar nič oprijemljivega. KD Podgrad je navezal tesnejše kontakte s predstavnikoma Primorskega numizmatičnega društva, katerega je predstavljal Vojko Čeligoj in predstavnik Društva za krajevno zgodovino, katerega je predstavljal Tomo Šajn. Skupaj smo nanizali nekaj idej, ki bi bile primerne za ta dogodek. Razdelili smo si naloge, čeprav je glavno breme padlo na KD Podgrad, in lotili smo se dela. Navezali

smo stike s priznanim oblikovalkom in risarko mag. Jeronimo Kastelic, ki je poskrbela za grafično podobo tega dogodka. Narisala je nekaj osnutkov, izmed katerih smo si izbrali najprimernejšega. Narisala je podobo za dotisk poštne dopisnice, dotisk za maksimum kartico, obliko osebne poštne znamke in obliko priložnostnega poštne žiga.

Hkrati se je na pobudo JSKD formiral pevski aktiv. Na tem sestanku smo se tudi dogovorili, da bo letošnja občinska pevka revija posvečena Radovanu Gobcu, da s tem še na ta način počastimo tega velikana.

V tem času smo se povezali še z Mitjo Gobcem, sinom Radovana Gobca, ter tako pričeli tesno sodelovanje še s potomci. Prišel je 31.5., ko smo v Podgradu na predvečer 100 letnice rojstva našega rojaka priredili kratko prireditev ter počastili spomin nanj. Pred narodnim domom v Podgradu so nam tako zapeli trije zbori iz Ilirske Bistriške občine, ki so bili vsak po svoje povezani z Radovanom Gobcem. Prvi zbor, MeCePZ Podgrad je pač prihajal iz kraja, kjer se je rodil, naslednji zbor je bil MePZ Avgust Šuligoj iz Ilirske Bistrice. Njihov zborovodja je bil njegov učenec. Slednji pa je bil MoPZ Dra-

gotin Kette, katerega zborovodja je dr. Mirko Šlosar, tudi njegov študent. Naslednji dan, 1.6.2009 pa je KD Podgrad na pošti 6244 Podgrad izdalo pošto dopisnico z dotiskom motiva R. Gobca, maksimum kartico z motivom R. Gobca in osebno pošto znamko z istim motivom. Prav posebna čast pa je bila, da so bile vse poštne pošiljke ta dan žigosane s priložnostnim poštним žigom z motivom R. Gobca. Verjemite, ta dan ni bilo malo poštne pošiljke.

Medtem je potekala v Ilirski Bistrici, v Knežaku in na Premu občinska revija pevskih zborov, kjer so pevski zbori in skupine prepevali tudi pesmi iz širokega repertoarja tega glasbenika. Edino pika na i je manjkala. Na samih prireditvah se o Radovanu Gobcu ni povedalo skoraj nič.

V KD Podgrad pa se nismo ustavili. Zaradi recesije in razdelitve sredstev iz naslova ljubiteljske kulture se je pod vprašaj postavilo tudi nadaljevanje projekta. Zadali smo si namreč nalogo, da bomo jeseni postavili na rojstno hišo spominsko ploščo. Iskali smo razne rešitve vendar kot že povedano, recesija nam je očrnila optimizem. Vseeno smo nadaljevali z delom, vendar smo jih do najmanjše možne mere skrčili.

Prišel je konec avgusta, ko smo se ponovno bolj intenzivno pričeli pripravljati za ta svečani dogodek. Stopili smo v kontakt z mnogimi kamnoseki, vendar so bili vsi dragi. Končno nam je sprejemljivo ponudbo poslalo podjetje BESS iz Zaličev. Medtem so potekali tudi pogovori in dogovori z lastnikoma rojstne hiše Jadranom in Nadjo Psič o velikosti, barvi in izgledu spominske plošče. Priznati moram, da sta bila oba navdušena in razumevajoča nad idejo o spominski plošči na njihovi hiši. Zatorej se vama v imenu KD Podgrad še enkrat zahvaljujem. Nekateri so novico o spominski plošči prenesli naprej in nekaj donatorjev smo tudi našli. Zato bi se v tem kontekstu rad zahvalil naslednjim donatorjem: Banka Koper d.d., Plama-pur d.d., Termoplasti d.o.o., Ključavničarstvo Spasovič Bojan s.p., Občina Ilirska Bistrica, Gostilna Erna, Pizzeria Cocolo, Pension in restavracija Isabella, Sotlar d.o.o., Motel Finida, Vinakras Sežana, Franjkovič Vlado s.p., cvetličarna Polona in Hrbar Marko.

Vendar vse skupaj bi bilo zaman, če se ne bi ponudila KS Podgrad, katera je predlagala, da bo financirala izdelavo spominske plošče, vse ostalo pa naj pripravi KD Podgrad. Z novim elanom smo se veselo po-

gnali v delo, kajti nemalo skrbi so nam pregnali. S pomočjo Mitja Gobca smo na prireditvi gostovali tudi priznan zbor.

10. oktober, turobno in malo deževno jutro. Ni se vedelo, ali bo prireditev pod dežniki, ali se nas bo vreme usmililo in nas pustilo tisto uro pri miru. Že zjutraj smo pričeli s pripravami v OŠ Podgrad, kjer smo se z ravnateljem dogovorili za jedilnico in 2 učilnice za pevce. Na zelenici ob hiši Podgrad 98 smo postavili oder za nastopajoče. Okrog 15 ure so pričeli prihajati zbori, najprej seveda domači MeCePZ Podgrad, sledil je MePZ Avgust Šuligoj in kot slednji je prispel Partizanski pevski zbor iz Ljubljane. Vsi so se uglasili v prostorih OŠ Podgrad, tik pred nastopom pa so stopili do prizorišča, ki je bilo oddaljeno le dobrih 100 metrov. Ob 16 uri se je pričela svečana prireditev, seveda prepletena na takšen in drugačen način z Radovanom Gobcem. Kot slavnostna govornika sta nastopila v imenu prijateljev in učencev najprej Dimitrij Grlj, v imenu svojcev pa Mitja Gobec. Ker je bil Radovan Gobec glasbenik se je program nadaljeval s pesmijo. Najprej se je na odru predstavil otroški pevski zbor iz OŠ Podgrad, katerega je vodila mag. Damjana Kinkela. Sledil je združen zbor MeCePZ Podgrad in MePZ Avgust Šuligoj iz Ilirske Bistrice. Vsak svojo pesem sta temu številčnemu zboru dirigirala Dimitrij Grlj in Stanko Čeh. Kot slednji pa se je predstavil Partizanski pevski zbor iz Ljubljane pod vodstvom Francija Gornika. Vsi zbori so prepevali pesmi iz širokega repertoarja slavljence. Kot slednje dejanje svečanosti pa sva predsednik KD Podgrad in Mitja Gobec na rojstni hiši odkrila spominsko ploščo Radovanu Gobcu.

Po prireditvi smo se odpravili na manjšo zakusko in druženje v OŠ Podgrad. Priznati moram, da so se v zelo kratkem času spletile vezi med ljudmi iz Podgrada in družino Gobec. Prav počaščeni so se počutili med nami, tudi vdova pokojnega Radovana. Zraven pa so bili še trije sinovi in hčere.

S slednjim dejanjem se je zaključil dolg in nemalokrat zahteven projekt. V svojem imenu in imenu KD Podgrad bi se zahvalil vsem, ki so sodelovali z nami. Vsak je na svoj način dal kamenček v mozaik tega dogodka, kateri se je iztekel. Še enkrat smo dokazali, da se v Podgradu da organizirati dogodek širšega pomena.

GLASBA IN PLES

Eurokrem band iz Hrušice

Alenka Penko

Člani ansambla Eurokrem se predstavljajo s sloganom: »Smo Eurokrem band iz Hrušice. Igramo narodno zabavno in zabavno glasbo. Vljudno vabljeni na vse naše prireditve, saj vas ne bomo razočarali...«

Člani skupine so se zbrali konec letošnjega aprila v Hrušici, v sestavu: Nejc Muha, Jan Mihalič Tomažič, Matej Muha in Grega Mezgec (diatonična harmonika) in začeli pridno vaditi. Po dobrem mesecu dni se jim je pridružil še Nejc Petrač iz Podgrada, a do prvega nastopa v H-baru v Hrušici se skupina ni obdržala v celoti. Iz skupine je izstopil Grega Mezgec. Za tem so si naredili ime Eurokrem, pravijo, da sami uganite zakaj....

Skupina si je ves čas prizadevala, da bi dobila dobrega harmonikarja in v letošnjem letu se jim je pridružil Jan Gombač iz Harij.

Doslej je skupina nastopala v H-baru v Hrušici, Javorju, Harijah.... So res dobri, zato jih velja povabiti!

Folklor in tamburice navdušile občinstvo

Tekst-foto: Petar Nikolič

Začetek, oziroma otvoritev jesenskega dela sezone, so člani folklornega društva Gradina iz Ilirske Bistrice začeli na najboljši možni način. Za meščane ilirskobistriške občine, so v Domu na Vidmu organizirali enkratno prireditev z nazivom: »Ples in pesem sta povsod doma.«

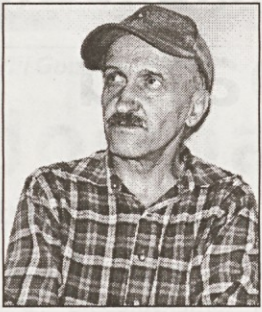

Folklorna skupina Luka Kramolc v izvedbi Hotuljska polka

Pred prepolno dvorano poslušalcev-gledalcev, so poleg Gradine nastopili še člani folklorne skupine Luka Kramolc iz Šentanela, tamburaška skupina Vremščica iz Košane, ter Bršulin banda iz Harij.

Program je povezoval Frane Gombač. Občinstvo je bilo navdušeno, to pa je pokazalo z dolgimi in toplimi aplavzi.

DVOJNA DIOPTRIJA

Ničelna toleranca

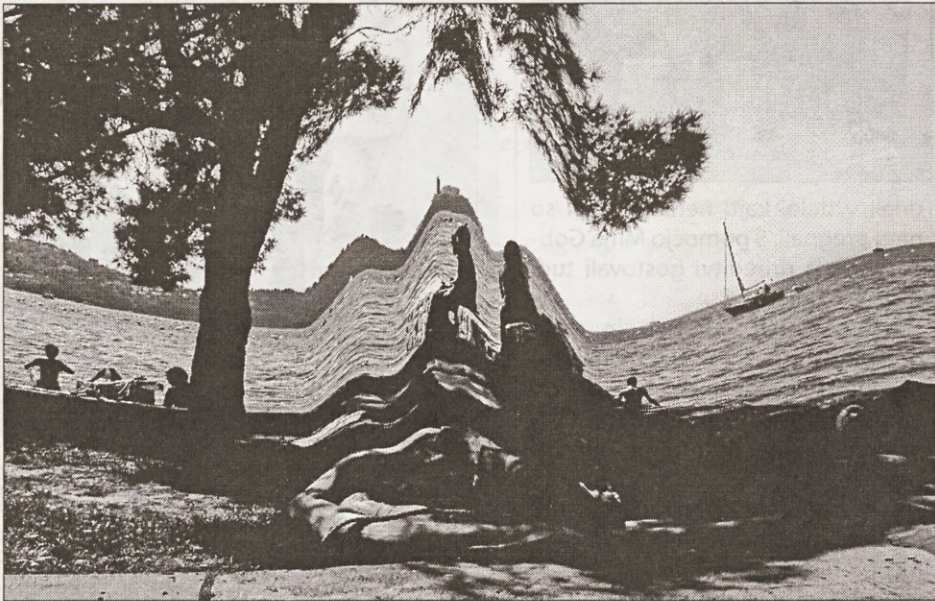
Joško Stegu

V naši deželici pod Triglavom smo v marsičem izgubili občutek za zdravo mero; med drugim pri pripravi osnutka nove družinske zakonodaje, ki prinaša, oz. predvideva možnost posvojitve otrok tudi istospolnim parom, kar je v javnosti dvignilo precej prahu in polemik. V parlamentu pa se je vnela burna razprava že pri razlagi pojma družina, kjer se nikakor niso mogli sporazumeti, kdo pravzaprav po novem spada vanjo. Upam, da bodo všteli zraven tudi "svobodne" ali po starem "koruzniške" zveze, ki jih bo menda kmalu več od tistih, ki so bile sklenjene in potrjene pred matičarjem. Do zdaj so bile prve z izjemo otrok, ki so se iz teh skupnost rodili, brez kakih medsebojnih pravnih obveznosti, če so re-

cimo kmalu razpadle. Zaradi tega je seveda taka oblika "prosto viseče" zveze postala na splošno zelo priljubljena, ker si - ko ti je življenje ali partner postal dolgočasen - enostavno lahko spokal svoje stvari in odšel drugam, ne da bi ti bilo treba po sodiščih kaj deliti ali "pospravljati" za sabo. Upam, da bodo vsaj na tem področju naredili red in obravnavali odslej res vse zveze enako, ne glede na to, če imajo štemplano potrdilo o obstoju - ne pa jih, kot do sedaj - dajali za vzgled vzornega (!?) partnerstva tistim, ki jim je vleka v "običajnem zakonskem jarmu" povzročala težave. Po mnenju nekaterih sodobnih "zdravilcev" družbe, naj bi bil temu kriv podpis pri matičarju, ki po njihovem ne zafrustrira samo obeh skleniteljev - po možnosti vse življenje trajajoče (kar zanje spet deluje moreče) zakonske zveze, ampak tudi morebitne otroke, ki se iz nje rodijo. Nekateri bi najraje institucionalno obliko družine kar ukini, ker vidijo v njej glavno gojišče in prenašalca "virusa zla" na svetu, zato tudi verjetno predlagajo tako "zategnjeno" družinsko zakonodajo, ki bo mladim že vnaprej

pobrala veselje do družine. To bi človek še do neke mere razumel, če bi služilo t.i.m. "ničelni toleranci" na vsakršno obliko nasilja v naši družbi, česar pa ni zaslediti, ker le-to vztrajno narašča na vseh področjih (mediji izpostavljajo predvsem družinsko nasilje), medtem ko z gospodarsko krizo in posledično revščino, ki jo spremlja, jez medsebojne socialne strpnosti nevarno

ga posega, ker na veliko proizvaja hrano za vzpodbujanje vseh zvrsti človeške sprevrženosti ter jo preko vseh možnih tržnih niš neovirano spravlja v obtok in seveda v denar. Na srečo so vsaj na nacionalni TV nekoliko pripravili vrata tej povodnji, medtem ko država še ni naredila kakega bistvenega reza v njene svoboščine. Kako tudi bi, če se imamo za visoko tolerantno družbo, ki

popušča. Vsekakor je to utemeljen razlog za preplah in ukrepanje; vendar ne zgolj s prepovedjo telesnega kaznovanja otrok, ki bo morda pokazala prve koristne učinke šele čez desetletja, ampak s splošno dosledno vzgojo k strpnosti kot tudi socialni pravičnosti. Iz prve pa izgleda, da smo že opravili izpit, če se sklicujemo na svojo papirnato toleranco do kakšne od "obrobnih" skupin naše družbe, med katere prištevajo recimo ljudi s istospolnimi nagnjenji, kar pa nima kaj dosti opraviti z omejevanjem vsesplošnega nasilja, ki smo ga v taki ali drugačni obliki (če ne drugega, gotovo verbalnega) vsi kdaj deležni. Enako nima določena spolna usmerjenost ali pa celibat kake znanstveno podprte povezave s pojavom pedofilstva, ki mu ga nekateri na račun kakega posamičnega primera (ali pa zlonamerno), kar povprek pripisujejo. Če bi bilo treba koga kastrirati (nad tem se navdušuje Matija V. v svojem zadnjem razmišljanju), potem bi bila po mojem filmska in revialna erotična industrija prva potrebna takega - sicer ne veterinarskega, ampak zakonodajnega in davčne-

vse dovoljuje in prenese ter si vsake toliko izmisli kako novo obliko "družbene manjšine," ki bi jo bilo treba zaščititi. Preostali "navadni" državljani pa naj se znajdemo, kot vemo in znamo!

Ko sem že pri tem, ne morem mimo nove bistriške "pridobitve," namreč prenovljene ceste od Placa do Komunale, ki bi jo lahko poimenovali: "Bistriška pot v prihodnost," ker ima toliko namerno postavljenih grbin za upočasnjevanje hitrosti vožnje, da je bolje z avtom ne zapeljati, oz. "skakljati" po njej - predvsem ne v temi, če ni to neobhodno potrebno. Našim vrlim občinarjem predlagam, da svoje priznanje, s katerim večkrat ne vejo, kam z njim - za prihodnji občinski praznik podelijo tistemu jasnovidcu, ki je ta projekt potrdil. Izgleda namreč, da mu je bilo dano videti v bistriško prihodnost, kjer verjetno ni več avtov, zato nam je že zdaj postavil ovire, da bi se jih (avtov namreč) postopoma odvadili uporabljati. Pa ne, ker bi bili preveč obremenjujoči za okolje ali naše zdravje, ampak za naše vse bolj plitve žepce.

Pa boh do prihodnjega klepeta!

Ples in pesem sta povsod doma

Tonjo Janežič

V soboto, 3. oktobra 2009, je bila dvorana Doma na Vidmu v Ilirski Bistrici ponovno gostiteljica ljudskih pesmi in plesov za vse poslušalce, saj so članice in člani Folklorne skupine Gradina, gostili Folklorno skupino LUKA KRAMOLC iz Šentanela, Tamburaško skupino VREMŠČICA iz Košane in BRŠTULIN BANDO iz Harij. Kulturni program pa je povezoval FRANC GOMBAČ.

Ni še leto tega, ko so imeli svoj prvi koncert in že so navdušili vse tiste ki jim je blizu pesem ali ples. Od nekdanje je bila ne glede na priložnost pomembna človekova spremljevalka pesem in ples. S pesmijo in plesom so bili mladini velikokrat prekratki večeri na vasi. Ravno tisto veselje srca skušajo članice in člani folklorne skupine Gradina ohranjati skozi ples in pesem. Marsikateremu obiskovalcu njihov nastop privabi na obraz mladostne čare, kot spomin na mlade dni.

Letošnje leto je bilo za članice in člane še posebej bogato z nastopi, med njimi so, na povabilo KGZS, gostovali v Mariboru. Skupaj z Brštulin bando so bili osrednji gosti v okviru 9. Festivala stare vinske trte, ki ga organizira Zavod za turizem Maribor.

Na tokratno prireditev » PLES IN PESEM STA POVSOD DOMA » so se še posebej pripravili. Na pobudo Adrijane Širca - članice folklorne skupine je folklorna skupina Gradina, medse povabila Folklorno skupino LUKA KRAMOLC iz Šentanela na Koroškem, novo nastalo tamburaško skupino VREMŠČICA iz Košane in domačo nam zelo dobro poznano skupino Brštulin bando. Vez med nastopajočimi in publiko pa je na svojevrsten način uspelo vzpostaviti voditelju prireditve Francu Gombaču.

Marsikdo je po nastopu dejal: » Kako zelo sem vesel, da se poleg petja in igranja tako lepo razvija folklor na bistriškem »

Folklorna skupina Gradina nas je tudi prepričala, da so zelo dobri gostitelji, saj so goste sprejeli na gradu Prem, kjer jih je v imenu župana občine Ilirska Bistrica in v svojem imenu pozdravil kustos Ivan Simčič. Pod njegovim strokovnim vodstvom so si skupaj ogledali grad Prem, Ljudsko šolo, kjer je urejena spominska soba našemu rojaku pesniku Dragotinu Ketteju. Na Premskem gradu je njihove goste pričakalo prijetno presenečenje saj je Vida Vrh - članica folklorne skupine Gradina, s pomočjo Mirjane Gustinčič

iz Smrij, v viteški dvorani, pripravila, bogato obloženo mizo s pršutom, pitico in domačim refoškom. Pot so nadaljevali na Ratečevo Brdo, na Kmečki turizem Jenezinovi, kjer so bili deležni prijaznega sprejema in dobre postrežbe jedi iz naših krajev. Po končanem koncertu pa so vse nastopajoče povabili na »piknik«, ki so ga pripravili pod šotorom, v atriju Doma na Vidmu. Ob dobri hrani in kapljici so se stkale nove prijateljske vezi med skupinami. Gostitelji pa so bili še posebej veseli pohvale koroških gostov in povabila na ponovno srečanje, tokrat v Šentanelu.

Da je prireditev uspela bi se člani folklorne skupine Gradina želeli najprej zahvaliti Vam tako številni publiko za vaše spremljanje in vzpodbude in vsem ki so kakorkoli dodali kamenček v njihov mozaik in s tem prispevali, da je večer tako lepo uspel.

Liburnia
Trgovina in storitve d.o.o.

Vilharjeva 36
6250 Ilirska Bistrica, Slovenija
tel.: +386 5 71 01 060
gsm: +386 41 860 306
e-mail: liburnia@siol.net

V apartmajskem
naselju
Terme Čatež
vam nudimo
apartma
s kartami
za kopanje
za 4-5 oseb.

Pokličite:
041 / 860 306

**PLAMING
SKUPINA**

Plaming skupina,
projektiranje in izdelava
tehnološke opreme, d.o.o.
ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: info@plaming.si

RECENZIJA

Patricija Dodič

Misel o knjigi

Dr. Joseph Murphy: Izkoristite moč svoje podzavesti ter ustvarite Bogastvo in uspeh

Vale Novak, Ljubljana 2009

Uredil in priredil za 21. stoletje dr. Arthur R. Pell

»Sem središče božanske navzočnosti. Moj duh je odprt in dojemljiv. Sem kanal, po katerem se neovirano pretakajo ubranost, lepota, vodstvo, bogastvo in zakladi neskončnega ...«

Tokrat sem malce, čisto malce jezna. Le malokrat sem jezna. Raje potihnem vase in razmišljam. Malce me užalostijo določene zemeljskosti. Pravzaprav bom komentirala dve knjigi hkrati, boste že še razumeli, zakaj. Bilo mi je osemnajst, morda še ne, in spopadala sem se z največjo kugo mladih, puberteto. Ja, vem, v 21. stoletju so pri teh letih mladinci že odrasli, mene pa, priznam, je metalo tam do petindvajsetega in če sem še bolj natančna, mi prav nič ni žal, da me je. Ampak ... Tisto, kar hočem napisati je to, da moja kuga ni bila prav nič prijetna. In me je tako zmedla, da pravzaprav, ne samo, da sem se ontološko spraševala, kdo sem in zakaj sem, ampak tudi, kako sem in kje sem in sploh sem in v tem stilu dalje. Pisala se je še tista dobra stara Juga (čeprav nekateri pljuvajo po njej in ja, priznam, malce me daje nostalgija po »bratstvu i jedinstvu« in »od Vardara pa do Jadrana« itd., da se ne spet zapletem), ko sem si dopisovala z mladimi od vsepovod in med dopisovalci naletela na fanta iz Novega Sada, ki je prekrasno risal. In prekrasno pisal. Žal do kakega osebnega srečanja ni prišlo. In vse je nekam odšlo, med naftalin, ali kam, je pa ostala za njim dolga stopinja, sled, ki se nikoli več ne bo izbrisala. In če rečem, nikoli več, pomeni za kar nekaj deset življenj v naprej. Sled kot knjiga z velikim K. Ki mi je spremenila svet, razmišljanje, življenje, kar pač hočete. Dopolnila sem dvajseti rojstni dan in prišla je v paketku po pošti. Drobna in črna. Neprecenljiva. V srbohrvaščini, ki smo jo takrat skorajda samoumevno in brez protesta obvladali. Danes imam neko spakedranko pričujoče knjige pred sabo. In če pomislim, je od takrat natanko dvajset let. Ker približuje se spet rojstni dan. Kakšno na-ključje, a ne? Ne verjamem v slučajne, kot že veste, tako da bo že kaj na tem. In kaj me jezi? Če si priznamo, ali ne, so bili nekateri ne-Slovenci takrat duhovno veliko bolj dojemljivi, kot se nam je zdelo. Kot se nam zdi danes zaradi političnih skrupal, takih in onakih (oprostite mi, politike na nek čuden način ne maram, pa čeprav je skorajda vse zmarinirano vanjo, zadnje čase). Takratni prevod knjige iz srbohrvaščine je bil zelo dober. In kar je najvažnejše, ni manipuliral z bralcem. Ni »urejal in prirejal« besedila po svoje »za 21. stoletje«. Kakšna hinavščina. Morda je dobro, če navedem, da je meni ljubi dr. Joseph Murphy živel v letih 1898-1981. Torej sem ga doživela in brala še živečega. Listam knjigo, ki mi je padla v roke (glede na delo, ki ga pač trenutno počnem). In glej, glej, starega znanca. G. Murphy je s svojimi predavanji,

knjigami in radijskimi oddajami postavil temelje duhovnosti. Njegovo klasično delo The Power of Your Subconscious Mind (Moč vaše podzavesti, 1963), je začetnica in pravzaprav vodilo vsemu. Ali skoraj vsemu. V Los Angelesu je ustanovil svoje gibanje, ki je bilo v nasprotju z veliko večino krščanskih veroizpovedi in postal je zagovornik gibanja Nova misel (New Thought) kjer gre za združitev metafizike, duhovnosti in pragmatičnosti v načinu življenja in razmišljanja. Za misel, ki je temeljila, ki temelji, na duhovnih in praktičnih načelih. Po skoraj dvajset letih avtorja prevajajo v šestih knjigah »za dosego zelenih ciljev«. S popotnico, ki je tako zelo nam znana in tako zelo piha na dušo ... »nikomur ni usojeno biti reven. In nič ni narobe z željo, biti bogat.« Pa se vprašam, če morda človek današnji res vse gleda skozi to, kar nam hočejo »uturit«. Ker so najprej ponudili v branje bogatenje preko noči. Ali tega ne obvlada že velika večina, se mi zdi? Ali se mi res le zdi? Bogastvo je tudi in predvsem drugačno. Izhaja iz notranjosti, iz duše. Naj se za trenutek ustavim pri knjigi, ki jo berem vzporedno (ja, ponavadi berem nekaj knjig hkrati). Gre za Beigbederjevo knjigo 2.999, izdano pri isti založbi, šest let poprej. Všeč mi je, kar trdi in kar se resnično dogaja v času globalizacije in pokvarljivosti človeškega:

»Bolj, ko se igras z vašim nezavednim, bolj me ubogate. Mmmm, tako fino je prodirati v vaše možgane. Uf, kako uživam v vaši desni polovici. Vaša želja ni več samo vaša: vsiljujem vam svojo. Prepovedujem vam, da bi si želeli kaj kar tako, po naključju. Vaša želja je rezultat investicije, ki se meri v milijardah evrov. Jaz danes odločam, kaj si boste vi želeli jutri. (...) V svetu je kritika prežvečena, nesramnost spodbujana, ovaduštvo dobro plačano, sramotenje organizirano. Živimo v prvem sistemu izkoriščanja človeka po človeku, proti kateremu je celo svoboda nemočna. Nasprotno, vse stavi na svobodo, ravno to je njegova največja pogruntavščina. Vse je dovoljeno, noben te ne bo psoval, če ga serješ. Sistem je dosegel svoj cilj: celo neposlušnost je oblika poslušnosti. Naše razbite usode so lepo zdizajinirane.« Tako nekako. Resnica. Prva je nametana. Če bi sama bila še živeči Joseph Murphy bi gospoda doktorja Pella tožila za mastne denarce. Ker J. Murphy ne govori v svojih knjigah o »Bogu, ki je vse ljudi ustvaril po svoji podobi«, češ da je to temelj njegove filozofije. Ne gre za krščanske nauke, ki jih g. Pell zagovarja in skuša vriniti v naše dožemanje. Temelj Murphyjeve filozofije je dan v naslovu, gre za

moč podzavesti in za proučevanje pomena le-te. Kako posameznik jemlje svojega boga in si ga razlaga, je čisto njegova stvar, g. Pell. Ne bi me vsa stvar jezila, če ne bi šla skozi »krščansko« vzgojo. Če bi lahko kot otrok odločala sama, ne bi šla. Nimam nič proti bogu in v meni je veliko vere, da ne bo pomote. Vendar manipulirati s človeškimi možgani, je zame največja kršitev vseh človekovih pravic in svoboščin. In ravno to se dandanašnji dogaja. Mef je pel »ne mi lest v podzavest« in kako prav je imel. In kako prav ima. In ja, res je, le kdo sem jaz, da spet tu nekaj solim pamet. Ne, nočem je začinjati, pišem le iz izkušenj. In ja, dvajsetletnih. Ker metoda in tehnika, da si lahko izboljšamo življenje po Josephu Murphyju deluje preverjeno, tisočkrat in o tem mislim nekoč napisati knjigo, »če mi bug da zdravje in srječo«. Ker vsak lahko postane to, kar bi rad postal (kar slišim vas, kako kričite in se bunte). Vendar ne tako, kot nam hočejo vsiljevati. In tudi ne tako, da si nekaj vsiljujemo. Ker je tako kao prav za 21. stoletje. In ker se bolje prodaja, če zveni tako, kot zveni v 21. stoletju. Zatorej - samo en bedast nasvet: berite knjige, ki so prevedene, z rezervo in s primerno razdaljo. Ne jemljite vsega kot svetega in vzemite si tisto, kar vam gre. Z določeno mero kritičnosti do prevedenega, in ja, tudi do napisanega. G. Pell je najbrž čisto »kul« možakar, a hoče si vzeti svojo pogačico. In če ne bi knjige poznala dvajset let nazaj in jo prebrala, vam tega ne bi danes brbljala. Konec koncev pa: izbira je vedno vaša. Da postanete tisto, kar si želite, a ne? Morda samo še misel simpatičnega Beigbederja: »Pošasti vedno postanejo tisti z najboljšimi nameni. (...) Danes je pomembno ne sodelovati. Treba jo je pobrisati, kot so to storili Gauguin, Rimbaud ali Castaneda. Pobegniti na osamljeni otok z Angelico, ki olji prsi Julijani, ki ti ga fafa. Obdelovati svoj vrtiček marihuane in upati, da boš umrl še pred koncem sveta. (...) Nategnili so me. To je v bistvu tudi edino, kar me druži z vami.« (Priporočam v branje tudi Beigbederjevo knjigo, ki govori o globalizaciji in današnji družbi...).

Naj ob koncu navedem še nekaj Murphyjevih knjig, če bi koga zanimalo: Telepsychic – The Magic Power of Perfect Living, The Amazing Laws of Cosmic Mind Power, Secrets of the I-Ching, The Miracle of Mind Dynamics, Your Infinite Power to Be Rich in The Cosmic Power Within You. Mistik s pametjo znanstvenika. Priporočam.

Prijetno branje in previdno potovanje vase, objem do prihodnjic

Likovni natečaj s poimenovanjem KOLAŽ, ki ga razpisuje JSKD in obsega regijske razstave v letu 2009 in po ponovni selekciji še državno razstavo v letu 2010, je tudi ljubiteljskim ustvarjalcem vzpodbuda za raziskovanje in eksperimentiranje v tej nekonvencionalni zvrsti. Kolaž – tehnika, pogojena s sestavljanjem, lepljenjem ali z na drugimi načini apliciranimi različnimi materiali, je zaradi nekaterih specifičnih značilnosti še poseben kreativen izziv zlasti tistemu posamezniku, ki mu likovno ustvarjanje ni zgolj brezosebno odslikavanje nekega konkretnega predmetnega sveta, ampak medij za intimno izpoved, sporočilo, njegov dialog navzven. Zato ni čudno, da od zgodnjega 20. stoletja do danes sledimo kolažu kot pogostemu načinu skrajno subjektivnih izpovedi pri skoraj vseh najpomembnejših umetnikih tega časa. Vse večja in vse bolj družbeno angažirana vloga likovne umetnosti v teh zadnjih stotih letih pogojuje neprekinjen razvoj in obstoj kolaža in njegove vloge znotraj klasičnih tehnik in novih multimedijskih tehnologij, saj je prav v zadnjih desetletjih pogosto realiziran tudi s sodobnimi računalniškimi tehnologijami.

Kolaž je torej zvrst, ki še posebej navdihuje v kreativni proces: v izbiro materialov in predmetov ter njihovo sestavljanje in vključevanje v likovno kompozicijo, ki postane novi medij izraza in izpovedi. Možnosti izbire le-teh in oblik so seveda neomejene, prav tako tehnološki procesi, končni rezultat pa odraža inovativnost in izvirnost koncepta in konteksta likovnega dela, ustvarjalne potence, domišljijo, znanja, izkušnje in izpovedno moč posameznega ustvarjalca. Tudi na oddanih kolažih na omenjeni natečaj so generalno prisotne in vidne skupne značilnosti: individualno kreativno preizkušanje različnih materialov, tudi iznajdljivost in domišljija v iskanju le-teh ter zlasti trud v doseganju hotene subjektivne oblikovno formalne likovne govorice. Ideje, misli, čustva, videnja, doživetja so izraženi v različnih motivih in temah (pokrajina, veduta, figuralika, abstrakcija) in z različnimi materiali in izbranimi predmeti, tudi tistimi zavrnjenimi in neuporabnimi (raznoliki papirji, časopisi, fotografije, zemlje, rastline, tekstilje, in drugo) ter pogosto nadgrajeni še z nanosi barv.

Kolažirane aplikacije na nekaterih delih ohranjajo svojo elementarno estetsko funkcijo in se v korelacijah z drugimi opredmetijo v novo zgodbo, sledimo namerno iskanim in izbranim stvarim, ki že s svojo bitjo angažirajo gledalca v kritično razmišljanje, pogosto tematsko pogojeno s problemi ekologije in globalizacije, skratka, sleherna razstavljena podoba nam deluje kot skrajno subjektivni nagovor na trenutno aktualno čustveno ali mentalno okupiranost vsakega likovnika.

V svetu galerijskega delovanja nam je zelo redko dana možnost soočenja s tematsko razstavo del v tehniki kolaža. Pozornost le-ti pritegnejo še s svojimi otipnimi ali optično drugače učinkovitimi lastnostmi, z reliefnimi površinami, ki presejajo klasično slikarsko dvodimenzionalnost in njihovimi posegi v prostor. Seveda je v kontekstu ustvarjanja kolaža potrebno tudi drugačno razmišljanje likovnika – predpogoj je odmik od mimetičnega ali dokumentarnega upodabljanja, kar pa pogojuje večjo pozornost v izražanje same ideje. Oblike in njihova sosledja, različni materiali in njihova kompatibilnost so poglobilni nosilci sporočilnosti. Posamični segmenti kot mikro elementi in mikro zgodbe prevzamejo še vlogo graditeljev celostne kompozicije, njene makro podobe kot nove zgodbe in nove izpovednosti. Različne zvrsti in strukture materialov ter njihove različne oblike angažirajo gledalčevo oko, lahko pa še tudi druge čute: le-ti jim sledijo, zaustavljajo v na videz labirintno sestavljeni zgodbi, znotraj katere pa ostaja vedno dovolj prostora za različna mentalna in emocionalna doživetja. V detajlih je možno prepoznati konkretne, iz okolja prevzete stvari ali njihove detajle, kateri v korelaciji z drugimi ali zgolj s klasično slikarsko obdelano površino podlage postanejo nosilci subjektivnih interpretacij, tudi za gledalce skrivnostno dražljivih v iskanju vsebin, pomenov in sporočilnosti. In vse to razstava izbranih del natečaja Kolaž tudi nudi.

Goran Jagodnik je obiskal učence

Špela in Urška Samsa, NAŽ OŠ A. Žnideršiča

Najpopularnejša oseba na Bistriškem v teh dneh je košarkar Goran Jagodnik iz Podgrada. Letos nas je zastopal na evropskem prvenstvu na Poljskem, kjer so Goran in njegova skupina dosegli odlično 4. mesto.

Že v najstniških letih je najraje igral nogomet, ko pa je šel v srednjo šolo, je začel trenirati košarko v košarkarskem klubu Koper. Pri 17-ih letih je postal že član slovenske košarkarske lige in metal žogo na koš v različnih domačih in mednarodnih ekipah; med drugim v Polzeli, Rusiji, na Poljskem, v Švici in Srbiji.

Učencem OŠ Antona Žnideršiča se je predstavil v ponedeljek, 12. oktobra 2009. Pravzaprav mu je pri tem spretno pomagal mladi športni pedagog Uroš Jenko, ki je svoje komentarje povezoval z Goranovimi odgovori in vprašanji publike, ki je hotela čim več izvedeti o uspehih našega domačina.

Preden se je poslovil od nas, smo se lahko slikali z njim. Najbolj veseli pa smo bili njegovih avtogramov, ki nas bodo spominjali na srečanje z njim.

Goran, želimo ti veliko sreče in uspehov na naslednjih prvenstvih.

Šola plavanja

Učenci 3. A in B razreda ter razredničarki

V času od 22. do 25. septembra 2009 je bila za učence tretjih razredov OŠ Dragotina Ketteja iz Ilirske Bistrice v Logatcu organizirana šola plavanja.

Vaditelji so najprej preverili naše znanje plavanja. Razdelili so nas v štiri skupine. Trenirali smo trikrat dnevno po uro in pol. Med treningi smo se sprehajali po okolici, igrali, imeli organizirane dejavnosti in počitek.

Zadnji dan bivanja v centru smo imeli preverjanje plavanja. Vaditelji so nas pohvalili, saj smo dosegli odlične rezultate. Podelili so nam: dvajset bronastih in dva modra delfina; tri zlate, tri srebrne in enega bronastega morskega konjička; dva učenca pa sta dobila priznanje za udeležbo. Domov smo se vrnili utrujeni, vendar dobre volje in polni lepih spominov.

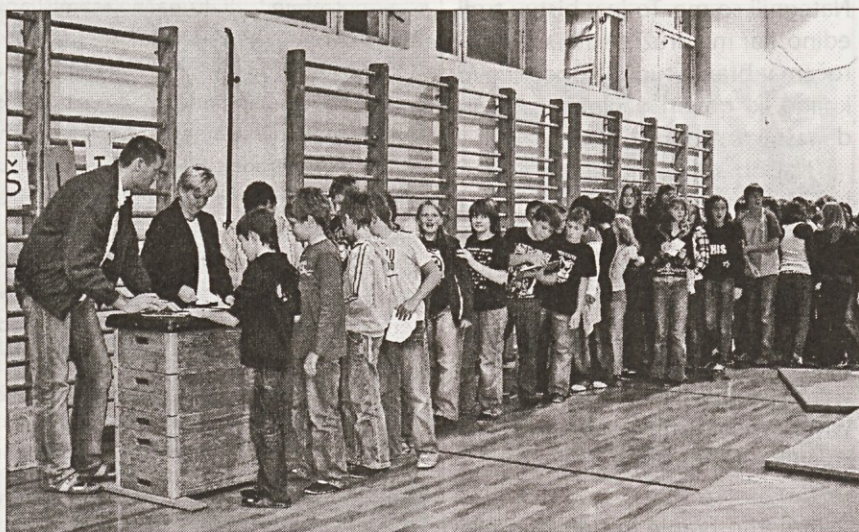

Obisk Gorana Jagodnika

Učenci OŠ Dragotina Ketteja

V sodelovanju s košarkarskim klubom Plama Pur Ilirska Bistrica smo na OŠ Dragotina Ketteja 12. oktobra 2009 gostili Gorana Jagodnika, košarkarja slovenske reprezentance. V enournem druženju je Goran odgovarjal na naša vprašanja. Zanimalo nas je veliko stvari o njegovi karieri, njegovih vzornikih, treningih ter tudi o evropskem prvenstvu v košarki na Poljskem.

Poleg navdušenih učencev se je Goran srečal tudi z učiteljicami, ki so ga učile v njegovih osnovnošolskih letih. Srečanje se je zaključilo z avtogrami in skupinsko sliko. Val navdušenja pa je Goran požel na koncu ure, ko nam je demonstriral met za tri točke. Bil je nepozabno!

Mednarodni projekt FIT Slovenija

Marta Bratovič, koordinatorica FIT projekta

V okviru mednarodnega projekta Fit Slovenija smo v petek, 25. septembra 2009 prvič obeležili svetovni dan srca. Učiteljica biologije, Nada Šircelj, je s pomočjo učenk 9. razreda, Anje Moran in Monike Derenčin, učencem razredne stopnje predstavila delovanje srca. Predstavitve s pomočjo lutke, na kateri so vidni notranji organi, je bila prilagojena razvojni stopnji učencev. Najpomembnejše sporočilo tega dne je bilo, da je srce motor našega telesa, za katero moramo dobro skrbeti. Gibanje vsak dan pa je najpomembnejše za dobro delovanje srca in naše dobro počutje.

V četrtek, 15.10.2009, smo na OŠ Antona Žnideršiča v okviru mednarodnega projekta FIT Slovenija - Svet gibanja, svet veselja, že tretjič obeležili svetovni dan hoje. Najpomembnejši cilj projekta je razvijanje naravnih

oblik gibanja in vseh motoričnih sposobnostih ter s tem skrb za zdravje. Otroci v okviru čutne poti poleg tega razvijajo tudi prvobiten odnos do narave, saj ugotavljamo, da vedno več časa preživijo v virtualnem svetu, naravna okolja in materiale, ki so bistveni za življenje in preživetje v naravi pa vedno manj poznajo.

Učenci od prvega do petega razreda, podaljšanega bivanja in oddelkov s prilagojenim programom so se ta dan odpravili na FIT aktivni sprehod okrog šole, kjer so izvajali različne gibalne naloge. Najbolj zanimive so bile vsekakor gibalne naloge na jesenski koruzni čutni poti. Učenci so že nekaj dni prej v razredih »ružili« - luščili koruzo in s tem krepili prste in razvijali fino motoriko. Petošolci so med delom spesnili tudi pesmice o koruzi. Oluščena koruza, storži, stebila koruze s korenino in brez nje so bila setavni del čune poti. Po zrnju so otroci hodili, tudi po vseh štirih, na

storžih so lovili ravnotežje, med stebli vozili »slalom«, preskakovali koruzne snope in obiskali šotor iz koruze. Prvošolarji so poleg koruze luščili tudi fižol in pripravili »bučni slalom«. Poleg navedenih gibanj so otroci lahko izvajali tudi naloge, ki so si jih sami izmislili.

Del svojega koruznega pridelka za jesensko čutno pot nam je odstopila družina Vrh iz Dolnjega Zemona 57. Gospod Dušan je poskrbel tudi za prevoz koruznih stebel do šole. Za nesebično pomoč se jim iskreno zahvaljujemo

Snežnik

PIŠITE NAM

sneznik@kabelnet.net

Potovanje po Madagaskarju

Monika Baša, NAŽ, OŠ Antona Žnideršiča

V ponedeljek, 19.10.2009, nas je obiskala učiteljica Tanja Volk. Naša ravnateljica jo je pozdravila, nas pa spomnila, da je bil v petek mednarodni dan revščine in da je to predavanje tudi organizirano v ta namen.

Gdč. Tanja je članica skupine POTA, ki deluje znotraj MIC-a (Mladinsko informacijskega centra).

V njej si lahko mladi naberejo veliko izkušenj ob nekajtedenskem delu v misijonih ali krajih kjer koli po svetu. Tako se je na začetku letošnjega julija tudi sama odpravila z desetimi sodelavci v prostovoljni tabor na Madagaskarju, kjer so izvajali delavnice za tamkajšnje otroke. Ta posebna oblika dela z otroki deluje že 5 let in jo organizirajo v različnih državah. Na začetku nam je popotnica Tanja povedala, da so otroci z Madagaskarja zelo radovedni in se radi fotografirajo.

Ko so stari 4 do 8 let, jim starši že zaupajo, da skrbijo za svoje mlajše bratce ali sestrice. Šolajo se sicer samo 6 let, a šole ponavadi ne končajo, ker se prej zaposlijo, da pomagajo staršem preživljati številno družino. Le redkim uspe priti do izobrazbe.

Predavateljica nam je med pripovedovanjem prikazovala fotografije. Izvedeli smo, da je Madagaskar četrti največji otok na svetu, da samo na njem živijo lemurji, da si prebivalci pečejo, pravzaprav cvrejo kruh iz riža ali manioke, da je mleko pri njih pravo razkošje, da so banane najpogostejša in največkrat edina sladica ... Čeprav živijo madagaskarski otroci revno, so zadovoljni s svojim življenjem in polni veselja in nasmejanih obrazov.

Viteške igre

Andraž Pezdir, 7. r., Foto: Darja Šenkinc

V torek, 29. 9. 2009, smo se zbrali v šoli kot ponavadi ob 8.00. Imeli smo tehnični dan, na katerega so prišli vitezi (varuhi kladiva).

Ko so prišli, smo vsi skupaj odšli na sv. Barbaro, kjer so se pripravljali za nastop. Ko smo se vsi zbrali, so

nam najprej razkazali orožje in ostale stvari, ki so jih uporabljali takrat. Potem so nam pokazali, kako so najprej iz kmeta naredili bojevnika, imeli so tudi obleke za fante in ženske. Streljali smo z loki, nekateri pa so nas poučili rokovanja z meči, sledila je malica. Po malici smo se vrnili na sv. Barbaro, kjer so nas vitezi že čakali z nastopom. Prikazali

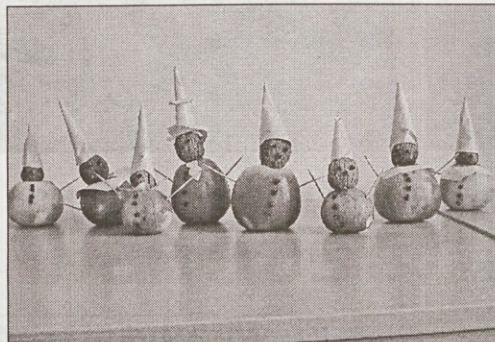
so, kako so iskali viteze po vasi. Pri tem je uporabil premo in nič drugega. Sledile so delavnice, na katerih smo izdelovali rune z gline in pisali z runami, tisti ki še niso streljali z loki, so šli k lokom, bila sta pa še dva viteza, ki sta nas učila osnovnih korakov, ki jih je uporabljal vitez za bojevanje in vojno. Na koncu pa so nas razveselili z bruhanjem ognja. Vsaj nekaterim je bilo zelo lepo.

Oktober na OŠ Jelšane

Novinarki OŠ Jelšane z ment. Nives Pirih

V tednu otroka smo učenci OŠ Jelšane izvedli kar dva dneva dejavnosti. Odpeljali smo se v Ljubljano, v Kolosej in si v dvorani, ki so jo odprli samo za nas, ogledali animirani film Ledena doba 3, v Sport centru pa smo se razmigali od A do Ž. Takih tednov si želimo še več.

Učenci 1. in 2. razreda so pridno nabirali jesenske pridelke in z njimi ustvarjali domiselne izdelke.

Ekipa naših učencev, Denis, Špela, Tomaž in Jan, so se udeležili tekmovanja v prometu ter se vrnili z osvojenim drugim mestom ekipno, Tomaž Ujčič pa je osvojil prvo mesto in gre naprej na državno tekmovanje. Čestitke naši ekipi.

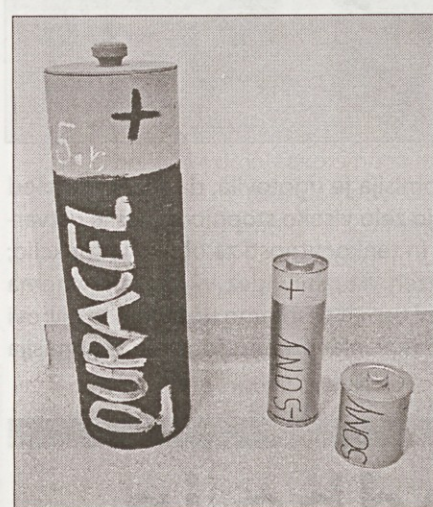
V sredo, 21. oktobra, smo imeli na šoli zbiralno akcijo starega papirja. Tudi tokrat smo se zelo dobro odrezali.

Učenci 5. in 7. razreda so se odločili, da bodo zbirali rabljene baterije. Doma so skupaj s starši izdelali domiselne zbiralnike, v katere bomo te baterije odlagali.

Letos naša šola praznuje deset let delovanja EKO šole kot način življenja. Desetletno delo sta učiteljici J.

Potepan in R. Kompan predstavili staršem na prvem roditeljskem sestanku. Seznanili pa sta jih tudi z delom EKO šole v tem šolskem letu.

V tem mesecu so nas obiskali učenci razrednje stopnje OŠ Podgrad ter v spremstvu učiteljice J. Potepan in lovca izpeljali naravoslovni dan po naši učni gozdni poti. Pridite še!

23. 10. 2009 smo obeležili dan spomina na mrtve s komemoracijo ter položili cvetje pred spomenikom pri šoli in na pokopališču.

Kako hitro sta minila dva meseca v naši prenovljeni šoli. Sedaj vsi veselo na počitnice, potem pa v nove prostore prizidka.

Naravoslovni dan na Mašunu

Anja Tomažič

1.10.2009 smo na OŠ PODGORA KUTEŽEVO izvedli naravoslovni dan, katerega smo se udeležili učenci od prvega do četrtega razreda.

Vsi smo bili neučakani in težko smo pričakovali odhod. Z avtobusom smo se napotili proti Mašunu. Tam nas je že čakal vođač Evgen in nas odpeljal po učni poti. Pripravil je nekaj različnih vrst listja. Ugibali smo, kateremu drevesu pripadajo. Pokazal nam je različne vrste iglavcev in listavcev. Naučili smo se, kako ločimo jelko in smreko. Jelkine iglice ne zbadajo, rasejo naravnost in imajo na hrbtni strani dve beli lisi. Smrekove iglice pa zbadajo in rastejo naokrog. Na drugi točki je stala velika bukev, velika približno 35 metrov. Bila je bolna, imela je drevesnega raka. Stara je bila od 140 do 170 let. Ob tretji točki je stala velika skalnata votlina, ki bi lahko bila dom medveda. V koči na Mašunu smo si ogledali film o risu.

Po končanem ogledu smo se napotili nazaj domov. Verjamem, da smo se vsi skupaj naučili veliko novega o rastlinah, živalih, Snežniku in še marsičem.

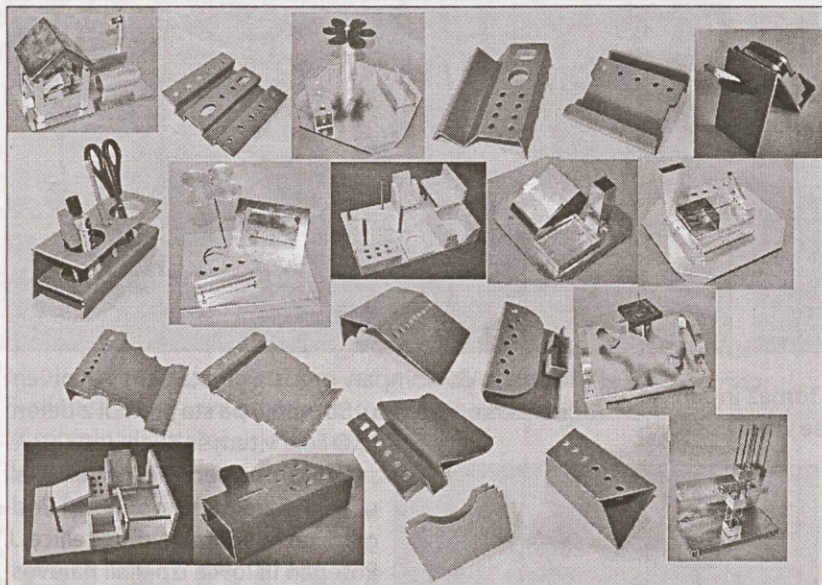
Društvo »Tvoj telefon« vabi k sodelovanju nove prostovoljne telefonske svetovalce, ki bi želeli koristno izrabiti svoj prosti čas.

Informacije : tel 05 720 1 720, od ponedeljka do petka, od 08. do 20. ure.

Prvo mesto za Naj izdelek 2009

NAŽ, OŠ Antona Žnideršiča ****

Izotech založba d.o.o. izdaja delovne zvezke z dodatnim delovnim gradivom za pouk tehnike in tehnologije ter izbirnih predmetov v osnovni šoli. Učenci naše šole se iz njih ne učijo samo novih vsebin, ampak tudi ustvarjajo. Ideje za izdelke so njihove, pri delu pa jih vodi in jim svetuje njihova mentorica Tatjana Vičič. Letos so se šestošolci, sedmošolci in osmošolci iz OŠ Antona Žnideršiča prijavi na natečaj za NAJ IZDELEK 2009 in

osvojili prvo mesto. Ocenjevalna komisija je ugotovila, da so izdelki plod idej učencev in učitelja, da izkazujejo zelo visoko stopnjo tehniške ustvarjalnosti, oblikovanosti, dodelanosti in tenkočutnosti za obliko in funkcijo; vsem je skupna inovativnost, ustrezen vizualni videz in izkazana vnema za praktično ustvarjanje. Za doseženi uspeh čestitamo učencem in njihovi mentorici. Izdelki na fotografiji pa nas zlahka prepričajo, da se je komisija pravilno odločila.

Miti, zgodbe in legende Evrope

Šolski novinarji, OŠ Podgora ****

Na OŠ Podgora Kuteževo smo v četrtek, 15. 10. 2009, gostili učitelje s Portugalske, Španije in Italije, ki z nami sodelujejo v mednarodnem projektu Comenius z naslovom: Miti, zgodbe in legende Evrope.

Za njih smo pripravili kulturno prireditev, v kateri smo jim po bližje predstavili našo lepo Slovenijo. Gostje so bili nad njo navdušeni. Nekateri

so po končani prireditvi poskusili zaplesati z nami polko in valček. Odlično jim je šlo!

Vse kar smo jim pokazali, jim je bilo všeč, zato upamo, da bodo še kdaj obiskali Slovenijo.

Tečaj plavanja

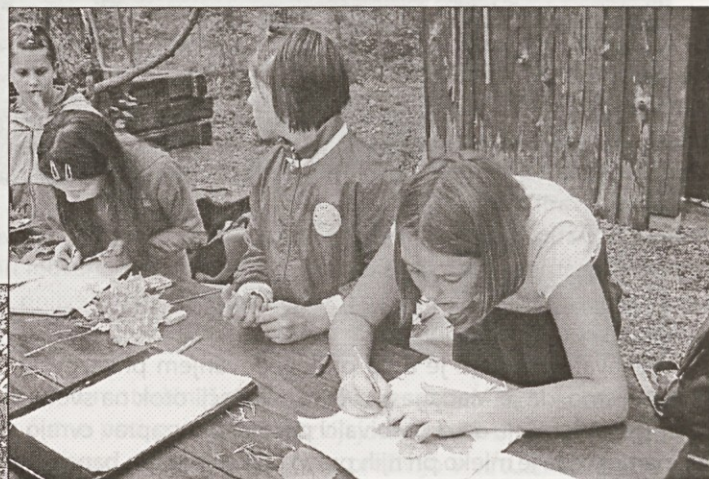
Učenci in učenke 3. razreda so preživeli pet prečudovitih dni v ČŠOD Burja v Seči. Od 5. do 9. oktobra so opravili 20 urni tečaj plavanja. Poleg tega so pridobivali veliko naravoslovnega znanja na terenu, v učilnicah na prostem. Spoznavali so primorsko pokrajino s kopnega in morja, solinarstvo, sredozemsko rastje, živali v pasu bibavice, občudovali so zbirko kamnitih kipov na prostem, spremljali kiparje pri delu, obiskali vrt kaktusov.

Zelo ponosni pa so bili tudi na svoj izdelek - dišečo vrečko. Sami so jo sešili, napolnili s suho sivko in sečoveljsko soljo ter jo zavezali s pentljo. Rekli so: »To bo presenečenje za mamo.«

Jesenski gozd

Lara, Novinarski krožek OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad ****

V sredo, 7. oktobra 2009, smo se učenci od prvega do petega razreda OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad odpravili na naravoslovni dan na Učno pot v Jelšane. Po poti nas je vodila gospa učiteljica Jožica. Najprej nam je pokazala kako lahko ugotovimo koliko je staro drevo. Veselo smo šteli njegove letnice. Skupaj smo reševali delovne liste. Ogleдали smo si kal in se nato odpravili

v gozd, kjer smo spoznali veliko različnih dreves in grmov. Hodili smo in hodili in prišli do travnika in lesenega jurčka. Tukaj smo si odpočili, pomalicali ter si ogledovali in obrisovali debela dreves ter njihove liste. Pot smo nadaljevali skozi strm gozd, kjer smo videli izvir vode, ki nikoli ne usahne. Z nami je bil tudi gospod lovec, ki nam je pokazal solnico za srne in hrano za divje prašiče. Od daleč smo si ogledali tudi lovsko prežo. Pot po prelepem jesenskem gozdu smo nadaljevali mimo ostankov prazgodovinskega gradišča ter mimo raznih prepadov, kjer smo morali paziti kako hodimo. Veseli in utrujeni smo se vrnili v dolino, v vas Jelšane, kjer nas je že čakal naš avtobus. Gozd jeseni je res lep in na Učni poti v Jelšanih smo se veliko naučili.

Babice v vrtcu

Marina Grilj, vzgojiteljica, pridno sta ji pomagali pomočnica Barbara Maljevac in soc.delavka Darinka Dekleva.

V vrtcu Podgora Kuteževo je vsak dan posebej zadišalo po jesenskih dobrotah, ki so jih otroci pridno prinašali z domačih vrtov in njiv. Kaj vse se je pojavilo na mizi?! Kako je jesen radodarna! Pogovarjali smo se, kaj vse lahko pripravimo iz jabolk, buč, korenja, kostanjev in orehov. »Povabimo babice v vrtec!« so vzklikali otroci. »One kuhajo najboljšo marmelado!«

Z velikim pričakovanjem smo kukali skozi okna igralnice in se veselili njihovega prihoda. Nekaj trenutkov smo pustili za poljubčke in objeme, potem pa smo jim za dobrodošlico zapeli pesmico o petelinčku. Babice so se nato predstavile z imeni in z jedmi, ki so jih skuhale, posušile ali vložile za zimske dni. Ker smo se veliko pogovarjali o buči, smo se odločili, da s pomočjo šolske kuharice Patricije pripravimo bučno juho. Poiskali smo recept, ga lično narisali in oblikovali ter na zadnjo stran napisali sestavine in potek kuhanja.

V igralnici se je košara napolnila z domačimi jabolki, nekaj smo jih pojedli, druga pa smo uporabili za jabolčni zavitek. V hipu smo si umili roke, si zavezali predpasnike, namazali pekača, valjali testo, dodajali sladkor in jajce in uživali ob zavijanju testa. Eden od otrok je ves navdušen držal babico in ji šepetal, da bosta tudi doma delala tak »odvitek«. Čas z babicami je minil hitro. Poslovlili smo se s pesmico »Buča naša«. Otroci so svoje babice razveselili z uokvirjenimi lastnoročno izdelanimi portreti in receptom za bučno juho. Kosilo je dišalo po bučni juhi, krompirju v pečici in po jabolčnem zavitku - po domače »štrudlu«.

Ko so se otroci odpravljali k počitku, so nekateri še enkrat pogledali k buči iz katere smo jedli juho...res je bila dobra...mljac...naslednjič bodo na vrsti orehi.

Naravoslovni dan v sadovnjaku

Mladi novinarji OŠ Rudija Mahnič-Brkinca Pregarje

V četrtek, 1. 10. 2009, smo imeli na OŠ Rudija Mahnič-Brkinca naravoslovni dan, kjer smo spoznavali vrste sadja in delo v sadovnjaku.

Potek naravoslovnega dne je potekal v dveh sklopih. V prvem delu, ki je trajal do malice, smo izdelali plakate na temo sadovnjaka. Najbolj ustvarjalni so bili naši najmlajši, ki so na plakatih predstavili pečkatno sadje in opravila v vseh letnih časih.

Po malici smo odšli do sadovnjaka, ki je v lasti družine Bubnič. Njihov sadovnjak je skrbno urejen in zelo velik, saj je v njem prek 3000 jablan. Tu nam je gospod Matjaž Bubnič predstavil različne sorte jabolk in vsa dela, ki jih morajo opraviti v sadovnjaku v različnih letnih časih. Iz njegovega pripovedovanja smo spoznali, da je delo sadjarja zahtevno, saj mora človek veliko svoje energije in truda vložiti v to, da

jablane na jesen obilno obrodijo. Najbolj prijetno in zabavno je bilo potem, ko smo nekaj jablan tudi obrali. Pri tem smo morali paziti na pravilen način obiranja jabolk.

Obogateni z novimi spoznanji in še lepšimi vtisi smo se odpravili proti šoli, kjer nas je čakal še sklepani del našega naravoslovnega dne – predstavitev plakatov.

Ekскурzija na 42. Mednarodni obrtni sejem

Tereza Kresevič

42. Mednarodni obrtni sejem v Celju, ki je trajal od 09.09-16.09 2009 in smo se ga udeležili tudi dijaki Šolskega centra Srečka Kosovega Sežana je obiskalo 168.000 obiskovalcev. Sejem smo obiskali v petek 11.09, ko so se v Celju s svojimi stojnicami predstavljali obrtniki Brkinov in Krasa. Sejma smo se udeležili z namenom, da preživimo lep dan in spoznamo delo ter življenje podjetnikov. Opravili smo kar nekaj intervjujev s podjetniki iz naše regije. Večino časa smo porabili za ogled Kraško-Brkinske pravljice, kjer smo poizkusili rezine kraškega pršuta, kapljico terana ter brkinske njoke.

Osrednja prireditev

Dan smo nadaljevali s ogledom izdelkov domačih obrtnikov, ter predstavnikov iz tujine. Po opravljenih intervjujih smo si vzeli čas zase in pojedli zaslužen malico.

Srečali smo tudi nekatere znane obraze, kot so obrambna ministrica Ljubica Jelušič, Katarino Kresal-ministrica za notranje zadeve ter rokometaša Uroša Zormana.

Na poti nazaj smo naredili kratek postanek v deževnih Trojanah. Nakupili smo znamenite krofe ter se odpravili proti Sežani. Kljub muhastemu vremenu smo preživeli lep dan, ki nam bo še dolgo ostal v spominu.

Dijaki naše šole na MOSS-u.

V Kekčevi deželi

Žiga in Doris, Novinarski krožek OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad

V okviru projekta Munus smo v mesecu maju v podaljšanem bivanju ustvarjali za natečaj Ko bom velik, bom... Iz glinice smo izdelovali različne, nenavadne, a uporabne žlice. Naše ustvarjanje je bilo komisiji všeč. Nagrajeni smo bili z brezplačnim avtobusnim prevozom za izlet po Sloveniji, za kar se lepo zahvaljujemo. Izbrali smo si Kekčevo deželo. Konec meseca septembra smo se učenci od 1. do 5. razreda z avtobusom odpeljali proti Kranjski Gori. Najprej smo si ogledali Liznjekovo domačijo, pravo alpsko hišo, ter se spoznali z življenjem nekoč. Nato pa smo se z

Bedanc busom odpeljali proti Kekčevi deželi. Da smo našli pravo pot je poskrbel naš vodič. Tako smo si lahko brezskrbno ogledovali različne Bedančeve pasti, tudi za medveda. Srečali smo tudi Bedanca, ki nas je hotel ugrabiti, a smo ga s sovinitimi glasovi hitro prestrašili. V svoji koči pa je ugrabil našo učiteljico, a le za kratek čas, saj smo ji pomagali na prostost. Odšli smo do Brinčja, ki nam je pokazal svojo majhno hišico. Iz nje smo se spustili po drču. Na poti nas je z gugalnice pozdravil Kekec in nas po skrivnem rovu popeljal do svoje hiše. Kekec je rez skrivnostnega dečka, saj smo tudi iz njegove hiše šli kar skozi skrivni izhod. Odpeljal nas je k teti Pehti, ki nas je prijazno sprejela in nam pripravila pravi gorski čaj in posladek. V Kekčevi deželi nam je bilo zelo lepo. Bedanc bus nas je odpeljal nazaj v dolino in polni lepih doživetij smo se popoldne vrnili v Podgrad, kjer so nas že pričakovali naši starši.

Unesco-Slovenija in Afrika

Park Škocjanske jame Slovenija

Sidonija Mozetič

V četrtek, 22. oktobra, je Park Škocjanske jame, Slovenija obiskala delegacija Unesca iz južnoafriških držav. Devet posameznikov ASP programa Unescovih šol iz držav Svaziland, Lesoto, Namibija in Zimbabve je obiskalo podobne šole v Sloveniji in se med obiskom ustavilo na edini Unescovi lokaciji pri nas – Škocjanskih jamah.

Najprej so poslušali predstavitev parka, ki jim jo je podala Vanja Debevec Gerjevič, nato pa so si ob razlagi Boruta Perica ogledali še jamo. Zanimalo jih je predvsem pedagoško delo, ki ga park opravlja, torej mreža šol in Učna pot Škocjan, izrazili pa so tudi zainteresiranost za nadaljnje sodelovanje.

Pred kosilom so obiskali še oddelek Kosovelove knjižnice v Divači, kjer je ravno potekalo predavanje Leona Kebeta o tujerodnih vrstah. Ob tem so si ogledali razstavo, ki sta jo pripravila PŠJ in knjižnica Divača v sodelovanju z Ministrstvom RS za okolje in prostor ter prostore knjižnice, pozdravila pa jih je tudi ravnateljica Kosovelove knjižnice Sežana, Nadja Mislej Božič.

Afriška delegacija je bila nad videnim navdušena, na strokovnem izobraževanju v Sloveniji pa ostaja še vse do nedelje.

041-90 62 43

FASADERSTVO
SKENDER ZOGAJ s.p.
Partizanski hrib 14
6250 Ilirska Bistrica
041 - 90 62 43

FASADERSTVO

PVC OKNA - VRATA - SENČILA

JANOSCH
Janez Janc s.p.

Kešetovo 10, 1420 TRBOVLJE
Tel.: 05 / 904 85 41
Fax: 05 / 904 85 40
www.janosch.si
e-mail: j.j@s5.net

- SVETOVANJE, DOSTAVA IN
MONTAŽA PVC OKEN - VRAT

- tende
- žaluzije
- rolete

JANOSCH

040 620 540

FUTSAL

Futsal mladi – ekipa U 21

Vojko Kalc, ŠKD KRT

Fantje so v preteklem obdobju odigrali tri tekme. Z gostovanja v Ajdovščini so prinesli tri točke, saj so bili boljši od domačinov rezultat 2:4. Nato so doma po blede predstavi prepustili slavje ekipi iz Nove Gorice. Nato pa so gostili »sosed« iz Divače. Čeprav se je domača ekipa večino tekme branila, pa je zmaga le ostala doma. V zelo izenačenem prvenstvu zahodne skupine so naši mladi upi na sredini lestvice.

Podrobnosti in statistike si lahko ogledate na spletni strani društva KRT, ali na futsal spletnih straneh (kapodol, videoslofutsal, futsal.si).

RAZPIS

Razpis za I. Zimsko FUTSAL ligo (dvoranski nogomet) v Ilirski Bistrici

v organizaciji ŠKD KRT Ilirska Bistrica

Igralo se bo po pravilih Fife za futsal. Sistem tekmovanja bo ligaški – po skupinah.

Tekmovalna taksa za sodelovanje v zimski ligi bo odvisna od števila prijavljenih ekip in jo ekipa vplača pred pričetkom igranja.

Prve tri uvrščene ekipe prejmejo pokale in denarne nagrade.

Pričetek tekmovanja bo predvidoma november, december in januar. Igralni dan pa nedelja, izjemoma sobota.

Prijave ekip zbiramo do vključno 06.11.2009 na naslov: Društvo KRT, Levstikova ulica št. 3, 6250 Ilirska Bistrica, ali preko e-mail naslova : kmnilbi@gmail.com.

Naslednji dan bo sledilo odpiranje prijav in izrebanje bodo skupine.

Za vse podrobnejše informacije in prijavo ekipe pa pokličite na tel. št. 051 347 576 – Vojko Kalc ali 040 585 321 Dejan Trakoštanec, dosegljivi smo pa tudi preko e-mail naslova : kmnilbi@gmail.com ali na »facebooku«

Prijava ekipe mora obvezno vsebovati naslednje podatke:

1. Naziv (ime) ekipe
2. Naslov ekipe
3. Ime in priimek kontaktne osebe s številko telefona

Lep žogobrcarski pozdrav. !!! GOOOoooOOOoooL !!!

ATLETIKA

Dan atletike

4.10.2009 je na stadionu v Trnovem potekala prireditev Dan atletike za vse generacije.

Prireditve, v organizaciji Tekoškega društva Bistrc, se je udeležilo 30 otrok in 15 odraslih, večinoma staršev in sorodnikov najmlajših. Pomerili so se v sprintu, teku, metu žogice, suvanju krogle ter štafeti. Glede na odziv je pričakovati, da bo prireditve postala tradicionalna. Otroci in odrasli so preživeli prijeten in predvsem aktiven nedeljski popoldan.

Na tekmovanju so sodelovali domači atletski sodniki na čelu z mednarodnim

sodnikom Petrom Urbančičem. Najboljši so dobili priznanja, česar so bili najbolj veseli najmlajši.

TD Bistrc se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli pri organizaciji prireditve še posebej NK Ilirska Bistrica ter Igorju Štembergerju.

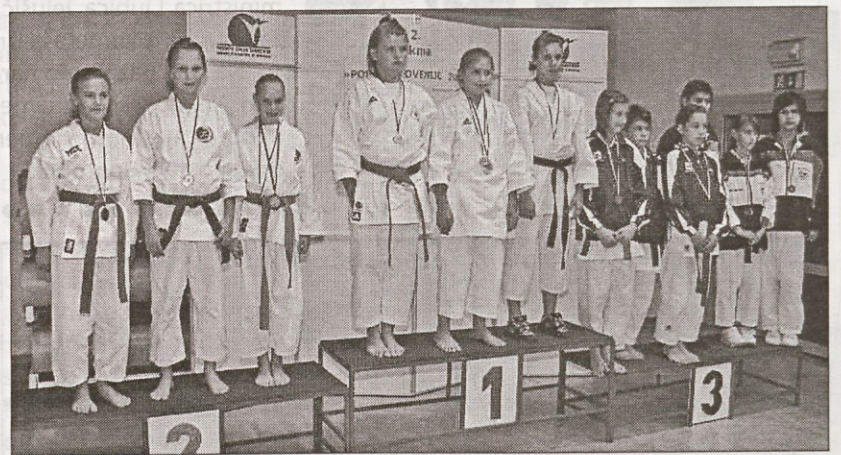

KARATE

Teji in Tinetu 3. mesto - ekipi 2. mesto

Shotokan karate klub Muha Špela.....

V soboto, 17. 10. 2009, je Karate zveza Slovenije v sodelovanju s tehničnim organizatorjem KK Trbovlje v Športni dvorani Polaj v Trbovljah organizirala 2. pokalno tekmo v borbah, katah in ekipnih katah za vse starostne kategorije. Na pokalni tekmi je nastopalo 355 tekmovalcev iz 44 klubov, ki so skupaj nastopili v 443 nastopih.

Bistriške barve so pod vodstvom trenerke Špele Muha zastopali naslednji tekmovalci: V kategoriji kate posamezno, mlajše deklice je TEJA JENKO v močni konkurenci osvojila odlično 3.mesto. V isti kategoriji je nastopila tudi ANITA JANEŽIČ, ki je svoj nastop zaključila v tretjem kolu, in sicer z dvema zamgama in enim porazom.

V ekipnih kata nastopih, pri mlajših deklicah pa je ekipa v se-

stavi TEJA JENKO, ANITA JANEŽIČ in NIKA BLOKAR osvojila 2.mesto.

V kategoriji kate posamezno, starejše deklice je URŠKA JENKO z eno zmago in enim porazom svoj nastop zaključila v drugem kolu.

Pri članih, v katah posamezno je po daljšem premoru nastopil TINE MALJEVAC, ki se je kljub pavzi na tekmo dobro pripravil ter osvojil 3.mesto. Čestitke!

041/869 727
GRADBENIŠTVO SAFTIČ
SAFTIČ ZDENKO s.p.
 JELŠANE 73, tel. 05/788-55-98
 www.gradbenistvo-saftic.si

kališter
 avto

Dolenje 2a, 05 / 788 60 10
 Prodaja vozil OPEL, 05 / 788 60 09
 PE Ilirska Bistrica, 05 / 710 14 30

POZOR !

Ugodna ponudba zimskih pnevmatik različnih blagovnih znamk + **DARILO (do 30.11.)**

MERJENJE IZPUŠNIH PLINOV

OPTIKA

KONTROLA ZAVOR IN AMORTIZERJEV

POOBLAŠČENI OPEL SERVIS

IN PRODAJALEC VOZIL OPEL

delovni čas od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure.

Ozonska plast – nepogrešljivi ščit za zemljo

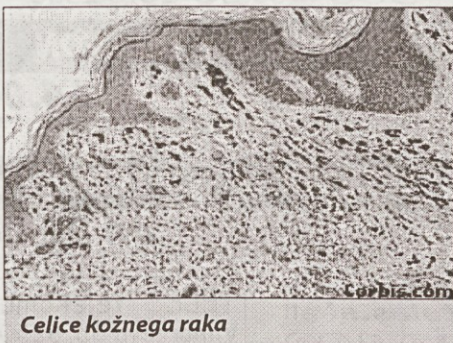
Ado Barbiš, dipl.ing.str.

Za življenje ljudi in ostalih organizmov, ki živijo na Zemlji je zelo pomembna poleg kisika in hrane, tudi svetloba in toplota. Vendar sončni žarki s sabo ne prinašajo le svetlobe in toplote, temveč tudi nevarne UV-žarke. Ta problem rešuje ozonska plast, ki odbija del UV žarke nazaj v vesolje.

Ljudje smo začeli v času industrijske revolucije z izdelavo raznih kuhinjskih pripomočkov v zrak izpuščati pline, ki so plast ozona začeli tanjšati. Tanjšanje ozonske plasti in nastajanje ozonske luknje predstavlja velik problem tako ljudem kot drugim organizmov in celo neživi naravi.

Stratosferska plast ozona tako štiti žive organizme pred genetskimi poškodbami, kožnim rakom in slepoto. Povečano UV sevanje tudi poveča možnost obolenja za kožnim rakom, še posebej ljudi, ki imajo malo zaščitnega pigmenta v koži. Za zaščito uporabljamo sredstva z visokim zaščitnim faktorjem.

Celice kožnega raka

Rast rastlin bo upočasnjena, pridelka bo manj. Izumrli bodo občutljivi organizmi v vodah, kvaliteta zraka bo močno padla, razne kemijske mase se bodo začele razkrajati.

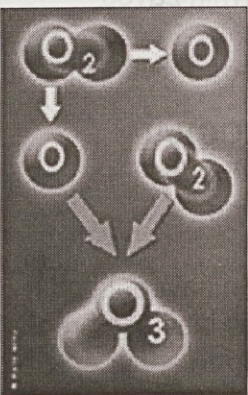
Ozon je plin, ki je sestavljen iz 3 atomov kisika (O₃).

Molekulo ozona sestavljajo trije kisikovi atomi. Atomi klora in broma iz plinov, ki izhajajo iz raznih naprav in izdelkov, potrebujejo kar nekaj let, da najdejo pot do zgornjih plasti atmosfere, potem pa se desetletja in stoletja zadržujejo tam. Pri tem reagirajo z molekulami ozona in jih uničujejo.

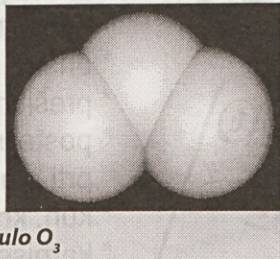
Prvič so ga poimenovali leta 1840 ko je Christian Friedrich Schöbein predlagal ime ozein. Plinasti ozon je modre barve, tekoč ozon je temno-vijoličasto modre barve, medtem ko je trden ozon črne barve. V atmosferi ga je približno 10-6 %.

Glavni povzročitelj ozonske luknje so plini klorofluorogljikovodiki (CFC), haloni in metil bromidi. Ko dosežejo stratosfero se zaradi močne UV svetlobe trgajo na atome Cl.

En atom klora lahko razbije 2 molekuli ozona na navaden kisik (O₂) in na en prosti atom (O).

Sliki prikazujeta molekulo O₃

Mednarodni dan ozonske plasti 16. september:

Po zgodnjih svarilih laboratorijskih eksperimentov leta 1907 na temo razgradnje ozona, fotosenzibiliziranega s klorom, je preteklo kar osemdeset let do leta 1987, ko je bil podpisan **Montrealski protokol o zaščiti ozonske plasti. Združeni narodi so 16. september razglasili za mednarodni dan varstva ozonske plasti, ki se vsako leto zmanjša za 2,9 odstotka. Do zdaj ga je ratificiralo 168 držav. Slovenija je sporazum podpisala že leta 1990, podpisnice pa zavezuje k zmanjševanju in preprečevanju emisij ozonu škodljivih snovi. Slovenija je v skladu s protokolom opustila uporabo škodljivih freonov v industriji, ki v zraku obstajajo do 1.700 let, leta 2003 pa sprejela tudi pravilnik o ravnanju z odpadnimi, ozonu škodljivimi snovmi.**

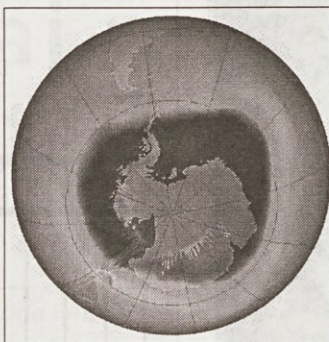
Zato 16. september vsako leto praznujemo kot mednarodni dan zaščite ozonske plasti. Mednarodni okoljski sporazum izhaja iz Dunajske konvencije o zaščiti ozonske plasti. Konvencija je določila okvir znanstvenega in tehničnega sodelovanja za nadzor ozonske plasti, medtem ko protokol ureja nadzor nad proizvodnjo, uporabo in trgovanjem z ozonu škodljivimi snovmi. Dosedanje izvajanje zahtev protokola je potekalo na podlagi številnih znanstvenih izsledkov, ekonomskih rešitev, dejavnosti na mednarodni in nacionalni ravni, ukrepov organov na ravni držav, ob stalnem ozaveščanju javnosti. To je več kot dvajsetletna zgodba varovanja ozonske plasti, ki zara-

di prizadevanja pogodbenic Montrealskega protokola dokazuje, da je možno doseči uspeh v skupnem globalnem prizadevanju. Dejstvo je, da so pogodbenice uspele znižati količine kemijskih snovi, ki tanjšajo ozonski plašč in istočasno prispevati k ukrepom proti globalnemu segrevanju, ker imajo te snovi tudi visok toplogredni potencial.

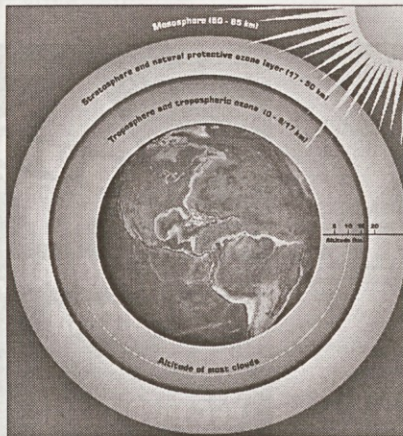
SESTAVA ZRAKA

Zrak sestavljajo nekateri plini v stalnih razmerjih, drugih kot na primer vodne pare, je ponekod več, drugje manj. Poleti je pri tleh na splošno več vlage, pozimi pa manj. Največ je dušika N₂ in kisika O₂. V zraku se poleg argona, katerega delež je okrog 1%, še drugi žlahtni plini (neon - Ne, helij - He, kripton - Kr, ksenon - Xe), ki prispevajo skupaj pod 0,01 %. V ozračju je tudi nekaj metana CH₄. Poleg molekularnega kisika O₂ sta predvsem v višjih plasteh ozračja tudi triatomni ozon O₃ in enoatomni kisik O. Vodne pare je od nekaj promil do nekaj odstotkov.

Ker so molekule nekaterih sestavin zraka težje (tabela), bi bilo v povsem mirnem ozračju težji plini zbrani bolj na tleh, lažji pa bolj v višinah. Toda v atmosferi so vertikalni tokovi in vertikalno mešanje, zato so stalne sestavine zraka med seboj dobro premešane in do višine nekaj deset kilometrov je njihovo razmerje precej stabilno.

Velikost ozonske luknje, 7. 9.2007

Ozon se nahaja v stratosferi in troposferi. Največjo gostoto doseže ozonski sloj pri višini 25 km.

plin	Molekulska masa M i	volumenski delež (%)	Masni delež (%)*
dušik N ₂	28	78	75,5
kisik O ₂	32	21	23,1
argon Ar	40	0,9	1,3
Ogljikov dioksid CO ₂	44	0,03**	0,05**

* masni delež izračunan iz volumenskega, deleža z množenjem z M i / M

** pomembne spremembe od kraja do kraja in v času

Količina nekaterih plinov v ozračju kaže izrazito odvisnost od letnih časov. V zadnjem stoletju količina nekaterih plinov narašča. Oboje velja za ogljikov dioksid CO₂, ki močno sodeluje v vegetacijskem ciklusu in ima zato letne fluktuacije (nihanja) za ± 1%, poleg tega se je količina v zadnjih 30 letih povečala za okrog 30%.

Ozonski sloj je vitalen zaščitni plašč okrog Zemlje, ki nastaja med 10 in 50 km nad njeno površino, največjo gostoto pa doseže pri 25 km višine nad morsk gladino. Ker je ozon v ozračju redek, bi za dva do štiri milimetre debelo ozonsko plast, merjeno na površini morske gladine pri temperaturi 0°C, morali zbrati ves ozon iz ozračja. Vendar je njegova vloga za življenje na Zemlji izredno pomembna, ker nas varuje pred nevarnimi sončnimi žarki kratkih valovnih dolžin (UV-B). Stratosferska plast ozona tako štiti žive organizme pred genetskimi poškodbami, kožnim rakom in slepoto. Ozon kot tudi ozonu škodljivi plini so tudi toplogredni plini, zato je tanjšanje ozonske plasti povezano s procesom globalnega spreminjanja klime. V plasti zraka pri tleh je ozon onesnaževalec, ki nastaja ob fotokemičnih reakcijah izpušnih plinov vozil in industrije.

Plasti atmosfere: Ozračje delimo na več plasti predvsem glede na hidrostatično stabilnost, ki je odvisna od poteka temperature z višino.

Troposfera	0-12km (8km nad poli do 16 km nad ekvatorjem)
Stratosfera	do 50 km (v tej plasti je ozonska plast)
Mezosfera	50 do 80 km
Termosfera	80 do 800 km (v tej plasti je ionosfera)
Eksosfera	nad 800km

Troposfera je spodnja plast ozračja, na katero seže neposreden dinamičen vpliv tal (predvsem zaradi trenja) do višine kakih 1500 m nad tlemi. Tik pri tleh je laminirana plast zraka, ki je nad homogenimi tlemi debela nekaj mm. Nad njo je prizemna turbulentna plast (debela kakih 100 m), v tej pasti je tudi najmočnejša izmenjava toplote in vlage, nad njo je prosto ozračje, kjer se potek temperature z višino obrne. V troposferi

se dogaja vreme.

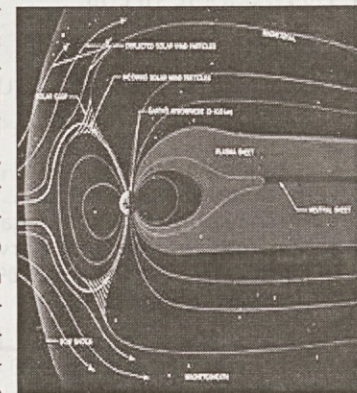
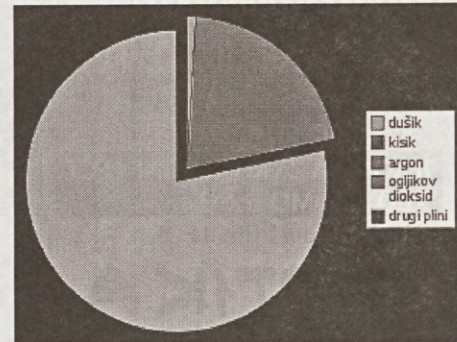
Stratosfera

sega od vrha troposfere navzgor. Navadno je ta plast debela nekaj kilometrov. V tej plasti je temperatura zaradi absorpcije ultravijoličnega sončnega sevanja narašča z višino. Zato je glavna značilnost stratosfere močna hidrostatična stabilnost, ki zavira vse morebitna vertikalna gibanja. Ker se zrak ne dviga in ne spušča, tudi ni adiabatnega ohlajanja oziroma segrevanja, zato tudi ni faznih sprememb vode, torej je stratosfera vedno brezoblačna jasnina in malo turbulentnosti vetrov so kot na lašč za letalstvo. V tej plasti je tudi veliko ozona O₃.

Mezosfera je plast v višini med 50 in 80 km. v tej pasti temperatura z višino pada od približno 0° do skoraj - 90°. To je na višini med 80 - 85 km.

Ionosfera je ionizirani sloj v atmosferi. Sestavljena je iz elektronov in nabitih molekul, ki so ionizirani zaradi ultravijoličnih in drugih kratkovalovnih žarkov s sonca. Zemljina ionosfera se nahaja na višinah med 50 in 600 km nad površino planeta, v plasti, ki jo imenujemo termosfera. Višina ionosfere se spreminja glede na čas dneva, letni čas ter glede na sončev aktivnost. Glavni pomen ionosfere je odboj visokofrekvenčnega elektromagnetnega valovanja iz vesolja. Magnetosfera je valjasto območje, ki obdaja Zemljo, v katerem je Sončev veter pospešen pod vplivom zemeljskega magnetnega polja.

V zgodnjih šestdesetih letih 20. stoletja so odkrili, da se

Shema zemljine magnetosfere.

magnetno polje Zemlje ne razteza neskončno v prostor, temveč je zaradi sončevega vetra stisnjeno v omejeno votlino znotraj sončnega sistema - v magnetosfero Zemlje.

RAZMERE NA ANTARKTIKI - Ozonska luknja se veča ?

Najbolj sta prizadeti Južna Amerika in Avstralija. Pojav, ki mu zaradi oblike pravimo ozonska luknja, je posledica prisotnosti ozonu škodljivih snovi v ozračju. K razkranjanju ozona najbolj prispevajo snovi, kot so klorofluorogljikovodiki (CFC), haloni in delno halogenirani klorofluorogljikovodiki (HCFC), ki so nadomestili CFC.

Odkar znanstveniki spremljajo pojav ozonske luknje, je bila leta v letu 2005 nad Antarktiko tretja največja. Vrhunec je dosegla konec septembra s površino 27 milijonov km², nato se je kot običajno pričela krčiti. Po podatkih SMO je rekordno površino dosegla leta 2000, ko je merila 28 milijonov km², podobnemu obsegu pa se je približala tudi leta 2003. Odklon debeline ozonske plasti v % od dolgoletnega povprečja 14. septembra 2000, 2003 in 2005; vir: Kanadska meteorološka služba. Od leta 1988 je bila ozonska luknja najmanjša leta 2002, takrat je razpadla na dva dela; slabo izražena je bila zaradi višje temperature v polarnem zračnem vrtincu, razpadla pa je zaradi posebnih vetrovnih vzorcev v višjih plasteh ozračja.

Nujno je, da vsi po svojih močeh, znanju in predvsem z dejanji pripomočemo, da se ozonska plast začne čimprej obnavljati. Poskrbeti moramo predvsem za zmanjšanje toplogrednih plinov, zmanjšanje uporabe hladil in drugih snovi, ki ogrožajo naš življenjsko pomemben ščit « ozonsko plast»

Snežnik

PIŠITE NAM
sneznik@kabelnet.net

DO 30. 11. 2009.

UGODNA PONUDBA
PROGRESIVNIH STEKEL

ESSILOR VARILUX COMFORT

IZDELAVA IN POPRAVILA
KOREKCIJSKIH OČAL
TEKOČINA ZA KONTAKTNE LEČE
380 ml SAMO 6,50 €
OKULISTIČNI PREGLEDI**OPTIKA**

Gregor Primc

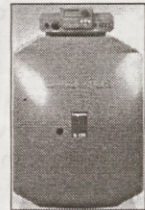
Gregorčičeva 9, ILIRSKA BISTRICA
Tel.: 05/71-00-510**-15%**Suma inženiring d.o.o.
PROIZVODNJA KOVANIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
tel.: +386(0)5/71-10-244OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 05/71-10-242

INSTALACIJE

Kovačič Stojan s.p.
Koseze 69/a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71 00 370, Fax.: 05/71 00 371
GSM: 041/642 868

DOBAVA IN MONTAŽA STROJNIH INSTALACIJ:

- * CENTRALNO OGREVANJE
- * VODOVODNE INSTALACIJE
- * PLINSKE INSTALACIJE
- * KLIMATSKE NAPRAVE

POOBlašČENI MONTER IN SERVISER
OGREVALNE TEHNIKE
Buderus **CTC** **VIESMANN****Snežnik**

CENIK OBJAV:

1 stran: 500,75 EUR
1/2 strani: 333,83 EUR
1/4 strani: 166,92 EUR
1/8 strani: 125,19 EUR

OSMRTNICA:

1/8 strani brez slike: 20,87 EUR
1/8 strani s sliko: 25,04 EURCenik zakupa prostora
velja za oglaševanje ter za
politična sporočila. Objave na
zahtevanih straneh ter na prvi
in zadnji strani so višje za 30%.
Cene ne vsebujejo DDV.

NIZKE GRADNJE

041 682 549

041 652 769

NAKUP, PRODAJA, NAJEM
NEPREMIČNINVeč informacij
pri našem zastopniku:**ROLAND KOMPAN,**
GSM: 041 688 663

TELES

Ilirska
Bistrica

d.o.o.

DIGITALNA TV

NOVO

DUO - TRIO PAKETI

DUO

TELEVIZIJA + TELEFON

14,00 € na mesec

TRIO

TELEVIZIJA + INTERNET + TELEFON

od 22,00 € na mesec

Več informacij na
www.teles.si ali
71 10 100TELES, telekomunikacije, d.o.o.
Vilharjeva 35, 6250 Ilirska Bistrica

DOM TEKSTILA 2

Cankarjeva 25, Ilirska Bistrica

tel.: 05 / 71 41 500

ILIRSKA BISTRICA

VABLJENI

AKCIJA

16. - 30. 11. 2009

* METRAŽNO BLAGO -15%

* ČIPKA -10%

* JOGI RJUHE -10%

* PRTI, NADPRTI -50%

* POSTELJNINA -50%

* ODEJE - do razprodaje -50%

BREZPLAČNO
ŠIVANJE
ZAVESOD
NOVEMBRA
DALJEPROGRAM
ODEJA -20%
ŠKOFJA LOKA

REDNI PROGRAM:

- široka ponudba
- * izdelanih zaves
- * dekorativnih zaves
- * metraže
- (brezplačno šivanje po naročilu)

ŠIRŠI PROGRAM:

- široka ponudba
- * posteljnine
- * brisač
- * prešitih in navadnih odej
- * posteljnih blazin in pregrinjal
- * prti, nadprti
- * kuh. krpe
- * karnise
- * plastificirani prti (voščeno platno)

NOVOST V PONUDBI:

- * DARILNI PROGRAM - vaze, okvirji za slike, šalice za kavo, čaj, sklede, krožniki ...
- * PROGRAM - ODEJE ŠKOFJA LOKA

URNIK

NON - STOP 8 - 18

SOBOTA 8 - 12

NEDELJE IN PRAZNIKI
ZAPRTO

OBRT IN MALO GOSPODARSTVO

Novi mojstri

Alenka Penko

Letošnjega 6. oktobra smo v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma nadvse slovesno praznovali 40-letnico Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, katere zgodovina sega veliko dlje, a se za prelomni trenutek šteje leto 1969. Tega leta so slovenski obrtniki kljub negotovanju oblasti ustanovili samostojno organizacijo, z namenom, da bi lažje uresničevali svoje interese. Mejniki v štiridesetletni zgodovini je bilo veliko, med najpomembnejše pa štejemo leto 1996, ko je nov zakon o poklicnem izobraževanju vrnil v obrt vajence in leto 2001, ko so bile prvič po letu 1963 ponovno podeljene mojstrske diplome. Investicija v znanje je zagotovilo uspešnosti za posameznika in podjetje, zato ni naključje, da postaja družina mojstrov iz leta v leto številnejša. Letos je bilo slednjih več kot sto. Dobili pa smo tudi 11 zlatih vajencev. Še posebej nas veseli, da so se veliki družini slovenskih mojstrov v letošnjem letu pridružili kar štirje iz naše občine in sicer trije mojstri avtomehaniki: Boštjan Delost iz Knežaka, Igor Logar iz

Mojster Boštjan Boštjančič

Vrbice in Marko Valenčič iz Harij ter kamnoseški mojster Boštjan Boštjančič iz Zalčev. Dobitnikom so med drugimi čestitali tudi predsednik države dr. Danilo Turk, minister za šolstvo dr. Igor Lukšič in minister za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivan Svetlik. Čestitkam se pridružujemo tudi mi!

NOVOSTI IZ SAMOSTANA

»Ni dovolj, da imamo otroka radi, on mora ljubezen tudi čutiti.«
(sveti Janez Bosko)

Podaj roko, da zgradiva most...
Ljubezni, miru, solidarnosti...

Priprava s. Martina Radež

24. septembra 2009 so bili blagoslovljeni prostori novega zasebnega vrtca Antonina, ki je organizacijska enota Zavoda Šolskih sester de Notre Dame za celostno oblikovanje človeka, Ilirska Bistrica (kratkot Zavod ND, Ilirska Bistrica). Vrtec smo izročili v varstvo blaženi sestri Antonini, poljakinji, ki je umrla za posledicami mučenja zaradi pomoči judovski deklici.

Vrtec zagotavlja dnevni in pol-dnevni program predšolske vzgoje, program je namenjen otrokom od enajstega meseca starosti do vstopa v šolo in poteka v starostno kombinirani skupini.

staršem zagotovljeni enaki pogoji plačevanja, kot v javnem vrtcu.

Otrokom v sodelovanju s starši v vrtcu želimo nuditi fizično varnost in čustveno toplo družinsko okolje, kjer se bodo počutili varne, sprejete in ljubljene. V starostno kombinirani skupini želimo omogočiti čim bolj naravno družinsko okolje, kjer se otroci učijo medsebojnega sodelovanja in pomoči: mlajši otroci se učijo ob zgledu starejših, starejši pa se učijo prevzemanja

odgovornosti. Vzgajati želimo k dobremu in poštenemu življenju na temelju krščanskih vrednot. Otrokom želimo nuditi pomoč, da si bodo sami oblikovali pozitiven odnos do sebe, drugih, okolja, stvarstva in do Boga. S praznovanji in dejavnostmi želimo ustvarjati

veselo razpoloženje, ki povezuje in gradi prijateljstvo. Prizadevamo si za vzgojo na temelju demokratičnosti, pluralizma, enakosti med spoloma in omogočati čim bolj celostni razvoj otrokove osebnosti in spoštovanje njegovega dostojanstva, pravic in svobode. Pomembna nam je vzgoja za strpnost, solidarnost, odgovornost ter postopno razvijanje kritičnega duha za osebne odločitve in avtonomno presojo.

V vrtcu si skupaj prizadevamo ustvariti domačnost in toplino. Zato poskušamo v otrocih vzbuditi občutek za dobro, lepo in resnično, jih navdušiti za aktivno sodelovanje in skupno prizadevanje, hkrati pa vzgajati za odgovornost do vsega, kar jih obdaja.

Naše delo temelji na besedah in dejanjih spodbujanja in ljubezni:

- verjamem vate
- zaupam ti
- vem, da zmoreš
- rad ti prisluhnem
- mislim nate
- veliko mi pomeniš

Bog daj, da bo vzgojno varstveno delo v vrtcu Antonina resnično v blagoslov - ne le otrokom, ki so vključeni v vrtec Antonina in njihovim družinam, ampak celotnemu območju ilirskobistriške občine. Bog povrni tudi vsem posameznikom, ki so nas podpirali s spodbujanjem, z molitvami in tudi finančno.

Pivka

POSODA ZA PEKO PRILOŽENA

PEČICA OSTANE ČISTA

Pripravljeno za peko

Piščanec

Začinjeni piščančji kosi

Nadevan piščanec

Puranja pečenka

Polovica piščanca

Začinjeni kunčji kosi

VSAK DAN NEKAJ DOBREGA!

PIVKA perutninarstvo d.o.o., Kal 1, 6257 Pivka, www.pivkap.si

Snežnik

PIŠITE NAM
sneznik@kabelnet.net

GRADBENI CENTER

Miro Iskra s.p.

Vojkov drevored 28
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05 / 71 00 756
fax.: 05 / 71 00 757
GSM: 031 / 328 746
e-mail: gciskra@volja.net

URNIK

7.00 - 19.00

sobota 7.00 - 12.00

10% popust na
določene artikle

DOSTAVA NA DOM

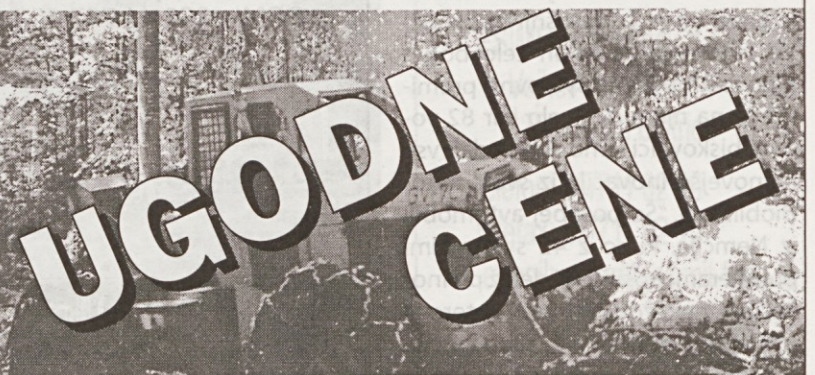
AVTOPREVOZNIŠTVO

Fabci 4, 6254 Jelšane
TEL.: 05/788-51-10, GSM: 041/410-343

Ivan Rutar s.p.

PRODAJA

- * DOLŽINSKA DRVA
- * KRATKA BUKOVA DRVA 25 in 35 cm
- * ODKUP NA PANJU

OBISK SEJMA

Frankfurtski avto salon 2009

Ado Barbiš, dipl.ing.str.

Letošnjega sejma smo se udeležili člani študijskih skupin za ENE TEH, CNC in nekaj zunanjih udeležencev. Frankfurtski avto salon, največji tovrstni sejem na svetu, je uradno za javnost dne 17. 9. 2009 odprla nemška kanclerka Angela Merkel.

Zadnji salon pred dvema letoma je obiskalo cca 900.000 ljudi, letos pa so organizatorji pričakovali, da bodo do 27. septembra, ko se prireditev konča, našli preko tri četrt milijona obiskovalcev. Letošnje leto je za avtomobilsko industrijo eno najtežjih v zgodovini, kar smo udeleženci dobro občutili in videli. Nekdanji ameriški ponos General Motors je gospodarska kriza pahnila v stečaj. Prav tako se tudi drugi veliki giganti borijo za pre-

in prijazna do okolja."

Pri sedanjih vozilih kot vozilih prihodnosti je poudarek na zmanjšanju porabe količine goriva po prevoženem km, zmanjševanje izpustov, poudarek je tudi na številnih tehničnih rešitvah, ki prispevajo k večji varnosti in udobnosti, vzdrževanju in po odsluženju življenjski dobi je na vrsti okoljsko učinkovita razgradnja. Vse večja je

živetje. Neugodne ekonomske razmere niso prizanesle niti evropskim niti azijskim proizvajalcem. Na avto salonu ni bilo predstavnikov kar nekaj znanih svetovnih znamk, ali pa so bili prisotni le z manjšim številom modelov. Zaradi recesije so svoj salonski nastop v Frankfurtu odpovedali Honda, Mitsubishi, Nissan, Infiniti, Daihatsu, pa tudi Cadillac, Corvette, Hummer. Predstavitve na avto salonu stane veliko denarja, zato so se začeli proizvajalci racionalno obnašati. Svoje novosti in zanimivosti predstavljajo le na enem ali par sejmov. Za obiskovalce se borijo Frankfurt, Pariz, Köln in Milano..., razstavljalci se razdelijo.

Opazili smo trend, da avtomobilov v prihodnosti ne bodo več poganjala fosilna goriva. Tako praktično ni proizvajalca, ki ne bi prikazal vozila na električni, hibridni ali drug alternativni pogon. Kljub temu, da avtomobilski industrija išče izhode iz krize, pa je bil letošnji frankfurtski avtomobilski salon zelo bogat z novostmi. Svoje svetovne premiere je na njem doživel kar 82 vozil. Obiskovalci smo si ogledali vse najnovejše inovacije iz sveta avtomobilizma. "Še posebej avtomobili iz Nemčije, ki so z 42 svetovnimi premierami nosili levji delež pri inovacijah, nakazovali smer, v katero je usmerjena prihodnost, ki bo varčna

uporaba hibridnih vozil (klasični motor in elektromotor), vozil na vodik (gorilne celice), uporaba sončne energije in seveda v celoti električnih vozil.

Tržno uspešnost hibridom omogoča večja varčnost in manjše obremenjevanje okolja. Hibridna vozila, ki prispevajo k varčevanju z bencinom in bodo tržno še zanimivejša, ko bomo morali porabniki plačevati davek na ogljikov dioksid, ki ga izpuščamo iz svojih vozil.

Motorji z notranjim izogrevanjem očitno zdaj res začene izgubljati bitko. Poleg hibridnih vozil avtomobilski industrija pospešeno razvija novo generacijo vozil na električni pogon, ki bo v bližnji prihodnosti nadomestila motor z notranjim izogrevanjem.

Boljša tehnologija, alternativne rešitve so ključ za učinkovito obvladovanje podnebnih sprememb. V prihodnje moramo iskati takšne nove postopke proizvodnje in uporabe energije za zadovoljevanje svojih potreb po hrani, prevozu, ogrevanju ter hlajenju svojih domov. Na ta način bomo lahko zmanjšali porabo nafte, plina, premoga, dušikovih gnojil in drugih virov toplogrednih plinov, ki povzročajo podnebne spremembe.

BREZA d.o.o.

- NAJEM VOZIL
- NAJEM VOZILA (1+8)
- IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH (obnova vozniškega znanja)
- NAJEM UČILNICE

Bazoviška 4a, 6250 Ilirska Bistrica
gsm: 031 644 242, 041 457 125

GOSTILNA S PRENOČIŠČI
POTOK
Ema Deželak s.p.

Dolenje 64, 6254 Jelšane
tel.: +386 (0)5/71-42-648
GSM: +386 41 747 657

JOŽE BRENCIČ s.p.
INSTALATER *OGREVANJE
ENERGETIK *VODOVOD
*OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

Prihodnost je obnovljiva!

- *TOPLOTNI ČRPALKE
- *ZRAK (VODA)/VODA
- *OGREVANJE
- *VODOVOD
- *SOLARNI SISTEMI
- *CENTRALNI SESALNI SISTEMI
- *PREZRAČEVANJE
- *VRAČANJE TOPLOTE

Kettejeva 4, Ilirska Bistrica
e-pošta: brencic@siol.net

tel: 05 714 16 91
mob: 041 830 408

NAGRADNA IGRA

nagrada igra
PREPOZNAJTE OSEBO

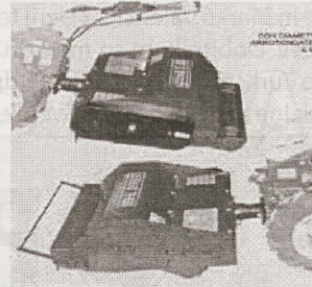
Ali prepoznate dekle v sredini fotografije? To je bilo vprašanje, ki smo ga zastavili v pretekli številki Snežnika.

Pravilni odgovor je Ivica Smajla in nagrado enoletno naročnino na časopis Snežnik poklanjamo:

LJUBA VALENCIČ
Gregorčičeva 8 d
6250 Ilirska Bistrica
Čestitamo!

NOVO-NOVO-NOVO
GREEN-TECHNIK PROFESIONAL
PO UGODNIH CENAH

MULČARJI ZA VSE VRSTE MOTOKULTIVATORJEV ŠIRINE 65,85 IN 105CM, TER TRAKTORSKI 135CM IN DROBILCI VEJ Z LASTNIM MOTORJEM ALI KOT PRIKLJUČEK NA MOTOKULTIVATORJE IN TRAKTORJE

AGROSERVIS Vode, 01/5639-320
Osredke 44, Dol pri Ljubljani

MALI OGLASI

Cenjene bralce obveščamo, da nam lahko mali oglas pošljejo do zaključka redakcije za naslednjo številko Snežnika. Mali oglasi so brezplačni, objavljeni pa bodo le enkrat - za ponovno objavo je potrebno oglas ponovno poslati. Oglase sprejemamo izključno preko e-pošte: sneznik@kabelnet.net ali redne pošte na naslov uredništva. Obvezno morate priložiti Vaš naslov in telefonsko številko (ni za objavo).

Inštruiram matematiko za osnovne in srednje šole. Prav tako inštruiram tudi poslovno matematiko in statistiko. Uroš - 041/552-179

V družinskem -domu/ kliniki- v Lovranu, možnost 24 urne oskrbe za starejše, bolne in onemogle. pokličite:(00385) 51 294984-Irina;

Inštruiram angleščino, info: 040 640206;

V središču Il. Bistrice na zanimivi lokaciji-avtobusne postaje, oddamo v najem poslovne, (48m2), info: 7141720;

V središču Il. Bistrice (nad lekarno) prodam 2-sobno stanovanje 57m2, centralna kurjava, klet, obnovljena streha, cena:75.000€, info: 041740592;

V Ilirski Bistrici prodam garsonjero v stanovanjskem bloku na Gregorčičevi ulici, centralna kurjava, kabelska TV; info: 040 640 448

Uglaševanje in popravilo pianinov in klavirjev z enoletno garancijo. Cena 40 EUR, Mirč - 041391704.

V Ilirski Bistrici prodamo poslovno stanovanjsko hišo ob glavni cesti; 750m2, starejša, meščanska, dvonadstropna z visokim podstrešjem, vselji-va, vrt, dvorišče, parcela 800 m2, primerna za več družinsko stanovanjsko hišo s poslovnimi prostori v pritličju 300 m2. Tel.: 05/714 50 53.

V najem oddam enosobno obnovljeno stanovanje, z opremo ali brez za daljši čas; info: 041 637 165;

Inštruiram italijanščino, lektoriram diplomske naloge, 040378888, Patricia;

Prodam trisobno stanovanje na Rozmanovi v Il. Bistrici; info: 040 860 447;

Prodam dve zazidljivi parceli na Zemonski vagi; info: 040 609 815;

Prodam nov kavč, raztegljiv v posteljo; info: 041 449 786;

Prodam dvosobno stanovanje; tel: 041 548 690;

KRONIKA

POROČANJE O DOGODKIH NA OBMOČJU PP ILIRSKA BISTRICA ZA OBDOBJE 16.9.2009 DO 15.10. 2009

Aleksander MORAN, KOMANDIR POLICIJSKE POSTAJE, VIŠJI POLICIJSKI INŠPEKTOR III

Policisti PP Ilirska Bistrica so v navedenem obdobju obravnavali 32 kaznivih dejanj od tega 15 kaznivih dejanj tatvine, 2 kaznivi dejanj poškodovanja tuje stvari, 3 kazniva dejanja ogrožanje varnosti, 6 kaznivih dejanj ponarejanje denarja, 2 kaznivi dejanji nasilje v družini in po 1 kaznivo dejanje nasilništva, vloma v osebni avtomobil, zatajitve in kaznivo dejanje poslovne goljufije. Pri svojem delu smo v dveh primerih izrekli prepoved približevanja, obravnavali pa smo še eno nenadno smrt in dva poskusa samomora.

Pri varovanju državne meje so policisti prijeli 25 oseb, katere so na nedovoljen način vstopile v R Slovenijo in se tako izognile mejni kontroli. Vseh 25 oseb je bilo po končanem postopku izročeno hrvaškim mejnim organom.

Policisti so obravnavali 10 kršitev javnega reda in miru, od tega 5 kršitev na javnem kraju in 5 kršitvi v zasebnem prostoru. En kršitelj je bil zaradi nadaljevanja s prekrškom pod vplivom alkohola pridržan.

Na območju naše policijske postaje se je pripetilo 13 prometnih nesreč, od tega 1 prometa nesreča s hudimi telesnimi poškodbami, 2 z lahkimi telesnimi poškodbami v 10 prometnih nesrečah pa je nastala le materialna škoda. Obravnavali smo še 10 primerov povoženja divjadi in 11 poškodovanj vozil na parkirnem prostoru.

Zaradi vožnje pod vplivom alkohola smo v omenjenem obdobju pridržali 1 kršitelja.

Prav tako smo obravnavali 1 delovno nesrečo, 1 požar, poškodovane zapornice na prehodu ceste preko železniške proge.

V omenjenem obdobju smo v enem primeru zasegli manjšo količino prepovedane droge, zoper kršitelja pa uvedli hitri postopek o prekršku.

POSEBNA OPOZORILA:

Kljub temu, da je stanje prometne varnosti na območju PP Ilirska Bistrica dobro, glede na spremenljive vremenske pogoje svetujemo vsem udeležencem v cestnem prometu, da spoštuje cestno prometne predpise.

Glede na bližajoče se praznike, ko se bo promet v naši občini ponovno nekoliko povečal, pozivamo vse udeležence k strpnosti. Še posebej ob Dnevu spomina na mrtve, ko bodo občani množično obiskovali grobove. Pri tem pozivamo vse občane tudi na samozaščitno ravnanje, tako da naj ne puščajo vrednejših predmetov v vozilih in vozila zaklepajo.

Bliža se tudi 15. november, ko morajo imeti vsa motorna vozila v cestnem prometu predpisano zimsko opremo, le to pa morajo imeti tudi pred navedenim datumom, če nastopijo zimske razmere. Zato svetujemo, da pravočasno poskrbijo za predpisano zimsko opremo na svojih motornih vozilih.

Opozorili pa bi še na bližajoče se Martinovanje, ko bodo policisti še posebej poostreno nadzirali psihofizično stanje voznikov, ter zoper vse kršitelje stroktno ukrepali. Da bi se zaradi vožnje pod vplivom alkohola izognili prometnim nesrečam in da bi morali policisti čim manj ukrepati zoper vinjene voznike, svetujemo vsem voznikom, da v kolikor zaužijejo alkoholne pijače ne vozijo sami, temveč si priskrbijo prevoz, da se varno vrnejo k svojim najbližjim.

Hkrati bi opozorili še na pešce, ki kot udeleženci v cestnem prometu spadajo med najbolj ogrožene. Zato so pogosto žrtve prometnih nesreč zaradi neustreznega ravnanja voznikov, nemalokrat pa se nesreče zgodijo zaradi napak ali neustreznega ravnanja pešcev. Slednji so sedaj, ko se dnevi krajšajo oziroma na prehodu dneva v noč še posebej ranljivi. Vsem voznikom motornih vozil svetujemo, da še dodatno posvetijo pozornost pešcem, saj jih dokaj hitro spregledamo, vsem pešcem pa svetujemo, da se označijo z primernimi odsevnimi telesi kot so kresničke, odsevni trakovi in podobno.

KMETIJSTVO

ODBOR ZA RAZVOJ PODEŽELJA IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI in SVET OE KGZS IZ POSTOJNE ZASEDALI V ČASU KMETIJSKE TRŽNICE V ILIRSKI BISTRICI

Tonjo Janežič

V osnovni šoli Antona Žnideršiča v Ilirski Bistrici so se na redni seji zbrali člani Odbora za razvoj podeželja in dopolnilne dejavnosti in člani Sveta OE KGZS Postojna. Seji sta potekali ločeno. Člani Sveta OE KGZS Postojna so pod vodstvom predsednika Sveta Janeza Okoliša in v prisotnosti predstavnika KGZS mag. Mirana Nagliča in Vodje OE KGZS Postojna Majde Godina in Rafaele Žejn, vodje kmetijsko svetovalne službe v Ilirski Bistrici, obravnavali informacijo o novostih pri določanju območij z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (OMD) in problematiko obdavčitve plačil skupne kmetijske politike. Pod točko razno, pa so namenili razpravo o vpisovanju namestnikov nosilcev na kmetijskih gospodarstvih.

Glede novosti pri določanju OMD območij pa so obravnavali predlog, da naj bi bila vsaka kmetija ocenjena glede na to kje ležijo kmetijska zemljišča, ki jih obdelujejo. Člani sveta so sprejeli sklep, da naj bi vsaka kmetija, pred pričetkom veljavnosti novega sistema prejela informativni izračun.

4. redna seja Odbora za razvoj podeželja in dopolnilne dejavnosti pri KGZS, ki je bila 26.9.2009 v Ilirski Bistrici, na dan tradicionalne prireditve Kmetijske tržnice. Za to prireditev bi lahko rekli, da postaja tradicionalna in predstavlja pravo kmetijsko ponudbo, naj si bo doma pridelane hrane ali strojev za lažje delo na kmetiji.

Prav temu dejanju bi lahko pripisali odločitev članic in članov Odbora za razvoj podeželja in dopolnilne dejavnosti, da so sprejeli pobudo domačina člana omenjenih odborov in se polnoštevilno opravili na 4. sejo in prvo izven seje KGZS. Delo na terenu so člani Odbora za razvoj podeželja in dopolnilne dejavnosti pod vodstvom predsednice Slavice Grobelnik in podpredsednika Toneta Plevčaka že v začetku mandata predvideli. Taka srečanja izven prostorov KGZS, na podeželju kot je bilo to, sama na

sebi predstavljajo sestavno dejanje za lažje zaznavanje težav v določenem kraju, obenem nudijo zainteresiranim kmetom idealno možnost pretoka informacij. V ilirsko bistriški občini je zaznati, da vedno več kmetov išče rešitev med drugim tudi v dopolnilnih dejavnostih na svoji kmetiji. Za kakovostno rešitev je potrebno znanje, informacije in poučenost nosilcev kmetijskih gospodarstev, ki se bodo morali spoprijeti tudi z ureditvijo odpadnih vod na lastnih kmetijah.

Kam in kako z odpadnimi vodami?

Problematiko odpadnih voda na kmetijah in podeželju je predstavila Gabrijela Salobir Vilar s KGZS. Podatki kažejo, da je približno tretjina Slovenije podeželja, kjer živi slabih 40 odstotkov prebivalstva. Po ocenah Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode je kar 450.000 prebivalcev, ki ni priključenih na javno kanalizacijo. Za polovico teh bo morala za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode poskrbeti lokalna skupnost, polovica pa bo morala za to poskrbeti sama.

Aktivno sodelovanje KGZS z resornimi ministrstvi in strokovnimi institucijami je prispevalo k sprejetju predpisov, ki so primerljivi z drugimi članicami Evropske unije. S tem je omogočena tudi izgradnja preprostih sistemov čiščenja ter po-

nikanje očiščenih voda v zemljinu in vodotoke, ki jih je Gabrijela Salobir Vilar tudi nazorno predstavila.

Ostaja pa nerešena težava plačevanja prispevkov na območjih z redko poselitvijo, kjer zaradi zmanjševanja prispevkov v posamezni občini tudi tisti, ki niso vključeni v javno kanalizacijo in najverjetneje tudi ne bodo prejeli niti finančne podpore za izgradnjo lastne, vseeno plačujejo prispevke.

Po končani seji so se člani sveta OE KGZS Postojna, pridružili še ostalim članom Odbora za razvoj podeželja in dopolnilne dejavnosti in si skupno z predsednikom KGZS Cirilom Smrkoljem ogledali in udeležili otvoritve Kmetijske tržnice v Ilirski Bistrici.

urbanis
OKREPEVALNICA
TRNOVO

V PETEK,
13. 11. 2009
MARTINOVANJE

Tel.: 05/714 12 07
041/424 974

Delovni čas:
Delavnik
od 7:00 do 19:00
Sobota
od 7:00 do 14:00
Nedelja in prazniki
Zaprto
Dežurstva
Delavnik
od 19:00 do 21:00
Sobota
od 19:00 do 21:00
Nedelja in prazniki
od 9:00 do 11:00 in
od 18:00 do 19:00

Lekarna Ilirska Bistrica
Tel.: (05) 7 111 751, Fax: (05) 71 11 743

FOTO KLUB
sušec
ILIRSKA BISTRICA
2004

105.1
radio capris
dobra družba

esimit technology
trgovina in proizvodnja d.o.o.

ESIMIT technology d.o.o.
Vojkov drevored 14
6250 Ilirska Bistrica
n.c. telefon: 05/711 02 00
telefax: 05/711 02 10
e-mail: esimit@esimit-tech.si

KINOLOŠKI KOTIČEK

Psički mladički

Danica Kirn

Naši kodri (pudlji), so se skotili 1. septembra 2009. Hitro rastejo in postajajo prave male zverinice. Tekne jim raznovrstna hrana, grizejo pa tudi vse, kar jim pride na pot. Radi so v naročju, kjer te malo polizejo, pogrižejo in tudi popraskajo, radi spijo na blazini, radi gredo tekat po travi, radi se igrajo z različnimi pasjimi igračkami, prav pride tudi navaden plastičen lonček za rože, iz veje od trte ali kosa papirja v trenutku naredijo pravo 'instalacijo'.

Nič več ni varno pred tropom 'gremlinov'. Tekajo, skačejo, plezajo čez ograjo svoje ograde, hočejo ven, v svet, ki naj bi bil svet ljubečih lastnikov in prijaznega doma. Obljubljajo sprva malo nadležno družbo, potem pa velikansko prijeteljstvo in neizmerno ljubezen.

MODRE MISLI

Zbirka modrih misli

Neta

- Če nimaš tistega, kar si želiš, si želi to, kar imaš!
 - Premisliti je treba večkrat, odločiti se pa le enkrat.
 - Daj vsakemu dnevu priložnost, da bo najlepši v tvojem življenju.
 - Besede so nevidni most, ki povezuje dva bregova, ki se ne moreta objeti.
 - Kilometer, ki ga prehodimo s prijateljem, je dolg le sto korakov.
 - Življenje ni čakanje na konec nevihte, je pouk plesa v dežju.
 - Motiti se je človeško, v zmoti vztrajati pa peklensko.
 - Ne hodite za videzom, lahko vas prevara. Ne hodite za bogastvom, lahko izgine. Hodite za tistim, ki vas radosti, ker je potreben samo en nasmeh, da vam polepša slab dan.
 - Nihče ne zasluži tako malo, da ne bi mogel nekoliko prihraniti in nihče tako veliko, da ne bi mogel vsega zapraviti.
 - Človek je star takrat, ko ima več veselja s preteklostjo kakor s prihodnostjo.
 - Prijazne besede so lahko kratke in enostavne, njihov odmev pa je neskončen.
 - Kdor ve, da mu dovolj zadostuje, bo imel vedno zadosti.
 - Postati človek je lepše kot postati kralj.
 - Tisti, ki se raje nasmehne, kot besni, je vedno močnejši.
 - Blagor tistemu, ki se mu posreči živeti vse dni svojega življenja.
 - Zavedaj se, da sta samo dva dneva, ko ne moreš ničesar narediti ali spremeniti. Eden je "včeraj" in drugi je "jutri".
 - Rojen si kot original, ne umri kot kopija.
 - Življenje na zemlji je drago, zato imaš vsako leto brezplačno popotovanje okoli sonca.
 - Preden govoriš o drugih, se vprašaj, ali so besede resnične, ali so koristne in ali so sploh potrebne.
- Potem se ozri v sonce in bodi sonce.
- Sreča je pogosto kot očala, ki jih človek zaman išče. Ne najde jih, ker jih ima na nosu.
 - Kdor bi rad imel nekaj, česar ni še nikoli imel, bi moral storiti nekaj, česar ni še nikoli.
 - Bolje je imeti dva odkrita sovražnika kakor enega neodkrita prijatelja.
 - Čeprav se od upanja ne da živeti, toda če upaš več, zakaj živiš.
 - Pusti, naj prihajajo stvari same – kot večer, kot noč, jutro in dan. Počakaj, da potrkajo pri tebi, kot dež, kot lačen ptič, kot izgubljen popotnik. Pusti, da stvari odtečejo, kot čas in voda.
 - Ženska je kot vino - starejša je, boljša je.
 - Noben dobiček ni boljši od smeha in ljubezni prijateljev.
 - Časa ne moreš zadržati, lahko pa ga izkoristiš.
 - Karkoli življenju vzamemo, bo življenje vzelo nazaj.

Tu nanizane modre misli, so pravi zaklad, ki so jih ljudje ujeli na papir. Tudi vam se lahko utrpe modra misel zapišete jo. Misli nenehno prihajajo in odhajajo ujamemo jih le tako, da si jih zapišemo. Nič resnega ni v tem, je pa zelo zabavno deliti si misli, ki v nas vzbujajo tisto dobro kar po svoji naravi v resnici smo.

V KOPRU

Srečanje z izseljenimi domačini je vedno prijetno

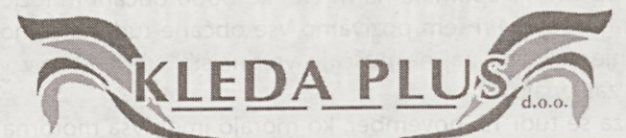
Alenka Penko

Sekcija za kulturo in druženje DU Smedela iz Kopa vsako leto povabi v goste eno izmed amaterskih gledaliških skupin, s področij od kjer prihajajo njihovi člani, sedaj živeči na Obali. Letos je bila povabljen naša skupina. Žal nam je tik pred zdajci krepko ponagajala bolezen. Z obilico dobre volje in požrtvovalnosti posameznikov pa smo zadevo kljub vsemu spravili pod streho. Seveda nam vse to ne bi uspelo, če se ne bi posebej

angažirali Emil Novak, ki se je preizkusil v glavni moški vlogi, Gordana Faturo v vlogi Frane, Danilo Zadnik v vlogi cerkovnika in Matej Kocjančič, ki je skrbel za dobro voljo.

Iskrena hvala vsem, ki ste pomagali. Hvala DU Smedela za povabilo, g. Štembergerju (JSKD) za posredovanje in podjetju Laris d.o.o. za prevoz. Predvsem pa hvala našim rojakom živečim na Obali, ki so si vzeli čas za nas, nas vzpodbujali in pokramljali z nami.

Trgovina in storitve d.o.o.
Vojkov drevored 28, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05 / 71 10 400, 05 / 71 10 402, 05 / 71 10 406
GSM 040 / 862 670
faks: 05 / 71 10 404
e-mail: info@kledaplus.si

Nudimo vam veliko izbiro:

- * darilnega programa
- * vse za dom in gospodinjstvo
- * barv in lakov
- * orodja
- * elektro, vodovodnega in inštalacijskega materiala
- * bele tehnike
- * malih gospodinskih aparatov
- * čistil
- * svetil in lestencev
- * toplih podov, tepihov in tekačev,
- * skratka vse za dom in podjetja!

NOVO!

ODDAJA SOB IN PRENOČIŠČ!

NOVO!

VELIKA IZBIRA ODEJ, PREŠITIH ODEJ, RJUH, PREGRIJAL, VZGLAVNIKOV, OKRASNIH BLAZIN, BRISAČ, PRTOV, KUHINJSKIH KRP, POGRIJJKOV, ...

OB UVEDBI NOVEGA PROGRAMA VAM

NUDIMO

30% POPUST!

Obiščete nas lahko vsak dan od ponedeljka do petka med 7.00 in 19.00 uro, ter ob sobotah med 7.00 in 17.00 uro.

Pokrajinski muzej Koper dobil dislocirano enoto na Gradu Prem

Občina Ilirska Bistrica in Mestna občina Koper, ustanoviteljica Pokrajinskega muzeja Koper, sta septembra lani podpisali pismo o nameri, s katerim je bil izražen interes za ustanovitev enote Pokrajinskega muzeja Koper v Ilirski Bistrici.

Po dobrem letu dni sta Ilirsko-bistriški župan Anton Šenkinc in

Ustanoviteljici sta se ob tem zavezali, da bo v sklopu enote muzeja v Ilirski Bistrici zaposlen strokovni delavec (kustos), ki bo skrbel za stalno zbirko in jo v prihodnjih letih nadgrajeval. Slednji je že zaposlen v koprskem pokrajinskem muzeju, stroške njegove zaposlitve pa bo krila občina Ilirska Bistrica, vsaj dokler se zanj ne zagotovi možnost financiranja iz državnih sredstev.

Premski grad še naprej ostaja last ilirsko-bistriške občine, muzejski predmeti v gradu pa bodo v zbirko postavljeni iz fonda, ki ga hranita Notranjski muzej Postojna in Pokrajinski muzej Koper. S tem muzej nudi vse strokovno znanje, tehnične pogoje in interes pri urejanju ter ohranjanju dragocenega umetniškega in kulturnega zgodovinskega gradiva.

Po slavnostnem podpisu so si lahko zbrani ogledali tudi nove pridobitve stalne muzejske zbirke na gradu Prem. Sprva so se sprehodili

skozi restavrirane poslikave v slavnostni dvorani, v kateri sta bili obnovljeni lesena galerija in gotška fasada na stopnišču.

Zbirka pa je obogatena tudi z novimi muzejskimi predmeti. V arheološki sobi sta nova rimski plug in sekira, medtem ko so v grajski orožarni, po 60-ih letih, ponovno postavili na ogled oklep, pet ščitov in tri helebarde.

V obnovo gradu Prem je občina v zadnjih 13-ih letih vložila 1.154.000 evrov. Trenutno je v izdelavi še projekt za obnovo obzidja, zunanjo ureditev in idejni projekt za parkirišče ob gradu, kar bo občino stalo še dodatnih 50.000 evrov.

www.primorska.info

Breda Krašna, v. d. direktorica Pokrajinskega muzeja Koper, podpisala pogodbo o ustanovitvi nove enote muzeja na Gradu Prem.

"Občina, predvsem pa občani in občanke, bodo z vzpostavitvijo enote Pokrajinskega muzeja Koper v Ilirski Bistrici pridobili muzejsko zbirko v prostorih gradu Prem. S tem bo možen ogled muzejskih predmetov, ki so bili do sedaj "skriti" očem javnosti v depojih, zagotovo pa bo s tem omogočen celovitejši pogled na zgodovinsko preteklost krajev v tej občini in obogatitev tega prostora," je ob včerajšnjem slavnostnem podpisu dejala Breda Krašna.

ProDent

zobna ambulanta dr. Surina
Ilirska Bistrica
Župančičeva 5
tel.: 05 71 41 986

URNIK

po., če.: 13h - 19h
to., sr., Pe.: 8h - 13h

Družinske skupine AL-ANON

Skupnost svojcev in prijateljev alkoholikov. Je pri vas doma problem alkohol in potrebujete anonimno in brezplačno pomoč? Pokličite avtomatski odzivnik 01 251 3000, GSM 041 590 789. Lahko obiščete tudi našo spletno stran: <http://al-anon-drustvo.si> ali nam pišete na e-naslov: alanon@email.si

IZDELAVA NA EKOSOLVENTNEM TISKALNIKU BREZ OMEJITEV

- LOGOTIPOV
- PLOŠČE ZA GRADBIŠČA
- PROTIPOŽARNE NALEPKE
- OZNAČEVANJE PROSTOROV
- NALEPKE ZA KMETIJSTVO
- NALEPKE ZA STROJEGRADNJO
- NALEPKE ZA VARSTVO PRI DELU
- TALNA GRAFIKA
- POSLIKAVA VOZIL
- TRANSPARENTI
- SVETLEČI REKLAMNI NAPISI

Bazoviška 40
6250 Ilirska Bistrica
tel: 05 / 71 00 320
fax: 05 / 71 41 124
e-mail: sneznik@kabelnet.net

OKULISTIČNA AMBULANTA dr. Mario Ragus

Ordinacija IL. BISTRICA
Gregorčičeva 8
ponedeljek 13" - 19"
in torek 7" - 13"
tel. 711 21 36, 711 21 40©

Ordinacija POSTOJNA
Prečna ulica 2
torek 14" - 20"
in sredo 7" - 13"
tel. 726 50 04, 726 54 01©

Lepo se glejmo!

SIB

INSTALACIJE d.o.o.

SIB Instalacije d.o.o. Jablanica 12, 6250 Ilirska Bistrica
tel. 05 714 85 15, fax: 05 714 85 16, GSM: 041 714 394
e-mail: sibist@siol.net

www.instalacije-sib.si

ogrevanje, vodovod, plin
prezračevanje, klimatizacija

Buderus VIADRUS RIELLO
weishaupt VIESMANN Unical
Eurotherm

ZANIMIVOSTI

Če še niste vedeli

Petar Nikolič

Če še ne veste je v Ilirski Bistrici – v trgovskem centru Mikoza, odprl svoja vrata nov frizerski salon »Suzana«. Če pokličete na 71 46 148 se oglasi več kot nežen ženski glas Suzane Vičič, mojstrice ženskih in moških pričesk.

Naročila sprejema vsak dan razen ob nedeljah. In še tisto najbolj važno, cene so primerne za vsak žep.

Poleg dobre pričeske pa boste v Suzanini družbi deležni še širokega nasmeha.

Jabolka brez konkurence

Petar Nikolič

Jablanica - Čas pobiranja letine se počasi zaključuje. V dolini reke Reke, se kmetje, katerih je iz dneva v dan vse manj, lahko pohvalijo z letošnjo

bogato letino žitaric, krompirja, češp... ne pa tudi pridelkom jabolk. Stari Bistričani pravijo, da to okusno sadje dobro rodi vsako drugo leto.

Očitno pa trditev ne drži vedno in povsod, kajti v domačem sadovnjaku Marjetke in Rudija Novaka, se je letos narava dobro poigrala.

V množici jablan, od katerih letno poberejo 2000-2500 kilogramov jabolk, je jablana sorte zlati deličes dosegla dva rekorda.

V košati krošnji, se je med prepletenimi vejami ohranil le en sadež, ki je absolutni rekord sadovnjaka. Jabolko zlati deličes, zelene barve, je težko 561 gramov, visoko 11 cm, in obsega 34 cm.

Na sočni sadež nestrpnost čakajo vnuka Jaka in Jure in vnukinja Meggie, katerim bo pripadlo vsakemu po 187 gramov sadeža.

LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, proizvodnja, predelava in trgovina, d.o.o.

**Cenjene partnerje obveščamo,
da poleg osnovne dejavnost:**
izdelava transportnih koles, samokolnic,
hidravličnih dvigal, vitlov in grabežev
**PONUJAMO TUDI SLEDEČE
STORITVE:**

- storitve na stiskalnicah,
- storitve na plastinjektorjih,
- razrez pločevine,
- elektrogalvanizacijo,
- vibriranje,
- strojno obdelavo,
- varjenje in
- peskanje.

LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, proizvodnja, predelava in trgovina, d.o.o.
Industrijska cesta 2, 6230 Postojna, t: 05 728 38 45, f: 05 728 38 60
e: info@livkolesa.si, w: www.livhk.si

Prva bučjada na Bistriškem

Tekst-foto: Petar Nikolić.

Pred kratkim so člani KETŠD Alojzij Mihelčič iz Harij organizirali pod pokroviteljstvom Turistične zveze Slovenije prireditev Dobrodošli pri nas, v sklopu katere je potekala prva Bučjada na Ilirskobistriškem.

V tem času so vaščani temeljito

manekenke in manekenke, za kar so poskrbeli v čarovniški »Le-potilnici

organizatorjem.

Harijsko društvo že nekaj let sodeluje v vseslovenskem projektu Moja dežela, lepa in gostoljubna, zato so ob tej priložnosti najbolj prizadevnim podelili priznanja za leto 2009. Priznanja so prejeli: Milena Boštjančič, Milena Vičič, družina Samsa, družina Zadnik, Marija Hr-

očistili vas in jo okrasili z bučami in jesenskimi aranžmaji, tako, da je bila pravzaprav vsa vas ena sama velika razstava na prostem.

Vrhunec dogajanja pa je bila Bučjada, ko so odprli razstavo bučnih jedi, različnih sort buč in drugih izdelkov povezanih s to zanimivo poljščino.

pri Adrijani«. Seveda pa ni šlo tudi brez šaljivih iger, balona želja in prikaza starih kmečkih opravil vezanih na ta čas.

Topli jesenski vatin in Pavlina Pečar. dnevi so privabili v Upamo, da bodo enkratno pri-

Otvoritev razstave je spremljal bogat kulturni program, ki so ga so-oblikovali člani FS Gradina, domača Brštulin banda, Jasenski kerglci, ljudski godec Razpor in člani ansambla Eurokrem.

Domačinke so postregle z bučnimi pecivi in jedmi, ki so pošle kot, da bi trenil. Najmlajši so ustvarjali v kreativnih delavnicah tetke Jeseni, okušali napitek čarovnice Frane in se ob zaključku preizkusili kot pravi

Harije številne obiskovalce od blizu in daleč, ocenjujejo, da je bilo slednjih več kot 3000. Prav vsi, pa so s prizorišča odhajali zadovoljni in s pohvalnimi besedami, kar je največje priznanje prizadevnim

reditev še kdaj ponovili, mogoče celo, da postane tradicionalna.

Vsestranska Alenka

Člani KETŠD Alojzij Mihelčič, Harije

Alenka Dolgan se ne ustraši še tako velikega izziva.

Da je odlična organizatorica in voditeljica smo se prepričali že neshetokrat na Sozah ob praznovanju Velikega in Malega šmarna.

Na letošnji harijski bučjadi pa je dokazala, da je tako rekoč neprekosljiva. Odlično je vodila nedeljski popoldanski program, pripravila kopico šaljivih iger in priskočila na pomoč kjer je bilo potrebno.

Alenka, še enkrat hvala ti za vse!

ZAHVALA

Letošnjega oktobra smo v Harijah pod pokroviteljstvom Turistične zveze Slovenije organizirali prireditev Dobrodošli pri nas, ki je potekala v znamenju buč.

K dobremu obisku je pripomoglo lepo, toplo jesensko vreme in nastopajoči, ki so se trudili, da obiskovalcem ni bilo dolgčas.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem obiskovalcem in nastopajočim: ansamblu Eurokrem, Jasenskim kergelcem, harmonikarju Rasporku, Folklorni skupini Gradina in domači Brštulin bandi s harmonikarjem Dejanom Iskro; vsem, ki ste pomagali pri čiščenju vasi in objektov ter krašenju in olupševanju; voditeljicam programa Alenki Dolgan, Andreji Boštjančič in Nataši Frank; vsem, ki ste se trudili s pripravo hrane, peciva in pijačo: Mileni Vičič, Jadranki Boštjančič, Jasni Sedmak, Milici Samsa, Dolores Boštjančič, Alenki Dolgan, Mariji Barbiš, Milici Boštjančič, Zlatki Primc, družini Zadnik, družini Novak iz Podgrada, družini Vrh z Dolnjega Zemona; Suzani Vrh za odlično izpeljane delavnice »Ustvarjajmo s tetko Jesenjo«; Emilu Novaku in Danilu Zadniku za predstavitev starih obrti; Adrijani Zadnik, staršem otrok in otrokom za organizacijo čarovniške lepotilnice in modno revijo; Šimetovim in Kolarjevim fantom ter Janezu za redarstvo; razstavljavcem: kmetiji Mhčinovi, Alojz Volk iz Zarečice, cvetličarkama Poloni Štemberger in Margiti Gartner, trgovini z otroškimi oblačili in pripomočki Kristina Radovič s.p. iz Ilirske Bistrice, piceriji Cocolo Silva Vičič Renko iz Podgrada, Gostilni s prenočišči Emilija Deželak s.p. iz Dolenj, gostilni Škorpion Rajko Jenko s.p. iz Rečice, gostilni Pod gradom Dunja Frank s.p. iz Gornje Bitnje, gostilni Povodni mož Velko Zidar s.p. s Topolca, družini Jursinovič iz Zajeljsja, predsedniku KS Harije Zdenku Jursinoviču, Izdelovanju spominkov Mašna Miloška Primc s.p. iz Ilirske Bistrice, Branku Franku in Silvestru Kmetcu iz Ilirske Bistrice, Nadji Čebokli in učencem O.Š. Antona Žnideršiča iz Ilirske Bistrice, Čebelarstvu Jože Boštjančič iz Zalčev in vsem ostalim, ki ste pomagali, pa smo vas pri naštevanju nehote izpustili.

Vsem iskrena hvala!

Člani KETŠD Alojzij Mihelčič, Harije

Priznanja najbolj prizadevnim v vasi

Alenka Penko, Foto: Andreja Boštjančič

Temeljni smisel in dolgoročno sporočilo projekta Turistične zveze Slovenije Moja dežela-lepa in gostoljubna, je urejeno in gostoljubno okolje, kajti slednje je pogoj za uspešen razvoj turizma.

Projekt prerašča v vseslovensko gibanje za urejeno okolje in gostoljubnost, kar na svoj način odkriva širino in vsebinski smisel slogana Turizem smo ljudje.

Harijsko društvo Alojzij Mihelčič že nekaj let aktivno sodeluje v omejenem projektu Turistične zveze Slovenije in v ta namen konec leta podeli

priznanja vaščanom, ki so med letom najbolj zgledno skrbeli za svoje domove, a se hkrati izkazali tudi pri urejanju javnih površin.

Letošnja priznanja so prejeli: Marija Hrvatina, družina Samsa, Milena Vičič, Milena Boštjančič, družina Zadnik in Pavlina Pečar.

Rojenice so ji namenile potovanja ...

Irena Hrvatin

Ga. Vanja Antuničević – Tijan, predmetna učiteljica zemljepisa in zgodovine se je z letošnjim šolskim letom poslovila iz učilnic OŠ Podgora Kuteževo, kjer je poučevala 38 let. Da jo sprejmemo med upokojenke: Nevenko, Majdo, Ireno (spomnimo se tudi naše pokojne kolegice Zorke), sem jo "malo povprašala", kako je preživela vsa ta leta na tej šoli.

Vanja, spominjam se prvega srečanja s teboj v zbornici stare šole v Kuteževem. Kako to, da si zašla iz centra – Ljubljane na podeželje, v vas Kuteževo?! Za trenutek sem pomislila, da se ti je malo "sfrkljalo" – iz Ljubljane na podeželje? Ej punca, vsi silijo v Ljubljano, v velika mesta ...

Ma, daj no, ni se mu "utrgalo". Gledala sem razpise in videla, da OŠ Kuteževo razpisuje mesto učitelja zemljepisa in zgodovine. Takoj sem vedela, da je to vas v Reški dolini na Primorskem. Vedno sem si želela, da bi živela blizu morja in hkrati v naravi. Lahko bi izbrala Gorenjsko ali Ljutomer, ampak intuicija mi je govorila: Kuteževo bo pravo! In kocka je res padla. Odsšla sem na ogled.

Te ni motila makadamska cesta, zelo stara vaška šola brez centralnega ogrevanja, pešačenje, huda burja, ...

Oh, kje pa. Ko sem zagledala svojo kolegico Zorko, s katero sva skupaj študirali, so se mi odprla "nebesa". Pa tudi ostale, same mlade punce – učiteljice, ki so te pred kratkim postale, ste mi potrdile izbor. In res ti povem, da sem se počutila "super". Bil je zdrav, mlad kolektiv! Jedli smo iz iste skledice, skupaj se zabavali, pač znali uživati, si priskočiti na pomoč. Ja, to so bila leta – vsi približno iste starosti – vsi mladi in polni energije.

Vanja, prišla si iz Ljubljane, kjer je živela tvoja družina od leta 1960. Kje ste prej živeli?

V Črni gori. Rojena sem v Baru, kjer sem preživljala svoje otroštvo in končala osnovno šolo. Šolanje sem nadaljevala na gimnaziji v Kotorju. Oče nam je želel nuditi boljše pogoje za življenje in šolanje, zato sem prišla tudi jaz v Ljubljano 1968 leta, kjer sem se vpisala na Pedagoško akademijo, smer zemljepis - zgodovina. Nekaj časa sem delala pri očetu, ki je imel urarsko delavnico na Starem trgu v Ljubljani.

Kje si stanovala prva leta službe na naši šoli?

Z Zorko sva skupaj stanovali v Kuteževem, blizu dobre gospe (sedaj že pokojne) Marije Škrbeče, ki sva ji iz hvaležnosti pravili teta Marija, saj je bila res dobra gospa.

1974 si se poročila. Kje si spoznala moža Robija?

Naj ti bo, bom odgovorila. Spoznala sva se na plesu v Jelšanah. Robi je živel na Reki in je Hrvat. Nekega dne me je presenetil in prišel iz Rijeke peš v Kuteževo. Verjela? Res je bilo. Po poroki sem se preselila k njemu in se dve leti in pol vsak dan vozila v Kuteževo. Potem smo se preselili v Ilirsko Bistrico.

Vanja, po domače rečeno: "Svoje si oddelala" in si zaslužila pokojnino. Želimo ti, da sedaj uživaš in delaš to, česar prej nisi utegnila, to, kar te bo osrečevalo. Torej vzemi si čas zase in uživaj!

Nekoč mlade, sedaj upokojenke od leve proti desni: Majda, pokojna Zorka, Irena, Vanja in Nevenka s pionirskimi ruticami

Indija malo drugače

Za društvo Bistrška liburnia: Jernej Čeligoj

V petek, 16.10.2009, je v knjižnici Makse Samsa v organizaciji društva Bistrška liburnia ter knjižnice Makse Samsa potekalo potopisno predavanje mladih, ki so del sebe poklonili otrokom v Indiji. Med njimi je bil tudi domačin, Klemen Čeligoj. Potopisnega predavanja so se udeležili številni mladi pa tudi nekoliko manj mladi poslušalci.

V Ilirski Bistrici so bile na prvi predstavitvi svojih doživetij poleg Klemna prisotne še Tamara Bizjak, Tanja Vilfan in Anja Vrečko.

V Indijo so se odpravili 6. avgusta in se vrnili 8. septembra polni bogatih izkušenj in prijetnih doživetij. Prvih dvajset dni so delovali v Nagalandu, državi na severovzhodu Indije, v šolskih centrih in sicer: Iva in Klemen v Khuzami, Anja in Tanja v Pfutseru ter Tamara in Maja v Meluriju. Dopoldan so delali z otroki v šoli in jim obenem predstavili Slovenijo ter življenje pri nas, popoldan pa so vodili aktivnosti (petje, ples, ročne ustvarjalnosti, športne igre) in se ukvarjali z revnimi otroki, ki so v glavnem brez staršev in živijo v internatu od pomoči številnih donatorjev. Indijski otroci, s kateri

mi so živeli, so materialno revni, saj je njihova prehrana sestavljena le iz treh bornih obrokov riža, vendar v srcu nosijo ogromno ljubezni in dobrote.

Po dvajsetih dneh, ko jim je bivalna viza v Nagalandu potekla, so lokacijo svojega prostovoljnega dela zamenjali in se preselili v Kalkuto in delovali v centrih Matere Terezije. Dopoldne so delali v centru duševno in telesno prizadetih otrok, popoldne pa dekleta v sirotišnici, Klemen pa v hiši umirajočih.

Ob koncu predstavitve se je Klemen zahvalil vsem prisotnim za pozorno poslušanje, pa tudi vsem tistim, ki so jim s svojimi prispevki v poletnih mesecih pomagali zbirati denar za vodni zbirnik v Nagalandu, in tistim, ki so jih med njihovim delom spremljali z dobrimi mislimi.

Mladi prostovoljci so bili veseli velikega števila obiskovalcev, prijaznih knjižničark ter pozornosti, ki jim jo je izkazala direktorica knjižnice, gospa Damjana Hrabar.

Silvovih sedemdeset let

Cerkveni pevski zbor Harije

V brošuri, ki je pospremila na pot revijo Primorska poje leta 2007, je zgodovinar Tomo Šajn zapisal: «Harijski bratje Silvo, Saša, Marjan in najstarejši Lojze, rojeni staršema kmečkemu porekla, v težkih časih

nekajkrat tudi na Primorski poje, večkrat pa gostovali v nekdanjih bratskih republikah in pri naših zamejcih, o snemanjih za Radio Slovenija v letih 1964, 1968 in 1998, njihovi nepozabni prireditvi ob 45-

Silvo še vedno aktivno nastopa. Poje v MePz Ahec Jasen in Jasenskem oktetu, a to za nas pravzaprav ni toliko pomembno, kajti veliko je ljudi, ki prepevajo v takšnih in drugačnih zborih in pevskih skupinah. Za nas je pomembno, da Silvo prepeva v harijski cerkvi, kajti teh ljudi pa ni toliko kot že prej opisanih.

Harijci smo ponosni na brate, ki so ponesli v svet ime Harij še prej, ko smo poznali internet. Še posebej pa smo ponosni na Silvo, ki že vse življenje živi z nami. Z nami deli vesele in žalostne trenutke in ko ob nedeljah v cerkvi zapoje kakšno pesem, ki mu še posebej leži, nam polpeša dan, pa če smo še tako slabe volje.

Dragi Silvo, želimo ti da bi te zdravje in glas služila še vrsto let ter da bi bila tvoja življenjska knjiga popisana z najlepšimi zgodbami, ki jih premore svet. Tako, da bo vsakdo lahko rekel, še dolgo po tem, ko bo knjiga popisana do kraja, «ej, tega človeka pa smo poznali!»

fašističnega nasilja in tridesetih letih dvajsetega stoletja, pojejo že od rane mladosti. Mladost so preživeli v vasi Harije. Osnovno glasbeno izobrazbo so dobili v bistriškem samostanu Sester Notre Dame.

Prijateljstvo z Vinkom Rojcem, znanim tonskim mojstrom, je privedlo brate do avdicije na Radiu Ljubljana in prvih posnetkov slovenskih narodnih in umetnih pesmi.

V letih 1956, 1957 in 1958 so snemali za redakcijo narodne glasbe, katero je takrat vodil Janez Bitenc. V šestdesetih in sedemdesetih letih so bratje prepevali za Radio in televizijo Ljubljana z njihovimi orkestri »a capella« v sestavi zabavne in narodno zabavne glasbe.

V letošnjem letu je obrnil sedemdeseto stran svoje življenjske knjige najmlajši Silvo. V njej smo prebrali veliko zanimivih stvari: kako so bratje v petdesetih letih nastopali na različnih prireditvah,

letnici delovanja v Domu na Vidmu in še marsičem, vse zgodbe pa so se začele in končale v Harijah, kajti tu se je Silvo rodil, preživel svojo mladost in tu uživa najlepša leta svojega tretjega življenjskega obdobja.

Džemo-Pek d.o.o.

PEKARNA BISTRIC

SVEŽI KRUH,
BUREK, KROFI,
SLAŠČICE ...

ODPRTO
VSAK DAN
6 - 24

PICERIA
PARK
TEL.: 71 45 144

ČE TE PIČI,
PIZZERIO PARK
POKLIČI!

71 45 144

RAZVOZ PIC JE CEL DAN
9 - 22 URE

Snežnik

PIŠITE NAM
sneznik@kabelnet.net

CIVILNA ZAŠČITA

V mesecu oktobru je civilna zaščita izdala zgibanko: Varni pred požarom v tretjem življenjskem obdobju

Varni pred požarom v tretjem življenjskem obdobju

Varni pred požarom v tretjem življenjskem obdobju

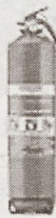
Dobro je vedeti

- Javljamo požar vsaj tako pravočasno opozorilo na nevarnost.
- Imejte pri roki gasilni aparat ali drugo prečno sredstvo za gašenje.
- Z gasilnim aparatom lahko sami pogasite začetne požare.
- Redno očistite in vzdržujte dimnikov, pečlin kamnov zmanjša možnost nastanka požara (npr. vsaj štiri).
- Pregretega oja ali požara na električnem aparatu nikoli ne gasite z vodo.
- Kojanje v posteli je strogo prepovedano.

Za vajo vnet prv požem bibe vstanovje sumete kajenje požara. Tudi požar znanil in sta najprej z očimim aparatom.

O istem aparatu pripravka požara in pripravi aparata preprečite požare.

112

Pokličite številko 112, če potrebujete pomoč gasilcev, nujno medicinsko pomoč, druge reševalne službe ali Polico. Številko 112 lahko brezplačno kličete s stacionarnega ali mobilnega telefona tudi če je račun prazen v vseh državah EU.

- Kdo klicati.
- Kaj so je zgodilo.
- Kje so je zgodilo.
- Koliko je poškodovanih.
- Kakšne so poškodbe.
- Kakšne so okoliščine na kraju nesreče.
- Kakšna pomoč je potrebna.

- Več informacij:
 - www.sos112.si
 - wap.sos112.si
 - www.zpvs.si
 - www.gaslec.net

Varni pred požarom v tretjem življenjskem obdobju

Varni pred požarom v tretjem življenjskem obdobju

Varni pred požarom v tretjem življenjskem obdobju

Varni pred požarom v tretjem življenjskem obdobju

Požari zahtevajo svoj davek

Posledično kažejo, da je v primeru požara smrtost starejših oseb večja kot med drugo populacijo. To velja predvsem za tiste, ki živijo sami, se težje gibajo, slabše slišijo ali vidijo, so počasnejši... Te pomote zahtevajo požari in se ne morejo preprosto umakniti na varno.

Bodite pripravljeni na požar in se seznanite s temi, kako ravnati in kaj stori, da do požara ne pride!

Najpogostejši VZROKI požarov v domačem okolju so:

- neupoštevati pri uporabi električnih in grelnih naprav (električnih blazin, kalerij, likalnikov, peči ipm), njihova dostopnost, poškodovanosti in pozoren uporaba električnih napeljav ipm;
- kajenje v postelji;
- neodstojeni in slabo vzdrževani dimniki;
- nepravilna uporaba sveč.

Da ne bi zagorelo

- Poskrbite, da postelje okoli številnih in peči ne bodo zložene ali neuporabne.
- Med kuhinjskim se na oddelkuje od številnih. Pregreva maščoba se lahko vžge.
- Vključenim grelnim napravam in pripravljenim sveč nikoli ne puščate brez nadzora. Nje postavljanje v bližino pregretnih, zvez, ležernih obočin in drugih ogrevalnih naprav.
- Poči, kalerije, sveče in dimnikovi čisti ne prekrivajte z oblačili, krpami ali papirjem.
- Nje uporabljajte poškodovani električni napravi, dodajalci in vtičnice.
- Sveč nepal ostajate v neogrevalni posodi.

Pred izpajem si skenite trinaro črna in:

- ugasite televizorji in radijski sprejemniki in tudi,
- izklopite preostale grelne naprave na plin, tekoča goriva ali elektriko,
- ugasite sveče in pogasite odprte ognje kamini.

Kako ukrepati, če zagori

- Če vaše življenje ni ogroženo, poskušate sami pogasiti požar z gasilnim aparatom ali prečnimi gasilnimi sredstvi, kot so voda, požarovalni ali odeli.
- Če je v postelji dim, si utja in nos pokrijete z vlažnim robčkom.
- Če požara ne morete pogasiti sami, dim prej zapustite prostor in pokličite telefonsko številko 112.
- Nikoli se ne vračate v zaprtjen ali goreč prostor, da bi rešili stvari, dokler niste ali druge vredne predmete.

ZELENA DEŽELA

Podeželje v mestu Maribor

Septembrska številka Zelene dežele – glasila KGZ Slovenije je bila v znamenju Bistričanov. Odmevi njihovega nastopa in predstavitev so med obiskovalci in organizatorji poželi velik aplavz, sodelovanje na takšni prireditvi pa je največja promocija naše občine. Zahvala za tokratno gostovanje gre predvsem Tonju Janežiču in Alenki Penko.

»Slovensko podeželje je živo, ima tradicijo, ki predstavlja bogastvo, ki ga je potrebno čuvati in ohraniti vitalnega,« je na otvorit-

veni slovesnosti Podeželja v mestu Maribor, ki je 19. septembra potekalo na Trgu svobode v okviru 9. festivala stare trte poudaril predsednik kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Ciril Smrkolj. Prireditve je obiskal tudi župan Mestne občine Maribor Franci Kangler.

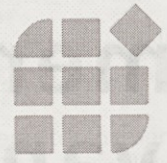
Podeželje v mestu vedno spremljajo tudi tradicionalne šege slovenskega podeželja. Tokrat so v Mariboru na 9. Festivalu stare trte za zabavni, kulturni in kulinarčni program na pobudo Tonja Janežiča,

ča, dejavnega člana Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije poskrbeli prav Bistričani s članicami in člani Brštulin bande iz Harij in folklorne skupine Gradina iz Ilirske Bistrice. Na Trgu svobode je dišalo po tradicionalnih naših jedeh, ki so polnile lačne želodčke številnih obiskovalcev, navdušenimi nad nastopi naših godcev, pevcev in plesalcev oblečenih v tradicionalne noše. Še posebej so bili zanimivi člani in članice Folklorne skupine Gradina v svojih živo pisanih oblačilih ob predstavitvi plesov slovenske Istre. Da je program potekal brezhibno je poskrbela v vlogi glavne napovedovalke kulturnega programa naša vsestransko dejavna Alenka Penko. Lahko si želimo le, da bi bilo tega več.

Gospodarska zbornica Slovenije

Območna zbornica Postojna

Vabi na aktualni strokovni seminar

Pričakovane spremembe Zakona o DDV s praktičnimi primeri, v četrtek 12. novembra od 09:00 do 13:00 ure, sejna dvorana GZS OZ Postojna, Cankarjeva 6, Postojna

IZ PROGRAMA:

- kraj obdavčitve po novem: splošno pravilo o določitvi kraja opravljenih storitev posrednikov, cateringa, nova pravila uživanja in dejanske rabe
- novosti v pravilih določitve plačnika davka pri rizičnih dejavnostih na področju nepremičnin in gradbeništva ter dobave odpadnih surovin
- solidarna odgovornost za plačilo DDV v primeru davčne utaje kako se lahko izognemo tveganjem, da postanemo solidarni plačnik
- kakšne spremembe se nam obetajo na področju evidenc in poročanja spremembe rekapitulacijskega poročila in drugih obrazcev
- kako bodo spremembe vplivale na izdajo računa
- kako in kje bomo vlagali zahtevke za vračilo DDV tudi za DDV plačan v tujini...

SEMINAR BO VODILA: Marija Verbančič, dipl. oec., davčna svetovalka z licenco Zbornice davčnih svetovalcev Slovenije.

Za člane GZS znaša kotizacija 90 EUR + DDV na udeleženca, za nečlane 140 EUR + DDV.

Dodatne informacije: GZS Območna zbornica Postojna, tel: 05/ 72 00 110, www.gzs.si/oz_postojna.si, e-mail: oz.postojna@gzs.si

VAŠA MNENJA IN POGLEDI

Dovolim si

nadaljevati pisanje mnenja od 30. septembra, čeprav nisem ne Bog in ne vol.

- Vsi obrtniki so davčni utajevalci.
- Večina pedagogov je pedofilov.
- Vsi sodniki so podkupljeni.
- Vsakemu doktorju moraš prinesiti kuverto.
- Vsi komunisti so v Leninovih ali Titovih nebesih.
- Vsi poslanci z imenom na F so fukfehtarji, ostali pa lažnivci.

Ponovno odprimo taborišče Goli otok z mnogimi ustvarjalnimi delovnimi mesti in pospravimo tja vse navedene!

Ne želim polemike ne z Bogom in ne z volom.

A.R.

NE SPREGLEJTE - KRVODAJALSKA AKCIJA

OBMOČNO ZDRUŽENJE ILIRSKA BISTRICA

VAS VABI NA

KRVODAJALSKO AKCIJO

V PETEK, 4. DECEMBRA 2009 OD 7. DO 13. URE

V GIMNAZIJI ILIRSKA BISTRICA

Prosimo, če s seboj prinesete osebni dokument.

SKUPAJ REŠUJEMO ŽIVLJENJA!

Marjan Krebelj - arhitekt, fotograf...

Milena Urh, foto Blaž Vatovec

Marjana že dolgo poznam. Spomnim se ga že kot srednješolca, ko je s foto aparatom »okrog divjal«. Spomnim se ga kot glasbenika v Pihalnem orkestru, spomnim pa se ga tudi kot fanta, ki je vedno vedel kaj počne in kaj hoče.

Leta so naredila svoje, Marjan je diplomiral na fakulteti za arhitekturo, je mentor fotografskega krožka na Gimnaziji Ilirska Bistrica, je mentor v zavodu UMML in po novem je tudi zmagovalca na četrtem mednarodnem fotografskem natečaju revije National Geographic Slovenija na temo Kraji.

Kako si se odločil sploh, da pošlješ fotografije, kolikokrat do sedaj si jih že poslal in kaj ti ta nagrada pomeni?

Do sedaj nisem pošiljal dosti na natečaje. Udeleževal sem se sicer lokalnih Extemporov, ampak natečaje sem vedno dojemal kot "sitnost", ker je treba material pripraviti po razpisanih pogojih. To je prvič, da sem poslal delo na kak večji natečaj in še to pol ure pred zaprtjem pošte. National Geographic je ena največjih avtoritet v reportažni fotografiji, ki me od vseh še najbolj zanima, zato se mi je zdelo posebej mamljivo poslati dela na njihov natečaj in temu primerno tudi ocenjujem to nagrado. Je pa res, da takega natečaja verjetno ne zmagajaš čez noč. Sploh na razstavi sem se prepričal, da je nivo poslanih fotografij izredno visok, tako da sem bil pravzaprav ganjen nad dejstvom, da so izbrali ravno moj.

Pot do te nagrade je bila verjetno dolga in trda.

Ne vidim razloga, da bi s fotografijo bilo kakorkoli drugače kot z glasbo, risanjem, plesom ali čim drugim. Treba je ogromno vadit. Sploh za tak stil fotografiranja, kot se na National Geographicu nagradjuje, se mi zdi pomembno, da poslika vsako "pasjo procesijo". Tudi če ti ne paše ali če se ti ne zdi zanimiva. Za vajo gre. Ko si potem enkrat soočen s pravim motivom, boš znal veliko bolje reagirati in izkoristiti situacijo. V končni fazi pa bo dober fotograf tudi iz pasjih procesij znal narediti dobre slike.

Lahko opišeš zmagovalno fotografijo oz. kako si jo posnel?

To je hecna štoriija. V začetku julija letos sem na raziskovalnem taboru v Ankaranu, ko me dan pred koncertom Eltona Johna pokliče organizator koncerta, če bi prišel slikat. Takega povabila se seveda ne zavrne. Tako sem že naslednji dan bil v Puli in ker sem imel nekaj uric prostega časa, sem se odpravil po mestu fotografirati. Na trgu pri mestnih vratih so lokalni fantje izvajali res nore akrobacije. Iz zidov so delali salte, premete in še kaj. Tako mi je uspelo posneti fotografijo panorame celega trga, pri kateri je na nebu izrisana silhueta fanta, ki skače salto nazaj kake 3 metre nad betonskimi tlemi. Komisiji na National Geographicu sem moral poslati izvorne datoteke (raw), da sem jih prepričal, da zadeva ni namontirana v računalniku. Takšna fotografija se res redko posreči in tako se je izlet v Pulo vendarle obrestoval, četudi koncertnih slik nisem dobil plačanih. No, pa koncert je bil tudi super.

Od kje zanimanje za fotografijo?

Ko sem bil še čisto majhen, me je fasciniralo, kako pritisk na sprožilec ustvari popolno sliko prizora pred njim. To se mi je zdelo kot čarovnija in ta urok me še danes drži, čeprav nekoliko drugače. Fotografija je medij vizualne komunikacije, z njo lahko povemo stvari, ki v besedi niso možne, ali pa vsaj niso tako prepričljive. Vsi jemljemo fotoaprate na dopust in se slikamo pred znamenitostmi. Bojimo se, da če nimamo svoje slike izpred priamid v Gizi, nam nihče ne bo verjel, da smo resnično bili tam. Včasih fotografije celo personificiramo. Zamislite si, da bi morali raztrgati fotografijo preminulega prednika ali izseljenega sorodnika. Fotografija je pogosto veliko več kot zgolj "škljoc" in to vsi ljudje občutijo, ne samo fotografi. Kar mene zanima je, kako fotografijo kot medij izkoristiti ne samo za dokumentacijo dogodkov, prostora in ljudi, pač pa tudi za komunikacijo o bolj abstraktnih spoznanjih in doživetjih. Ampak ravno ta

dokumentaristična lastnost fotografije je tako močna, da zelo težko napraviti ta preskok.

Nekje si napisal, da fotografija ni daleč od dizajna in arhitekture, le sredstva so nekoliko drugačna. Je res tako enostavno?

Odvisno kako to doživljaš. Veliko stvari je skupnih. Jaz izhajam iz tega, da sta prostor in površina omejeni dobrini. Toliko je imaš "in basta". Torej je zelo pomembno, kako in za kaj jo izkoristim. Ne morem si privoščiti metat določenih delov stran. Od tu naprej je potem skoraj vseeno, ali preudarjam ureditev parcele, razpored prostorov v stanovanju, slik in grafik na papirju ali podob, ki se mi izrisujejo na senzorju fotoaparata. Vedno gre za isto logiko, kako obstoječo površino (ali prostor) kar se da učinkovito uporabiti za svoj cilj. Ne gre za to, da bi moral vedno vse zatratiti do zadnjega kotička, lahko si privoščim tudi velike praznine, ampak moram točno vedeti zakaj so tam in čemu služijo.

Teme, ki jih izbirate so izredno raznolike, občutek pa imam, da te vlečejo multimedijski dogodki, fotografije koncertov, mase ljudi - Apocalyptica, Siddharta, Zuccheru, Pavarotti...

Da, imel sem obdobje, ko sem res ogromno slikal koncerte. Ampak tega ponočevanja se kmalu nažreš, sploh če si bolj jutranji tip. Sedaj me bolj zanimajo druge, mogoče malo manj glamurozne zgodbe. Ravno v tem času se intenzivno ukvarjam z dokumentira-

rokratska. Tega ti na faksu ne povedo. V dizajnu je veliko manj kolekov, uradov, pravil, zakonov, uredb in ostalega, kar reže krila domišljiji in ustvarjalnosti.

Kdo so bili tvoji vzorniki?

V dizajnu v marsičem sledim tistemu, kar govori ameriški teoretik Edward Tufte, ki se ukvarja z vizualizacijami informacij. Odkar prebiram njegove knjige čisto drugače gledam na plakate, časopise, knjige in ostale vizualne medije. Povsem drugače tudi sam ustvajam te iste stvari. Skoraj fanatično obožujem vse, kar naredi britanski oblikovalec Jonathan Ive, ki zadnjih 12 let dela za Apple.

Kaj si arhitekturno misliš o našem kraju? Na kateri temi si diplomiral?

Diplomiral sem z nalogo o Domu na Vidmu. Posebej sem se osredotočil na akustiko glavnih in pomožnih dvoran. Izhajal sem iz teze, da bi obstoječa dvorana za večino prireditev morala zadoščati, če bi dodali kakih 60-80 sedežev na nov balkon. Vendar pa dvorana,

narediti Dom, ki bo dovolj ambiciozen, da bomo z njim dobili kulturni hram, kakršnega si zaslužimo.

Veliko delaš z mladimi, kako ocenjuješ našo Bistriško mladino? Kaj jim manjka, kaj si želijo?

Ne vem, če sem prava oseba za to vprašanje... Nočem bit preveč pameten ali brez osnove generalizirati. Ampak če primerjam z drugimi kraji, pa pri tem ne mislim samo na mlade, pač pa na celotno prebivalstvo, se mi zdi, da je drugje čutiti nekaj več upanja in vizije. Zdi se, da imajo ljudje nek cilj, ki jih žene naprej. Vejo kje hočejo biti čez 10 ali 20 let. Pri nas pa, kot da bi bili zadovoljni s status quo. Tudi če obstajajo ambicije, so pogosto preskromne. Ampak to je zgolj laični občutek. Gotovo obstajajo posamezniki tako tam kot tu, ki izstopajo.

Dosti potuješ? Koliko za mladega arhitekta ali pa fotografa pomeni da "vidi svet"?

Potovanja so poleg branja najboljše zdravilo proti zaplankanosti. Če bo časa in denarja dovolj, bom potoval še veliko več.

Sodeloval si tudi na mednarodnem raziskovalnem taboru Dnevi ustvarjalne mladine, pa na Ustvarjalnosti in inovativnosti "Iz prakse za prakso"... Na vseh teh seminarjih večinoma predavaš mladim o zakonitostih vizualnega in multimedijskega izražanja? Zakaj je to zate v današnjem času tako pomembno in kaj misliš, da lahko s tem dosežeš?

Ta del kariere izvajam znotraj koprškega zavoda UMML, s katerim na obali delamo številne projekte. Zavod se primarno ukvarja s skrbjo za nadpovprečno nadarjeno mladino (dijaki in študentje), delamo pa tudi druge projekte, kot je obnova Stolpa sredi vinogradov Vina Koper, precej delamo tudi grafičnega oblikovanja, arhitekture, glasbe... UMML združuje zelo številno in pestro ekipo strokovnjakov iz različnih področij, zato je tudi naše delovanje zelo široko. Ga. Marija Mahne, po rodu sicer iz Pregarij, ima redke talent, da uspe izredno dobro koordinirati tako raznolike ljudi, kot se tam dobimo. Jaz sem samo majhen del tega. V čast mi je delati v ekipi, kjer lahko za sodelavce štejem šefinjo državnega protokola Ksenijo Benedetti, literata in naravoslovca Iztočka Geistra, glasbenika in arhitekta Vlada Batisto, astronoma Matica Smrekarja, arhitektko Bernardo Bevc, psihologa Aleksandra Zabela ali Mojco Juriševič in številne druge. Letos poteka Evropsko leto ustvarjalnosti in inovativnosti, zato je dogajanja na tem področju precej. Poskušamo namreč ozavestiti naše prepričanje, da je sedanjí šolski sistem narejen po merilih majhne manjšine, kateri algoritmično (matematično), jezikovno in enciklopedično učenje najbolj leži. Toda večina ljudi razmišlja drugače in ima zato probleme v šoli, čeprav niso nič bolj neumni, se pa tako po krivici potem počutijo. Na vseh drugih področjih smo že sprejeli dejstvo o naši različnosti; za tek imamo na duce različnih copat, za testenine številne okuse omak, raznolikost vidimo pri glasbi,

njem Brkinov in brkinske arhitekture, ki žalostno propada. Hiše se sesedajo vase in v vsaki vasi lahko najdeš vsaj 5 hiš v katerih prebivajo le še pajki in mačke. Po mojem mnenju je tradicionalna brkinska arhitektura izredno lepa in kvalitetna, vendar čez 20 let od nje ne bo ostalo ničesar. Stare hiše se rušijo ali precej nestrokovno prenavljajo. Mnogi to počnejo na lastno pest. Ko gre človek po Toskani ali Provansi lahko vidi na ducate vasic, ki na sodoben način ohranjajo svojo prelepo podobo in identiteto in ravno zaradi tega so te pokrajine tako znane in obiskane. Verjamem, da bi tudi Brkine bi lahko tržili na tak način, toda bojim se, da je ta vlak že odpeljal, ker je nastala škoda že skoraj nepopravljiva.

Pa smo pri arhitekturi. Arhitektura je težka in zahtevna fakulteta, kaj te je gnalo v to stroko in kakšne vrste arhitekt si?

Zadnja leta me je bolj kot v arhitekturo potegnilo v oblikovanje, sploh grafično. Arhitektura me še vedno zelo zanima, redno spremljam vse kar se dogaja, je pa za moj okus malo preveč bi-

V RUMENEM OKVIRJU

Poseben poudarek na fotografiji je gotovo ena najbolj prepoznavnih lastnosti National Geographica. Letos so znova dali priložnost tudi bralcem, da s svojimi fotografijami sodelujejo na natečajih revij National Geographic Slovenija in National Geographic Junior. Na razpis fotografskega natečaja uredništev revij National Geographic Junior in National Geographic Slovenija je letos prispelo rekordno število fotografij (1270). Najboljše so na ogled v Galeriji S na Ljubljanskem gradu do dobrodelne dražbe 10. novembra. V torek, 20. oktobra, je bila odprta razstava najboljših fotografij natečajev revij National Geographic Slovenija in National Geographic Junior z naslovom V rumenem okvirju. Na slovesnem odprtju razstave so prisluhnili izjemnim mladim glasbenikom – etnoromski skupini Mala Langa. Štirinajstletni Mišo, dvanajstletni Dominik in le osemletni Angelo Langa so se predstavili na violini, harmoniki in čelu. Prireditelj je povezovala Živa Vadnov, udeleženca pa je uvodoma nagovorila častna gostja, ministrica za notranje zadeve, gospa Katarina Kresal. Razstavo bo sklenila dobrodelna dražba vseh razstavljenih fotografij, ki bo 10. novembra ob 18. uri v dvorani Palacij na Ljubljanskem gradu. Zbrana sredstva bodo namenili Zvezi prijateljev mladine za projekt Z znanjem do uspeha.

Komisija, ki so jo sestavljali fotografinja Barbara Čeferin, urednik fotografije Arne Hodalič in odgovorna urednica Marija Javornik, je izbrala zmagovalce v treh tekmovalnih kategorijah: Ljudje, Kraji in Narava v obeh starostnih kategorijah.

KATEGORIJA »STAREJŠI MLADOLETNIKI« (15-17 let)

LJUDJE
Zmagovalca: Rok Venturini, Babel, Ljubljana, 2009
KRAJI
Zmagovalca: Gašper Pinter, Triglav s tančico oblakov, Dolič, 2008
NARAVA
Zmagovalca: Teja Rosa, Bogomolka, Podnanos, 2008

KATEGORIJA »POLNOLETNI BRALCI«

LJUDJE
Zmagovalca: Jure Kravanja, Notranjost, Pariz, 2008
KRAJI
Zmagovalca: Marjan Krebelj, Skok, Pula, 2009
NARAVA
Zmagovalca: Aleš Kreže, Help, Zagreb, 2009

umetnosti, športu, znanosti... Samo v šolstvu vztrajamo pri prepričanju, da bo ena mera enako dobra za vse. In s tem sporočilom sem zadnje leto potoval po Sloveniji. Pripravljenih imam več zelo ostrih predavanj s katerimi sem gostoval na posvetih, konferencah in učiteljskih zbornicah ter bil presenetljivo dobro sprejet. Po svetu je postala stalna praksa, da psihologom in šolnikom predavajo praktiki iz dizajna ali umetnosti ter tako psihološki stroki omogočijo vpogled v notranjost ustvarjalnih procesov, da bi omogli boljše šolanje prihajajočim generacijam. Pri nas smo s tem šele začeli. Če koga ta predavanja zanimajo, si lahko skrajšane različice pogleda na mojem "televizijskem" kanalu na internetu: <http://nikio.blip.tv>

Srečno s tvojo fotografijo na sve-tovnem izboru v Washingtonu, srečno pa tudi v vsem drugem kar počneš.

Hvala. Obilo uspeha tudi vam in bralcem Snežnika.

Prototip gasilskega vozila za gašenje požarov v naravi

Podjetje EURO GV, d. o. o., in WEBO, d. o. o., sta na dnevu odprtih vrat, ki je potekal 2. oktobra 2009 v prostorih podjetja EURO GV v Ilirski Bistrici, predstavila prototip gasilskega vozila za gašenje požarov v naravi, poimenovanega GOZDAR. Gre za prvo gasilsko vozilo v Sloveniji, specializirano za gašenje gozdnih požarov, razvoj pa je plod domačega znanja. Poleg učinkovitega gašenja na terenu je bilo osrednje vodilo pri razvoju vozila čim bolj poskrbeti za varnost gasilcev.

Podjetje EURO GV d.o.o. je bilo ustanovljeno leta 2003, ko je prevzelo podjetje BMD Inženiring, ki je bilo na področju proizvodnje nadgradenj in opreme gasilskih vozil v Sloveniji prisotno že skoraj 20 let.

Osnovni namen podjetja je snovanje, izdelava in prodaja gasilskih nadgradenj ter opreme po Sloveniji, na Hrvaškem ter

nekdanji Jugoslaviji. Podjetje služi z vsemi prostovoljnimi gasilskimi društvi, z občinami, Javnimi zavodi za zaščito in reševanje, industrijo...

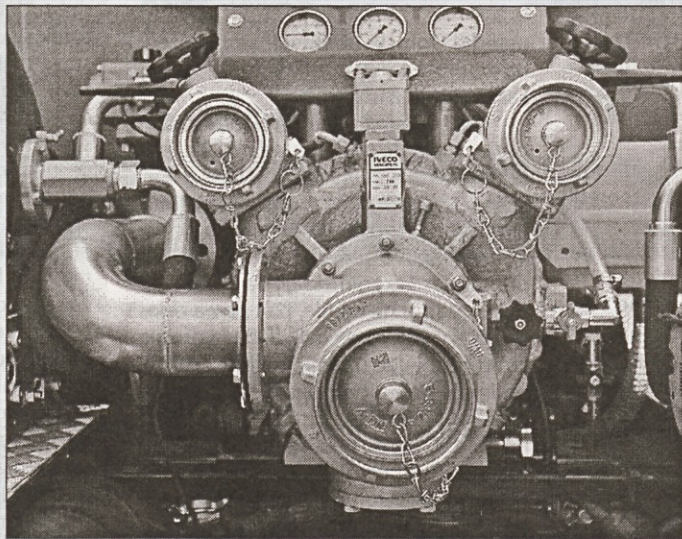
Izdelujejo moderno opremljena vozila z visoko tehnologijo, na področju varnosti in reševanja v skladu s Tipizacijo gasilskih vozil izdane s strani Gasilske zveze Slovenije. Proizvodnja zajema lahke priklopnike, terenska vozila, lahke transporterje, pa vse do težkih tovornih vozil, pri tem pa sodeluje s partnerji po vsej Sloveniji, Hrvaški in država-

mi EU. Vizija podjetja je usmerjena k povečanju proizvodnih zmogljivosti. Z vključitvijo naše države v EU se zavedamo pritoka nove konkurence, zato poslovne niti skušajo širiti v ostale članice EU.

Gasilsko vozilo, ki so ga predstavili je namenjeno gašenju v gozdu, zato je ustrezno ojačano za gibanje na težkih gozdnih terenih. Zunanji okvir vozila je prilagojen zaščiti osebi v vozilu, vodna zavesa kabine ščiti pred toploto, pred to pa so zaščitene tudi gume vozila, zato lahko

vozilo pelje čez žerjavico. Vozilo ima vgrajeno posebno električno črpalko s 500-litrskim rezervoarjem vode, ki je namenjena samoreševanju, če se mora vozilo zaradi ogroženosti samoevakuirati.

"Vozilo smo razvili zaradi potreb trga po takšnem vozilu, predvsem na Krasu, sam razvoj od ideje do prototipa pa je potekal približno pol leta," je povedal tehnični di-

Tehnični podatki vozila PODVOZJE:

- MB ATEGO 1329 s pogonom na vsa štiri kolesa.
- Motor, ki ustreza predpisom Euro 5.
- Dvojna kabina tipa 1+3.
- V drugem delu sta integrirana 2 x IDA-aparata v posebnih dviznih, ergonomskih naslonjalih nemškega proizvajalca MAGIRUS.
- Med sedeža v drugi vrsti je nameščen hladilnik za hlajenje vode v platenkah (pijača posadke).
- Enojne terenske pnevmatike so na nameščene vseh kolesih.
- Velik vhodni in izhodni kot vozila.
- Vozilo ima zelo nizko težišče.

rektor EURO GV Valter Lozar. Kljub temu, da vozilo ni bilo izdelano za končnega naročnika, je med gasilskimi društvi zanj precej zanimanja. GOZDAR-ja bodo v EURO GV še testirali in registrirali, nato pa ga

bodo preizkusila še društva, ki se najpogosteje spopadajo s požari v gozdovih, in kar najbolj vedo, kaj je najpomembnejše pri gašenju požarov na tako zahtevnem terenu.

ČESTITAMO

Čestitka ob svetovnem dnevu kmetic

Žene in dekleta s podeželja, s kmetije iskrene čestitke ob svetovnem dnevu kmetic!

Ko so pred 14 leti na kitajskem Združeni narodi določili 15. oktober za svetovni dan kmetic, ste kmečke žene prvič dobile priznanje svetovne javnosti za svoje delo. V Sloveniji ste se žene že prej združevale v razna društva, ta pa so v zadnjih letih prerasla v dobro organizirane organizacije, ki igrajo vedno pomembnejše in vidnejše vloge v našem življenju. Vemo pa, da temu vedno ni bilo tako.

Na kmetijah v Sloveniji vas dela veliko. Opravite skoraj polovico vsega dela in gospodarite na vsaki četrti slovenski kmetiji. In če poleg tega upoštevamo tudi dejstvo, da so kmečka gospodinjstva večja od povprečnega slovenskega gospodinjstva in da poleg vsega dela na kmetijah skrbite še za večino gospodinjstev, lahko samo še enkrat poudarim, kako nepogrešljive ste in kako pomembna je vaša vloga v našem podeželskem okolju.

Na podeželju se ohranjajo ljudski običaji in šege, to pa je tudi pomemben drobec ki določa našo prepoznavnost in za ohranitev le-te ste zaslužne v veliki meri tudi Vi, dekleta in žene iz podeželja in kmetij.

Kmečke ženske zelo redko srečujemo pri oblikovanju kmetijske politike. Z veseljem ugotavljam, da se ta podoba vsaj v Sloveniji spreminja. Lahko Vam zatrdim, da v obeh odborih pri KGZS v katerih sodelujem sam, je zastopanih kar nekaj članic iz celotne Slovenije.

Vesel sem, da se naziv kmetica počasi vrača, veliko bolj sem vesel da ta naziv pridobiva predvsem novo pozitivno obliko pomena v naši družbi. Odločna, močna predvsem pa ljubeča ženska daje kmetiji podobo trdnosti in »domač dom« v katerega se vsi radi vračamo.

Za DRUŠTVO SKZ – Slovenske kmečke zveze v Ilirski Bistrici
Tonjo Janežič

ZEMON

Zemonske pevke

Alenka Penko; foto: Šuštar *****

Zemonci se ponašajo z bogato kulturno tradicijo, saj so že v časih, ko prav vsaka vas v občini ni premogla svojega kulturnega društva, pripravljali na gradu odlične gledališke predstave znanih slovenskih avtorjev.

Zadnja leta delo predhodnikov uspešno nadaljuje vsestransko KD Grad Dolnji Zemon.

Zanimiva skupina pa so tudi tamkajšnje cerkvene pevke, ki vsa leta skrbijo, da mašno bogoslužje v cerkvi sv. Mihaela spremlja pesem.

Zemonske cerkvene pevke in pevci v družbi novega kaplana Martina Šuštarja

HÖRMANN
garažna in industrijska vrata

10
LET
garancije

Vrhunska avtomatska
sekcijska garažna
vrata Hörmann

ŽE ZA
929 €!

Cena zajema sekcijska
izolirana garažna vrata EPU
(vodoravni motiv, bela, woodgrain),
dimenzije: 2375 x 2000, 2375 x 2125,
2500 x 2000, in 2500 x 2125,
motorni pogon, montažo in 8,5 % DDV.

NAJBOLJŠE ZA MOJO DRUŽINO!

BLT D.O.O. IDRIJA
INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

BLT D.O.O. IDRIJA
ULICA SV. BARBARE 6, 5280 IDRIJA
TEL.: ++386 (0)5 374 36 60 n.c.
FAX: ++386 (0)5 377 39 45
E-MAIL: BLT@BLT.SI, WWW.BLT.SI